

Годишен индивидуален финансов отчет на „Софарма“ АД

към 31.12.2022 година

Годишен финансов отчет по МСФО
Пояснителни бележки към годишния финансов отчет
Годишен доклад за дейността
Декларация за корпоративно управление
Нефинансова декларация
Доклад за изпълнение на политиката за
възнагражденията
Декларация от отговорните лица
Одиторски доклад
Одиторска декларация

Име на дружеството:

СОФАРМА АД

Съвет на директорите:

**д.и.н. Огнян Донев
Весела Стоева
Александър Чаушев
Бисера Лазарова
Иван Бадински**

Изпълнителен директор:

д.и.н. Огнян Донев

Прокурист:

Симеон Донев

Финансов директор:

Борис Борисов

Главен счетоводител:

Йорданка Петкова

Ръководител Правен отдел:

Александър Йотов

Адрес на управление:

**гр. София
ул. Илиенско шосе 16**

Адвокати:

**Венцислав Стоев
Стефан Вачев**

Обслужващи банки:

**Кей Би Си Банк България ЕАД
Банка ДСК АД
Юробанк България АД
Инг Банк Н.В. - клон София КЧТ
Уникредит Булбанк АД
Ситибанк Европа АД, клон България
Общинска Банка АД**

Одитори:

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

СОФАРМА АД**ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	8
3. ПРИХОДИ	53
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	56
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	58
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	59
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	60
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	61
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	61
10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ ИЗВЪН ОБХВАТА НА МСФО 9	62
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	62
12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	63
13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	64
14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	65
15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	66
16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	69
17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	70
18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	74
19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	76
20. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ	79
21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	81
22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ	83
23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	84
24. ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	87
25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	93
26(А). ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ НА ТРЕТИ ЛИЦА	96
26(Б). ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	97
27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	98
28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	99
29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	103
30. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	105
31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	107
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	108
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ ТРЕТИ ЛИЦА	109
34. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	110
35. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	113
36. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	114
37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	115
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	116
39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	117
40. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	117
41. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	118
42. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	120
43. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	137
44. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	139
45. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	144

СОФАРМА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи	3	230 658	200 154
Други приходи/(загуби) от дейността, нетно	4	5 958	4 131
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство		10 094	(792)
Разходи за суровини и материали	5	(80 885)	(64 851)
Разходи за външни услуги	6	(36 147)	(35 001)
Разходи за персонала	7	(52 459)	(46 086)
Разходи за амортизация	15,16	(18 217)	(17 545)
Други разходи за дейността	8	(12 012)	(4 335)
Печалба от оперативна дейност		46 990	35 675
Нетна (загуба) / печалба от продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	18,19	(1 124)	(11 073)
Обезценка на нетекущи активи извън обхвата на МСФО 9	10	(2 899)	(4 719)
Финансови приходи	11	4 901	8 615
Финансови разходи	12	(3 654)	(1 589)
Финансови приходи/(разходи), нетно		1 247	7 026
Печалба преди данък върху печалбата		44 214	26 909
Разход за данък върху печалбата	13	(4 785)	(2 638)
Нетна печалба за годината		39 429	24 271
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>			
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	34	522	(53)
Последващи преоценки на имоти, машини и оборудване	15	(991)	8 298
Нетна промяна в справедливата стойност на други дългосрочни капиталови инвестиции	20	(1 047)	(355)
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани	13	99	(830)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	14	(1 417)	7 060
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		38 012	31 331
Основна нетна печалба на акция	28	0,32	0,19
Нетна печалба на акция с намалена стойност	28	0,32	0,19

Приложенията на страници от 5 до 144 са неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Изпълнителен директор:

д.и.н. Огнян Донеv

OGNIAN Digitally signed
by OGNIAN
IVANOV
Date: 2023.03.28
18:35:26 +03'00'

Финансов директор:

Борис Борисов

BORIS Digitally signed
by BORIS ANCHEV
ANCHEV
Date: 2023.03.28
18:45:54 +03'00'

Главен счетоводител:

Йорданка Петкова

Yordanka Digitally signed
by Yordanka
Nikolova
Petkova
Date: 2023.03.28
18:43:35 +03'00'

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев

Регистриран одитор

IVAYLO Digitally signed
by IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
Date: 2023.03.28
20:44:02 +03'00'

Галина Локмаджиева-Недкова

Управител

„Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД

Galina Digitally signed by
Galina Dimitrova
Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.28
21:00:52 +03'00'

СОФАРМА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	15	217 894	205 090
Нематериални активи	16	4 247	4 324
Инвестиционни имоти	17	49 267	47 302
Инвестиции в дъщерни дружества	18	90 235	80 598
Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	19	69 372	54 485
Други дългосрочни капиталови инвестиции	20	4 706	5 706
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	21	67 471	49 695
Други дългосрочни вземания	22	3 526	9 546
		506 718	456 746
Текущи активи			
Материални запаси	23	82 618	63 222
Вземания от свързани предприятия	24	74 682	87 706
Търговски вземания	25	18 095	26 631
Предоставени заеми на трети лица	26 (a)	8 317	1 804
Други вземания и предплатени разходи	26 (б)	6 057	7 372
Парични средства и парични еквиваленти	27	4 761	15 618
		194 530	202 353
ОБЩО АКТИВИ		701 248	659 099
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		134 798	134 798
Обратно изкупени собствени акции		(52 203)	(50 284)
Резерви		461 449	439 040
Други капиталови компоненти (резерв по издадени варианти)		12 488	12 512
Неразпределена печалба	28	43 843	28 137
		600 375	564 203
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Дългосрочни банкови заеми	29	-	6 750
Пасиви по отсрочени данъци	30	4 728	6 389
Правителствени финансираня	31	3 587	4 007
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	32	14 739	-
Задължения по лизингови договори към трети лица	33	594	496
Дългосрочни задължения към персонала	34	4 192	4 794
		27 840	22 436
Текущи задължения			
Краткосрочни банкови заеми	35	11 734	46 663
Търговски задължения	36	40 031	12 671
Задължения към свързани предприятия	37	2 632	1 609
Задължения за данъци	38	885	700
Задължения към персонала и за социално осигуряване	39	9 410	8 034
Други текущи задължения	40	8 341	2 783
		73 033	72 460
ОБЩО ПАСИВИ		100 873	94 896
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		701 248	659 099

Приложението е на стр. 144 са неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 144 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 28 март 2023 година от:

Изпълнителен директор:

д.и.н. Огнян Донеv

OGNIAN
IVANOV
DONEV
Digitally signed by OGNIAN IVANOV DONEV Date: 2023.03.28 18:36:04 +03'00'

Финансов директор:

Борис Борисов

BORIS
ANCHEV
BORISOV
Digitally signed by BORIS ANCHEV BORISOV Date: 2023.03.28 18:46:38 +03'00'

Главен счетоводител:

Йорданка Петкова

Yordanka
Nikolova
Petkova
Digitally signed by Yordanka Nikolova Petkova Date: 2023.03.28 18:44:00 +03'00'

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клитум и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев
Регистриран одитор

IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
Digitally signed by IVAYLO YANCHEV YANCHEV Date: 2023.03.28 20:45:34 +03'00'

Галина Локмаджиева-Недкова
Управител
„Бейкър Тили Клитум и Партньори“ ЕООД

Galina
Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova
Digitally signed by Galina Dimitrova Lokmadjieva-Nedkova Date: 2023.03.28 21:01:54 +03'00'

СОФАРМА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		294 490	249 114
Плащания на доставчици		(146 042)	(104 150)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(50 198)	(44 657)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)		(6 743)	(9 201)
Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)		4 544	1 262
Платени данъци върху печалбата, нетно		(4 921)	(4 055)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства		(898)	(1 027)
Курсови разлики, нетно		(222)	(136)
Други (плащания)/ постъпления, нетно		(577)	(682)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		89 433	86 468
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на имоти, машини и оборудване		(12 522)	(6 210)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване		540	125
Покупки на нематериални активи		(762)	(1 128)
Покупки на инвестиционни имоти		(408)	(4 201)
Постъпления от продажба на инвестиционни имоти		-	1 952
Покупка на акции в асоциирани дружества		(16 481)	(20 800)
Постъпления от продажба на акции в асоциирани дружества		-	354
Покупки на капиталови инвестиции		(675)	(22 338)
Постъпления от продажба на капиталови инвестиции		628	2 040
Покупки на акции и дялове в дъщерни дружества		(10 860)	(8 472)
Постъпления от продажба на акции и дялове в дъщерни дружества		515	1 382
Постъпления от дивиденди от инвестиции в дъщерни дружества		272	594
Постъпления от дивиденди от инвестиции в асоциирани дружества		1 215	-
Постъпления от дивиденди от други дългосрочни капиталови инвестиции		33	268
Предоставени заеми на свързани предприятия		(59 272)	(8 010)
Възстановени заеми, предоставени на свързани предприятия		45 684	11 806
Предоставени заеми на други предприятия		-	(500)
Възстановени заеми, предоставени на други предприятия		-	4 098
Получени лихви по предоставени заеми		975	2 658
Постъпления от такси по поръчителства		243	147
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		(50 875)	(46 235)
Парични потоци от финансова дейност			
Изплащане на дългосрочни банкови заеми		(9 677)	(2 428)
(Изплащане) / Постъпления от краткосрочни банкови заеми (овърдрафт), нетно		(35 728)	(19 925)
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение		-	(81)
Обратно изкупени собствени акции		(1 919)	(16 628)
Изплатени дивиденди и неупражнени права по варианти		(11)	(22)
Плащания по лизингови договори към свързани предприятия		(1 327)	-
Плащания по лизингови договори към трети лица		(866)	(1 900)
Получени правителствени финансираня за земеделски земи		34	81
Постъпления / (плащания), нетно, свързани с други капиталови компоненти (варианти)		79	12 512
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		(49 415)	(28 391)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти		(10 857)	11 842
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		15 618	3 776
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	27	4 761	15 618

Приложеният а на страница от 5 до 144 са неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

Изпълнителен директор:

д.и.н. Огнян Донеv

OGNIAN
by OGNIAN
IVANOV
DONEV
Date: 2023.03.28
18:36:41 +03'00'

Финансов директор:

Борис Борисов

BORIS
ANCHEV
BORISOV
Digitally signed by
BORIS ANCHEV
BORISOV
Date: 2023.03.28
18:47:17 +03'00'

Главен счетоводител:

Йорданка Петкова

Yordanka
Nikolova
Petkova
Digitally signed
by Yordanka
Nikolova Petkova
Date: 2023.03.28
18:44:26 +03'00'

Одиторско дружество „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД № 129:

Ивайло Янчев

Регистриран одитор

IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
YANCHEV
Digitally signed
by IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
Date: 2023.03.28
20:47:01 +03'00'

Галина Локмаджиева-Недкова

Управител

„Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД

Galina
Dimitrova
Lokmadjiev
a-Nedkova
Digitally signed by
Galina Dimitrova
Lokmadjiev-
Nedkova
Date: 2023.03.28
21:03:19 +03'00'

СОФАРМА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

Приложение	Основен акционерен капитал	Обратно изкупени собствени акции	Законови резерви	Проецъпчени резерви - имоти, машини и оборудване	Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Допълнителни резерви	Други капиталови компоненти (резерв по издадени варианти)	Неразпределена печалба	Общо собствени капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
28	134 798	(33 656)	63 335	21 594	2 282	321 596	-	27 039	536 988
Сaldo към 1 януари 2021 година									
Промяна в собствения капитал за 2021 година									
Ефекти от продажби и обратно изкупени собствени акции в т.ч.:									
- придобиване на обратно изкупени акции	-	(16 628)	-	-	-	-	-	-	(16 628)
- Други капиталови компоненти в т.ч.	-	(16 628)	-	-	-	-	-	-	(16 628)
- емисионна стойност	-	-	-	-	-	-	12 512	-	12 512
- транзакционни разходи	-	-	-	-	-	-	12 579	-	12 579
Разпределение на печалбата за:	-	-	2 866	-	-	20 985	-	(23 851)	-
- резерви	-	-	2 866	-	-	20 985	-	(23 851)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	7 468	(355)	-	-	24 218	31 331
- нетна печалба за годината	-	-	-	7 468	(355)	-	-	24 271	24 271
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	(448)	(283)	-	-	653	7 060
Прехвърляне към неразпределена печалба	-	-	66 201	28 614	1 644	342 581	12 512	731	564 203
Сaldo към 31 декември 2021 година	134 798	(50 284)	66 201	28 614	1 644	342 581	12 512	28 137	564 203
Промяна в собствения капитал за 2022 година									
Ефекти от придобиване на обратно изкупени акции	-	(1 919)	-	-	-	-	-	-	(1 919)
Ефекти от провадени права по издадени варианти	-	-	-	-	-	-	(24)	103	103
Други капиталови компоненти в т.ч.	-	-	-	-	-	-	(24)	-	(24)
- транзакционни разходи	-	-	-	-	-	-	(24)	-	(24)
Разпределение на печалбата за:	-	-	2 427	-	-	22 574	-	(25 001)	-
- резерви	-	-	2 427	-	-	22 574	-	(25 001)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	(892)	(1 047)	-	-	39 951	38 012
- нетна печалба за годината	-	-	-	(892)	(1 047)	-	-	39 429	39 429
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	(616)	(37)	-	-	522	(1 417)
Прехвърляне към неразпределена печалба	-	-	68 628	27 106	560	365 155	12 488	653	600 375
Сaldo към 31 декември 2022 година	134 798	(52 203)	68 628	27 106	560	365 155	12 488	43 843	600 375

Приложенията на страници от 5 до 144 са неразделна част от индивидуалния финансов отчет.

OGNIAN
IVANOV
DONOV

Digitally signed by
OGNIAN IVANOV
DONOV
Date: 2023.03.28
18:38:29 +03'00'

Изпълнителен директор:
д.и.н.Озгун Донева

BORIS
ANCHEV
BORISOV

Digitally signed by
BORIS ANCHEV
BORISOV
Date: 2023.03.28
18:47:59 +03'00'

Финансов директор:
Борис Борисов

Yordanka
Nikolova
PETKOVA

Digitally signed by
Yordanka Nikolova
PETKOVA
Date: 2023.03.28
18:44:53 +03'00'

Главен счетоводител:
Йорданка Петкова

Одиторско дружество „Бейскър Тили Климу и Партньори“ ЕООД № 129:

IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV

Digitally signed by
IVAYLO YANCHEV
YANCHEV
Date: 2023.03.28
20:48:24 +03'00'

Ивайло Янчев
Регистратор одитор

Galina Lokmadjeva-Nedkova
Upravitel
„Бейскър Тили Климу и Партньори“ ЕООД

Galina Dimitrova
Lokmadjeva-
Nedkova

Digitally signed by Galina
Dimitrova Lokmadjeva-
Nedkova
Date: 2023.03.28 21:04:15
+03'00'

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Софарма АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16. Дружеството е вписано в Търговския регистър на 11.04.2008 година с ЕИК 831902088.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение № 1/1991 г. на Софийски градски съд.

1.1. Собственост и управление

Софарма АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31.12.2022 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	%
Донев инвестмънтс холдинг АД	27.89
Телекомплект инвест АД	20.68
ЗУПФ Алианц България	5.23
Телсо АД	5.14
Софарма АД (обратно изкупени акции)	10.00
Други юридически лица	20.86
Физически лица	10.20

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове. Ръководството на дружеството в лицето на Съвета на директорите има следния състав към 31.12.2022 г.:

Д.и.н Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Зам.председател
Бисера Лазарова	Член
Александър Чаушев	Член
Иван Бадински	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

Одитният комитет има следния състав:

Васил Найденов	Председател
Цветанка Златева	Член
Кристина Атанасова - Елиът	Член

Въз основа на сключен договор за търговско управление от 9 юни 2020 г. прокурист на дружеството е Симеон Донев.

Средно – списъчният брой на персонала в дружеството за 2022 г. е 1,715 работници и служители (2021 г.: 1,860).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми;
- научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства.

Дружеството притежава разрешение за производство на лекарствени средства/внос

№ BG / MIA -0328 от 06.10.2022 г., издадено от Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2019 – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2019	2020	2021	2022
БВП в млн. лева	120 396	120 553	139 012	117 954*
Реален растеж на БВП	4.0 %	- 4.0 %	7.6 %	2.9 %**
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	3.1 %	0.0 %	6.6 %	14.3 %***
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.76	1.61	1.73	1.87
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.74	1.59	1.73	1.83
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	1.30
Безработица (в края на годината)	5.9 %	6.7 %	4.8 %	4.7 %
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB

* Предварителни данни на БНБ към 30 септември 2022 г.

** Предварителни данни на БНБ към 23 януари 2023 г. за Q3 2022 г. спрямо Q3 2021 г.

*** Данни на НСИ към 31 декември 2022 г.

1.4. Макроикономическа обстановка

Дружеството осъществява своята дейност в условията на нарастваща инфлация. Ръководството успява да запази добро финансово състояние на Дружеството, като индексира приходите и разходите си в разумни граници. Пряк ефект от променената макроикономическа среда е повишението на:

- разходи за основни материали за производство – поради повишаването на цените на материалите и субстанциите;

- разходите за топлоенергия и електроенергия – поради значителното повишаването на цените през периода;

- дисконтовата норма, с която Дружеството тества за обезценка своите инвестиции и други нетекущи активи.

Дружеството поддържа стабилна капиталова база и коефициент на задлъжнялост. През отчетния период не се наблюдава увеличение на разходите за лихви по получени заеми.

1.5. Война в Украйна – влияние и ефекти

На дата 24.02.2022 г. възникна военен конфликт между Русия и Украйна. В следствие редица държави наложиха санкции срещу определени физически и юридически лица в Русия, както и срещу самата държава. Конфликта „Русия-Украйна” и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света имат значителен ефект както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика. Обичайно в подобни конфликти фармацевтичните продукти не са обект на санкции или друг вид ограничения с цел да бъде избегната хуманитарна криза. По тази причина дейността на Дружеството на територията на двете държави е и би могла да бъде ограничена основно поради причини като затруднена логистика и ограничения в свободното движение на парични средства.

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни дружества в Украйна. Към 31 декември 2022 размерът на инвестицията в дъщерното дружество Софарма Украйна е 9,669 хил. лв., а размерът на инвестицията във Витамини е 1,283 хил. лв. Към датата на одобрение на настоящия индивидуален финансов отчет активите на тези дъщерни дружества не са физически засегнати от военни действия, но е възможно в бъдеще да се наложи преразглеждане на стойността на тези инвестиции в зависимост от развитието на войната и влиянието ѝ върху дейността на дружествата.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството има търговски вземания от дружество, реализиращо продажби на готова продукция на Софарма АД в Русия размер на 544 хил. лв., които са обезпечени с получен аванс в Дружеството.

През 2022 г. Дружеството отчита ръст в продажбите на продукция на пазарите в Русия и Украйна спрямо 2021г. с 13% и 20%, съответно.

Въпреки потенциалните негативни икономически ефекти от войната и вероятността тя да прераствне в дълъг и продължителен конфликт, Дружеството разполага с достатъчно текущи активи и финансиране, за да продължи съществуването си като действащо предприятие

1.6. Въпроси, свързани с климата

Дружеството възприема опазването на околната среда и намаляването на скоростта на настъпване на климатичните промени като част от своята корпоративна политика за социална отговорност и развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Дружеството прилага мерки за: разделно събиране на отпадъците, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци; осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването. Дружеството инвестира активно във възобновяеми източници на електричество за собствено потребление.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният годишен финансов отчет на СОФАРМА АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- *Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно”, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът

функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не са изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- *Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в

консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в “10 процентния тест” за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

За посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).* Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информацията за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху

счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не приети от ЕК).* Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреджане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- *Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).* Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия период и бъдещи периоди. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- *МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).* Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив “право на ползване” и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията

предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).* Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, съставляват или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорият признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорият признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СМСС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.
- *Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).* Изменението изисква след началната дата на лизинга (датата на предоставяне на основния актив) продавачът лизингополучател да определи „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, по който да не признае печалба или загуба, която се отнася до правото на ползване, задържано от него. Промените не се отнасят за признаване на печалби и загуби във връзка с частично или пълно прекратяване на лизинговия договор. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).* Тези промени уточняват, че само ограничителни условия, които предприятието е длъжно да спазва на или преди края на отчетния период засягат правото на предприятието да отложи уреждането на съответните задължения за най-малко дванадесет месеца след отчетната дата и съответно само те следва да се вземат предвид при оценката на класификацията на задълженията като текущи или нетекущи. Тези споразумения влияят върху това дали правото съществува в края на отчетния период, дори ако спазването на условията се оценява след него (например ограничително условие, базирано на финансовото състояние на предприятието към края на отчетния период, но оценено след неговия край). Ограничителни условия, които се изчисляват на база на финансовото състояние на предприятието след края на отчетния период (например на база на финансовото състояние на предприятието шест месеца след отчетната дата) не следва да се вземат предвид при определяне на класификацията на задълженията и правото на тяхното отлагане. Въпреки това предприятията следва да оповестят информация за ограничителните условия, обхващащи наблюдаем период в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период с цел оценка на риска от това дали задълженията биха станали изискуеми. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагането на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети относно класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите активи под формата на капиталови инвестиции през друг всеобхватен доход, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за индивидуалния финансов отчет, са оповестени в *Приложение № 2.32.*

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран годишен финансов отчет за 2022 г. в съответствие с МСФО в сила за 2022 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният годишен финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30.04.2023 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация в своя индивидуален финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на индивидуалния финансов отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други приходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Приходи

Приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на дружеството са от дейностите оповестени в *Приложение № 3.1.*

2.5.1. Признание на приходи по договори с клиенти

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки и/или извършване на обещани услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: а) има търговска същност и мотив, б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят, в) правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани и г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и д) съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Когато при изпълнение на задълженията за изпълнение участва друга (трета) страна, дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента – да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). Дружеството е принципал и признава приход като брутната сума на възнаграждението, ако контролира обещаните стоки и/или услуги преди да ги прехвърли към клиента. Ако, обаче, дружеството не получава контрол върху обещаните стоки и/или услуги и неговото задължение е единствено да организира трета страна да предостави тези стоки и/или услуги, то дружеството е агент и признава приходите от сделката в размер на нетната сума, която задържа за предоставените като агент услуги.

2.5.2. Измерване/(оценяване) на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката*.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени“.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това: а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

2.5.3. Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Продажби на продукция

Продажбите на едро на лекарствени субстанции и лекарствени форми са в страната и чужбина, както по спецификация (технология) на дружеството, така и по спецификация (технология) на клиента. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно дружеството контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Продажби на продукция по спецификация на дружеството

При продажба на продукция по спецификация на дружеството контролът се прехвърля към клиента в *точно определен времеви момент*.

При *продажби в страната* това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпоредва със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи.

При *продажби в чужбина* преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продукцията се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

Продажби на продукция по спецификация на клиента

За продукцията, произвеждана по спецификация на клиента, дружеството има законово и договорно ограничение за пренасочване за друга употреба (продажба на друга страна) и тя няма алтернативна употреба. Начинът за прехвърляне на контрола в тези случаи се определя конкретно за всеки договор с клиент (на ниво индивидуален договор). За целта се определя дали дружеството има право да получи плащане за извършената до момента работа, която най-малко да го компенсира за направените разходи плюс разумен марж, в случай, че договорът бъде прекратен поради причини, различни от неизпълнение от страна на дружеството (юридически упражняемо право на плащане).

В случай, че за конкретния договор дружеството *има юридически упражняемо право* на плащане, приходите се признават *в течение на времето*, като за измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, отчитащ постигнатите резултати*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като постигнатите резултати най-добре описват дейността на дружеството към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение. Напредъкът се измерва *на базата на произведените единици спрямо общо поръчаните от клиента*. Оценка за приходите, разходите и/или степента на напредък към пълно удовлетворяване на задълженията се преразглежда в края на всеки отчетен период, вкл. при промяна на обстоятелствата и/или настъпване на нови такива.

Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Ако *дружеството няма юридически упражняемо право на плащане*, приходите се признават *в точно определен времеви момент*, когато контролът върху продадената продукция се прехвърли към клиента: с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента (при продажби в страната) и съгласно условия на продажба по ИНКОТЕРМС (при продажби в чужбина).

Транспорт на продадената продукция

Обичайно при продажба в чужбина дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспортът се организира от дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт може да се изпълнява и след като контролът върху продадената продукция е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху продукцията продажбата на продукция и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху продукцията се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиента може да се възползва от продадената продукция с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената продукция. В този случай, възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената продукция се определя съгласно действащата към датата на сделката ценова листа, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя приблизително като се използва метода разходи плюс марж.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента

и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) то носи основната отговорност, че услугите са извършени и са приемливи за клиента (т.е. дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото дружество извършва услугите или ангажира доставчик на услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) то договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работа да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на дружеството (направените разходи) и прехвърлянето на услугата към клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва *на базата на направените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора*.

Цена на сделката и условия за плащане

Продажните цени са фиксирани по обща или клиентска ценова листа и са определени индивидуално за всеки конкретен продукт. Обичайният кредитен период е от 30 до 270 дни. В определени случаи дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение, приложими за дружеството включват:

- ***Отстъпки за обем:*** Ретроспективни търговски отстъпки, които се предоставят на клиента за достигане на предварително определен месечен, тримесечен и/или годишен оборот, определени като единен праг и/или като прогресираща бонус схема. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството определя какъв е очаквания от клиента оборот като използва метода на най-вероятна стойност. Предоставените отстъпки се компенсират срещу дължимите от клиента суми.
- ***Ценова защита:*** За продажбите на българския пазар дружеството има ангажимент, в случай на намаляване на цените, наложена от държавен регулаторен орган, да компенсира купувача и/или негови клиенти за закупената на по-висока цена от дружеството продукция, която не е продадена на крайни клиенти. Плащането на това възнаграждение зависи от държавната политика за регулация на цените на лекарствените продукти и е извън контрола на дружеството.
- ***Компенсация за скрити дефекти:*** Клиентът може да предявява рекламации за скрити дефекти (рекламации за качество) през целия срок на годност на продадените стоки, който може да варира от една до пет години. Предявените рекламации за качество се уреждат чрез предоставяне на нова годна стока или чрез възстановяване на заплатената от клиента сума. При

определяне на дължимите към края на отчетния период компенсации за скрити дефекти се взема предвид въведената от дружеството система за гарантиране качеството на производството и натрупания опит.

- Неустойки, дължими на клиента: При неточно изпълнение на задълженията по договор от страна на дружеството, обичайно във връзка с неспазване на договорения срок за доставка. Те се включват в намаление на цената на сделката, само ако плащането им е твърде вероятно. Опитът на дружеството показва, че исторически договорените срокове се спазват и дружеството не е начислявало задължения за плащане на неустойки.
- Неустойки, дължими от клиента: Променливо възнаграждение под формата на неустойки поради забавено плащане от страна на клиента. Получаването на тези възнаграждения зависи от действията на клиента и е извън контрола на дружеството. Те се включват като част от цената на сделката, само когато несигурността за получаването им е разрешена. Включването на неустойките (дължими от и на клиента) като част от цената на сделката се преценява за всеки отделен договор и подлежи на преразглеждане в края на всеки отчетен период.

Очакваното променливо възнаграждение под формата на различни отстъпки, неустойки и компенсации се определя и оценява на база натрупания исторически търговски опит с клиентите и се признава като корекция за целите на цената по сделката и съответно на приходите (като компонент “увеличение” или “намаление”) само до степента, до която е много вероятно, че няма да настъпи съществена обратна промяна в размера на кумулативно признатите приходи, включително поради наличието на ограничения за оценка. Всички последващи промени в размера на променливото възнаграждение се признават като корекция на приходите (като увеличение или намаление) към датата на промяната и/или разрешаване на несигурността. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира цена на сделките, в т.ч. дали приблизителната оценка съдържа ограничения, така че да представи вярно съществуващите и настъпилите през отчетния период обстоятелства. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството използва метода на най-вероятната стойност. Начислените, но неуредени към края на отчетния период отстъпки, за които клиента все още няма безусловно право на получаване, се представят като задължение за възстановяване в отчета за финансовото състояние.

2.5.4. Разходи по договори с клиенти

Като разходи по договори с клиенти дружеството третира:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които не биха възникнали ако договорът не беше сключен и очаква тези разходи да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за получаване на договор с клиент*) и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за изпълнението на такива договори*).

В обичайната си дейност дружеството не поема директни и специфично направени разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които не биха възникнали, ако съответните договори не бяха сключени.

2.5.5. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или участват в обичайния оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 *Финансови инструменти*.

2.5.6. Задължения за възстановяване по договори с клиенти

Задължението за възстановяване включват задължението на дружеството да възстанови част или цялото получено (или подлежащо на получаване) от клиента възнаграждение по договори с условия за право на връщане - за очакваните ретроспективни отстъпки за обем и/или компенсации за качество. Първоначално задължението за възстановяване се оценява в размер на сумата, на която дружеството не очаква да има право и която дружеството очаква да върне на клиента. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира оценката на задълженията за възстановяване, съответно на цената на сделката и на признатите приходи.

Задълженията за възстановяване по договори с клиенти се представят към „други текущи задължения“ в отчета за финансово състояние.

Други приходи

Другите приходи включват реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти и дълготрайни материални активи на оперативен лизинг. Те се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позиция/статия “приходи”.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други доходи/(загуби) от дейността".

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на земеделска продукция (жълта акация) при първоначално признаване до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други доходи/(загуби) от дейността".

2.7. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по вземания по договори за цесия, дивиденди от капиталови инвестиции, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от предоставени поръчителства, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от преоценка до справедлива стойност на дългосрочни капиталови инвестиции, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Етап 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана с провизията за загуби).

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Финансови разходи

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, разходи за лихви по лизингови договори, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, обезценки на такси по предоставени поръчителства, провизии по договори за финансови гаранции и обезценки на предоставени търговски заеми.

Финансовите разходи се представят отделно от финансовите приходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването, вкл. биологичните активи (носители) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на дълготрайни материални активи при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на дълготрайните материални активи е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята (с изключение на земя с право на ползване) не се амортизира.

Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- за сгради – от 20 г. до 70 г.;
- за съоръжения и предавателни устройства – от 5 г. до 30 г.;
- за машини и оборудване – от 6 г. до 35 г.;
- за компютри и мобилни устройства – от 2 г. до 5 г.;
- за сървъри и системи – от 4 г. до 18 г.;
- за транспортни средства – от 5 г. до 13 г.;
- за стопански инвентар – от 3 г. до 13 г.;
- за други материални активи - от 3 г. до 12 г.
- за биологични активи (носители) – от 10 г. до 12 г.

Срокът на ползване по групи активи с право на ползване е както следва:

- за земи – от 4 г. до 5 г.;
- за сгради – от 2 г. до 10 г.;
- за транспортни средства – от 2 г. до 5 г.;
- за стопански инвентар – от 2 г. до 3 г.;

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни

активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.10. Биологични активи и земеделска продукция

При първоначално придобиване биологичните активи (неплододаващи) се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в състояние на плододаване. Преките разходи основно са: разходи за подготовка и обработка на земята, разходи по засаждане, торене, поливане и други дейности, които се извършват за продължителен период от време (4 г – 5 г), през който биологичните активи (неплододаващи) ще се трансформират в биологични активи (носители).

Земеделската продукция (реколтата от жълта акация) се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване на реколтата, намалена с разходите за продажба. Справедливата стойност на земеделската продукция се определя със съдействието на независим лицензиран оценител.

Добитата земеделска продукция – семена от жълта акация се представя в групата на материалните запаси на дружеството на ред „билки“ и последващо се оценява съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

Печалбата или загубата от оценката на земеделската продукция по справедлива стойност, намалена с разходите по продажби, се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода на възникване и се представя към „други доходи/(загуби) от дейността, нетно“.

2.11. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява превишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Софарма АД в нетните разграничими активи на дъщерните дружества (Българска роза – Севтополис АД, Медика АД и Унифарм АД) към датата на придобиването им (бизнес комбинацията). Тази репутация при вливането на дъщерните дружества в компанията-майка е призната в индивидуалния отчет за финансовото състояние на компанията-майка. Репутацията е представена към групата на “нематериалните активи”.

Репутацията се оценява по цена на придобиване (себестойност), определена към датата на същинската бизнескомбинация минус натрупаните загуби от обезценки. Тя не се амортизира. Подлежи на ежегоден преглед за наличие на индикатори за обезценка. Загубите от обезценка на репутация се представят в индивидуалния отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията “обезценка на нетекущи активи”.

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- за програмни продукти – от 2 г. до 12 г.;
- за патенти и лицензии – от 2 г. до 10 г.;
- за търговски марки – от 5 г. до 13 г.;
- за други нематериални активи – от 5 г. до 7 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност (*Приложение 2.31*). Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия „приходи“.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се правят, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето.

Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.13. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, под формата на акции и дялове в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции, под формата на акции и дялове в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества, се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи”.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.14. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват недеривативни финансови активи, под формата на акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив) (*Приложение № 2.25*).

Всички покупки и продажби на капиталови инвестиции се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството капиталови инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.31*), установена със съдействието на независим лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната цена на придобиване(себестойност) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност;
- земеделска продукция – по по-ниската от справедливата стойност при първоначално придобиване и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привездане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството. Избраната база за разпределението им на ниво отделни продукти е нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт.

Дружеството прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност” по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респективно „стандартната доставна себестойност” – за основните суровини и материали за производството.

В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл, са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1,5 %, в рамките на които, не се коригира текущата оценка на наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на финансовия отчет (*Приложение № 2.32*).

Непроизводствените материалните запаси се изписват текущо при употребата им (влагане и продажбата) като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.16. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента - длъжник.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за кредитни загуби. (*Приложение № 2.25*).

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата (*Приложение № 2.25* и *Приложение № 2.32*).

Обезценката на вземанията се начислява и отчита чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията „други разходи за дейността“ на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.17. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Те са класифицирани в тази група тъй като бизнес моделът на дружеството е единствено с цел събиране на договорни парични потоци на главница и лихви. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация, или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Приходите от лихви се признават в съответствие с етапа, в който е класифициран съответният заем или друго вземане по предоставен финансов ресурс на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.25*).

2.18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби (*Приложение № 2.25*).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- получените лихви от депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на позиция “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на позиции

“покупка на имоти, машини и оборудване”, “покупка на нематериални активи“ и “покупка на инвестиционни имоти“ към паричните потоци от инвестиционната дейност;

- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството;
- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третират като парични средства и еквиваленти;
- постъпленията по договори за факторинг се представят към парични потоци от финансова дейност.

2.19. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за дружеството, а последващо – по амортизирана стойност (*Приложение № 2.25*).

2.20. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В отчета за финансово състояние всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или финансови разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.25*).

Разходите за лихви се признават за срока на финансовия инструмент на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.21. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към

заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.22. Лизинг

Лизингополучател

Един договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Дружеството е избрало всички лизинговите плащания по договори с кратък срок (до 12 месеца) да се отчитат като текущи разходи на линеен принцип през периода на договора.

Първоначално оценяване

На датата на стартиране на лизинга (датата, на която базовия актив е на разположение за ползване) лизингополучателят признава актив „право на ползване“ и задължение по лизинг.

Цената на придобиване на актива с право на ползване включва:

- размера на първоначалната оценка на задължението по лизинг;
- лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по лизинговия договор;
- първоначалните преки разходи на лизингополучателя;
- провизии за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база за по – краткия период от техния полезен живот и срока на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят в отчета за финансовото състояние на ред „имоти, машини и оборудване“, а тяхната амортизация – в отчета за всеобхватния доход на ред „разходи за амортизация“.

Задължението по лизинг включва нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания, намалени с подлежащите на плащане лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще ползва опцията;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор;
- гаранции за остатъчна стойност.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на дружеството, отразяващ лихвения процент, който би бил приложим при заемане на финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение и сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в отчета за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Последващо оценяване

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване. Те се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази начислената лихва;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор.

Отчитане на преоценки и изменения на лизинговия договор

В резултат на преоценка, лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако балансовата стойност на актива е по-ниска, остатъчната сума на преоценката се признава в печалбата или загубата.

Лизингополучателят отчита изменение на лизинговия договор като отделен лизинг, ако:

- изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя ново „право на ползване“ на един или повече допълнителни базови активи; и
- възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции, отразяващи обстоятелства по конкретния договор.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и договори, по които базовият актив е с ниска стойност, както и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на задължението по лизинг се признават директно като текущи разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя при прихвърляне към лизингополучателя на актива и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от

лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработеният финансов доход.

Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

При оперативния лизинг наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.23. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на дружеството и при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите,

между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на нетната печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на

задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дискотиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Плащания на базата на акции

Плащанията на базата на акции на наети лица и други лица, които предоставят сходни услуги, се оценяват по справедливата стойност на капиталовите инструменти към датата на предоставяне. За възнаграждения за плащане на базата на акции с условия, които не са придобили права, справедливата стойност на датата на отпускане на плащането на базата на акции се измерва така, че да отразява тези условия и да няма реални разлики между очакваните и действителните резултати.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дискотират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.24. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на *акционерен капитал*, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв *“фонд Резервен”*, като източници на фонда могат да бъдат:

• най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на неразпределената печалба и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента “неразпределена печалба”.

Преоценъчният резерв на имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от ефектите от оценка по справедлива стойност на другите дългосрочни капиталови инвестиции. При отписване на тези инвестиции, формираният резерв се прехвърля към компонента ”неразпределена печалба”.

Другите капиталови компоненти представляват резерв по издадени варианти, който е формиран от разликата между емисионната стойност на записаните варианти и транзакционните разходи, свързани с емисията. Варантите са издадени и записани по фиксирана цена, деноминирана в лева и носят бъдещи права за конвертиране във фиксиран брой обикновени, безналични, поименни, свободно прехвърляеми акции на дружеството, поради което са класифицирани като капиталов инструмент.

2.25. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 (*Приложение № 2.5.1*).

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на дружеството са класифицирани в следните категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и парични еквиваленти в банки, търговски вземания, в т.ч. от свързани лица, предоставени заеми на свързани предприятия, вземания по договори за цесии и предоставени заеми на трети лица (*Приложение № 21, Приложение № 22, Приложение № 24, Приложение № 25, Приложение № 26 (а) и Приложение № 27*)

Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване дружеството може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти*. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

При отписване на тези активи печалбите и загубите от оценка до справедлива стойност, отчетени в другия всеобхватен доход не се рециклират през печалбата или загубата. Дивидентите се признават като “финансови приходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато дружеството извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в другия всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи дългосрочно и във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества. Част от тях се търгуват на капиталови пазари, а друга – не. Те са представени в отчета за финансово състояние към статията „други дългосрочни капиталови инвестиции”.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило

контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *предоставени заеми и поръчителства на свързани и трети лица, вкл. паричните средства и еквиваленти в банки*, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. Това са заеми, предоставени: на длъжници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента);

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се прехвърля в в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка на настъпване на състояние „значително нарастване на кредитния риск“. Основни въпроси от тях са оповестени в *Приложение № 2.32*.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, той се счита за обезценен и се класифицира в Етап (Stage) 3. На този

етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение, съобразно спецификата на съответния финансов инструмент. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството. Основни въпроси от политиката и комплекса от критерии са оповестени в *Приложение № 2.32*.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена корелационна връзка с процента на кредитните загуби (*Приложение № 42*).

Отписване

Обезценените финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства, включително и банкови овърдрафти. При първоначалното им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

*Класификационни групи**Получени заеми и други привлечени средства*

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, прекратено, или срока изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):
 - обичайната дейност,
 - в случай на неизпълнение/просрочие, и
 - в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.26. Договори за финансова гаранция

Договорът за финансова гаранция представлява договор, който изисква от издателя да направи определени плащания, за да възстанови на притежателя загубата, която е претърпял, тъй като даден длъжник не е направил плащане, когато е било дължимо, в съответствие с първоначалните или променени условия на дългов инструмент.

Договорите за финансова гаранция се признават като финансово задължение към момента на издаване на гаранцията. Задължението първоначално се оценява по справедлива стойност, а в последствие, по високата от следните стойности:

- сумата, определена в съответствие с модела на очаквани кредитни загуби, и
- първоначално признатата сума минус кумулативната стойност на прихода (когато е приложимо), признат съгласно принципите на *МСФО 15 Приходи от договори с клиенти*.

Справедливата стойност на финансовите гаранции се определя на базата на настоящата стойност на разликата в паричните потоци между договорените плащания, изисквани съгласно дълговия инструмент, и плащанията, които биха се изисквали без гаранцията, или прогнозната сума, която би била платима на трета страна за поемане на задълженията.

Последваща оценка на задълженията по финансови гаранции в размер на очакваната загуба по договори за финансови гаранции се включва в отчета за финансово състояние към „други текущи задължения“.

2.27. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2022 г. е 10 % (2021 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2023 г., която е в размер на 10% (31.12.2021 г.: 10%).

2.28. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.29. Нетна печалба или загуба на акция

Основната нетна печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност се изчисляват, тъй като има издадени потенциални акции с намалена стойност (варанти).

При изчисляването на нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност се коригира нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции и средно-претегления брой на акциите в обръщение, с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност.

Печалбата или загубата за периода, подлежаща за разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции се увеличава със сумата на дивидентите и лихвите след данъчно облагане, признати в периода във връзка с потенциалните обикновени акции с намалена стойност и се коригира с всички останали промени в приходите или разходите, които биха могли да възникнат в резултат от конвертирането на потенциални обикновени акции с намалена стойност.

Среднопретегленият брой на обикновените акции в обръщение през периода се увеличава със средно претегления брой на допълнителните обикновени акции, които биха били в обръщение при конвертиране на всички потенциални обикновени акции с намалена стойност.

2.30. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми, медицински продукти, други форми и други приходи.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един основен измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Брутният марж се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини, съоръжения, инвестиционни имоти и материални запаси; г) за пасивите –

правителствени финансираня, задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.31. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се (ежегодна) база – другите дългосрочни капиталови инвестиции, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми на/от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения и други; б) на неповтаряща се (периодична) база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода,

пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на определени корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовия отчет на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки финансов отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор на дружеството, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Дружеството използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: *финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход* - Ниво 1 и Ниво 2, *инвестиционни имоти* - Ниво 2, *имоти, машини и оборудване* - Ниво 2 и Ниво 3. Изборът на лицензирани оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три - пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор и/или главен счетоводител, изпълнителния директор и Съвета на директорите на дружеството.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите на дружеството, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и

предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е определило съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.32. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции

Когато справедливата стойност на капиталовите инвестиции, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котираните цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци.

Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да бъде направено, определянето на справедливите стойности предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден риск, кредитен риск и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти. Основните ключови предположения и компоненти на модела са оповестени в *Приложение № 20*.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми и гаранции, търговски вземания, вкл. от свързани лица и парични средства и парични еквиваленти

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчетени по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти, парични средства и парични еквиваленти), както и за предоставени финансови гаранции е област, която изисква използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица съществени преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби; г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби (*Приложение № 42*).

За търговските вземания, вкл. от свързани лица

Дружеството използва матрици за провизии за изчислението на очакваните кредитни загуби от търговските вземания и активите по договор. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти (портфейли), които имат сходни модели на загуба (тип клиент като сектор).

Всяка матрица за провизии първоначално се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбираемост на вземанията на дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Обичайно се използват исторически данни поне за три години спрямо датата на финансов отчет. Допълнително матрицата се калибрира така, че да коригира исторически установените зависимости за кредитните загуби с прогнозната информация, използвайки и вероятностни сценарии. Ако се очаква дадени прогнозни икономически условия, измерени чрез определени макропоказатели да се влошат или подобрят през следващата година, което може да доведе до установено корелационно увеличение на просрочията в дадения сектор (тип клиент), историческите проценти на неизпълнение се коригират. Към всяка отчетна дата наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение се актуализират и се отчитат ефектите от промените в прогнозните оценки.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка.

Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

Информацията за очакваните кредитни загуби от търговските вземания, вкл. от свързани лица с натрупване са оповестени в *Приложение № 21, Приложение № 22, Приложение № 24, Приложение № 25 и Приложение № 26 б.*

През 2022 г. е начислена обезценка на търговски вземания, вкл. от свързани лица в размер на 6,598 х.лв., нетно от възстановената (2021 г: възстановена обезценка на търговски вземания, вкл. от свързани лица в размер на 562 х.лв., нетно от начислената) (*Приложение № 8, Приложение № 9, Приложение № 22, Приложение № 24 и Приложение № 25 и Приложение № 26 б.*)

За предоставените заеми и гаранции

Дружеството е възприело общия подход за изчисляване на обезценката от очакваните бъдещи кредитни загуби на предоставените заеми, съгласно МСФО 9. За целта дружеството прилага избран от него модел. Неговото приложение минава през няколко стъпки. Първо се определя кредитен рейтинг на длъжника посредством методологии на водещи рейтингови агенции за съответните сектори в икономиката и съотношения - количествени и качествени параметри на показатели за даденото дружество. Като втора стъпка, чрез статистически модели, включващи исторически данни за вероятности за неизпълнение (PD), преходи между различни рейтинги, макроикономически данни и прогнози, се пресмятат релевантните маргинални PD по години за всеки рейтинг. На трето място, на база на този анализ и определения рейтинг, както и на комплекс от показатели за характеристики на инструмента към датата на всеки

финансов отчет, се определят: етапът на инструмента (Етап 1, Етап 2 или Етап 3), нужните PD за срока на инструмента, както и загубата при неизпълнение (LGD).

Основната формула за изчисление на очакваните кредитни загуби е: $ECL = EAD \times PD \times LGD$, където:

ECL е показателя за очаквани кредитни загуби

EAD е показателя на сума на експозицията при неизпълнение

PD е показателя за вероятност за неизпълнение

LGD е показателя за загубата при неизпълнение.

При определянето на загубата се вземат предвид всички гаранции, и/или обезпечения и/или застраховки. По този начин, като последна стъпка, използвайки всички тези параметри, и след дисконтиране, се достига до калкулация на оценката на очакваната кредитна загуба за съответния период на съответния финансов актив.

В Етап 1 се включват предоставени заеми, които са класифицирани като „редовни” съгласно вътрешно разработена рисков класификационна схема. Това са заеми, предоставени на длъжници с нисък риск от неизпълнение, редовно обслужване, без значителни влошавания в ключови показатели (финансови и нефинансови) и не са налице дължими суми, които са в просрочие. Очакваната загуба от обезценка за тези заеми се изчислява на база на PD (вероятност за неизпълнение) за следващите 12 месеца и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение в следващите 12 месеца.

В Етап 2 се включват предоставени заеми, които са класифицирани като „предоговаряни”. Това са заеми, при които е налице установено (на база комплекс от показатели) съществено влошаване на кредитния риск, свързан с длъжника, спрямо първоначалното признаване на експозицията. Очакваната загуба от обезценка за тези заеми се изчислява на база вероятност за неизпълнение за целия живот на предоставения заем, който се счита за кредитно-необезценен и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение за целият ѝ жизнен цикъл.

В Етап 3 попадат предоставени заеми, които са класифицирани като „трудносъбираеми”. Това са заеми, при които са налице доказателства, че вземането е вече кредитно-обезценено, т.е. настъпило е кредитно събитие (съгласно приетата политика за състав на събития за неизпълнение). За целта се извършва анализ на система от показатели, използвани като индикатори за настъпили кредитни загуби. Загубата от обезценка за тези заеми се изчислява на база вероятностно-претеглени сценарии за очакването на дружеството за размера на загуба при кредитно-обезценена експозиция в неизпълнение за целия ѝ жизнен цикъл.

Предоставен заем е с кредитна обезценка, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този заем, респективно финансов актив.

Същият модел дружеството използва за определяне на очакваните кредитни загуби при предоставените гаранции и определени индивидуални вземания.

Основни въпроси от политиката и комплекса от критерии за оценка на експозицията на дружеството към кредитен риск, свързан с предоставените заеми, са оповестени в *Приложение № 42*.

Информацията за очакваните кредитни загуби от предоставените заеми, такси по поръчителства и по договори за финансови гаранции са оповестени в *Приложение № 21*, *Приложение № 22*, *Приложение № 24*, *Приложение № 26 а* и *Приложение № 40*.

През 2022 г. начислената обезценка за очаквани кредитни загуби по предоставени заеми е в размер на 1,365 х.лв., нетно от възстановената (2021 г.: възстановената обезценка за очаквани кредитни загуби по предоставени заеми е в размер на 3,427 х.лв., нетно от начислената) (*Приложение № 11, Приложение № 12, Приложение № 21, Приложение № 22, Приложение № 24 и Приложение № 26 а*).

През 2022 г. няма възстановена обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания по дивиденди (2021 г.: възстановената обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания по дивиденди е в размер на 1,293 х.лв.) (*Приложение № 11, Приложение № 12 и Приложение № 24*).

През 2022 г. начисления разход за очаквани кредитни загуби по договори за финансови гаранции е в размер на 1,292 х.лв., нетно от възстановения (2021 г.: начисления разход за очаквани кредитни загуби по договори за финансови гаранции е в размер на 239 х.лв., нетно от възстановения) (*Приложение № 12 и Приложение № 40*).

През 2022 г. са възстановени очаквани кредитни загуби по такси за поръчителства в размер на 57 х.лв., нетно от начислената (2021 г.: начислени очаквани кредитни загуби по такси за поръчителства в размер на 59 х.лв.). (*Приложение № 11, Приложение № 12 и Приложение № 24*).

Парични средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти в банки*, дружеството прилага общия „триетапен“ подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се прилага модел, базиран на публикуваните рейтинги на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск.

Загубите при неизпълнение се оценяват по горепосочената формула. При определянето на LGD се взема предвид наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

Лизингови договори

Прилагането на МСФО 16 изисква ръководството на дружеството да извърши различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените активи с право на ползване и задължения по лизинг. Основните ключови преценки засягат определянето на подходяща дисконтова норма и определянето на срока на всеки лизингов договор, включително дали е достатъчно сигурно, че опциите за удължаване / прекратяване на срока на договора ще се упражнят. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще и респективно отчетените разходи и приходи (*Приложение № 32, Приложение № 33, Приложение № 37 и Приложение № 40*).

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените

приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще и респ. отчетените разходи и приходи.

Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са свързани с определянето на момента във времето, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърля на клиента и оценката на променливото възнаграждение за върнати стоки и работи за обем (*Приложение № 2.5.1*).

Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база преценките на ръководството (след направени анализи) за оптимално натоварване на неговите производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна. Когато фактически реализираният обем за отделни производства е под определения от дружеството обем нормален производствен капацитет, се правят съответните преизчисления на постоянните разходи, включени в себестойността на запасите от продукцията и незавършеното производство.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2022 г. е отчетена обезценка на материалните запаси в размер на 1,452 х.лв (2021 г.: 2,227 х.лв.) (*Приложение № 5 и Приложение № 8*).

Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2021 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители. Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовете за чувствителност. В резултат на това е отчетена преоценка и е признат нов преоценен резерв в размер на 8,298 х.лв., нетно от обезценка (*Приложение № 15*) и е отчетен текущ разход за обезценка в размер на 4,615 х.лв. (*Приложение № 10*).

През 2022 г. ръководството прекрати използването на административни сгради, с оглед намаляване на разходите за електроенергия и топлоенергия. В резултат на предприетите мерки се установи необходимост от признаване на обезценка на дълготрайни активи в размер на 1,306 х. лв.

Обезценка на репутация

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на репутацията. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2022 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на репутацията (2021 г.: няма) (*Приложение № 10 и Приложение № 16*).

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2022 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на инвестиции в дъщерни дружества (2021 г.: 104 х.лв.) (*Приложение № 10 и Приложение № 18*).

Обезценка на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани и съвместни дружества. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2022 г. е установена необходимост от признаване на обезценка на инвестициите в съвместни дружества в размер на 1,593 х.лв.(2021 г.: няма) (*Приложение № 10 и Приложение № 19*).

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. Те са оповестени в *Приложение № 34*.

В резултат на направените изчисления е отчетено задължение за дългосрочни доходи на персонала в размер на 3,989 х.лв. (31.12.2021 г.: 4,532 х.лв.) (*Приложение № 34*).

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 4,247 х.лв. (31.12.2021 г.: 4,088 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 42,468 х.лв. (31.12.2021 г.: 40,875 х.лв.) (*Приложение № 30*).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г.

3. ПРИХОДИ

Приходите на дружеството включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Приходи от договори с клиенти	228,184	197,836
Други приходи	2,474	2,318
Общо	230,658	200,154

3.1. Приходите от договори с клиенти са от продажби на произведени лекарствени средства и включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Приходи от продажби в чужбина	141,386	118,739
Приходи от продажби в България	86,798	79,097
Общо	228,184	197,836

Приходите от продажби в чужбина по продукти са както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Таблетни форми	110,452	93,354
Ампулни форми	14,023	13,615
Сиропни форми	7,759	4,738
Унгвенти	5,558	4,859
Лиофилни продукти	911	108
Лечебна козметика	678	366
Капки	663	164
Супозитории	459	563
Пластири	402	270
Превързочни продукти	353	316
Сашета	127	380
Санитарно - хигиенни продукти	1	6
Общо	141,386	118,739

Приходите от продажби в България по продукти са както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Таблетни форми	47,567	40,521
Ампулни форми	14,562	13,410
Превързочни продукти	6,446	6,008
Лиофилни продукти	5,565	7,822
Сиропни форми	3,249	1,667
Пластири	3,156	2,950
Унгвенти	2,527	2,374
Сашета	1,038	888
Концентрати за хемодиализа	725	945
Капки	718	809
Санитарно - хигиенни продукти	658	473
Супозитории	386	453
Лечебна козметика	164	132
Инхалатори	37	645
Общо	86,798	79,097

Разпределението по географски региони на приходите от продажби е както следва:

	2022 BGN '000	Относителен дял	2021 BGN '000	Относителен дял
Европа	117,203	51%	100,786	51%
България	86,798	38%	79,097	40%
Други страни	24,183	11%	17,953	9%
Общо	228,184	100%	197,836	100%

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2022 BGN '000	% от приходите	2021 BGN '000	% от приходите
Клиент 1	86,557	38%	78,822	40%
Клиент 2	55,730	24%	-	-
Клиент 3	27,863	12%	23,179	12%
Клиент 4	6,009	3%	55,419	28%

Салдата по договори с клиенти са както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по договори с клиенти - свързани лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 24</i>)	55,404	68,101
Вземания по договори с клиенти - трети лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 25</i>)	<u>10,535</u>	<u>20,326</u>
	<u>65,939</u>	<u>88,427</u>

Увеличението/намалението на търговските вземания по договори с клиенти, в т.ч. вземанията от свързани лица е в резултат на увеличение/намаление на обемите на дейността.

Задължения за възстановяване към 31.12.2022 г. са в размер на 4,896 х.лв. (31.12.2021 г.: 630 х.лв.). Те включват задължения за ретроспективни търговски отстъпки за обем, дължими по договори с клиенти, които ще бъдат възстановени в следващия отчетен период (*Приложение № 40*).

3.2. *Другите приходи* на дружеството са от предоставени активи по лизингови договори и са в размер на 2,474 х.лв. (2021 г.: 2,318 х.лв.).

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи и загуби от дейността на дружеството включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Приходи от предоставяне на услуги	2,932	2,422
Печалби от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност (Приложение № 17)	1,566	90
Приходи от финансираня по европейски проекти	420	430
Отписани задължения	330	624
Приходи от продажба на стоки	1,757	1,698
Отчетна стойност на продадени стоки	<u>(1,501)</u>	<u>(1,391)</u>
Печалба от продажба на стоки	<u>256</u>	<u>307</u>
Излишъци на активи	148	59
Приходи от продажба на материали	1,447	967
Отчетна стойност на продадени материали	<u>(1,330)</u>	<u>(873)</u>
Печалба от продажба на материали	<u>117</u>	<u>94</u>
Приходи от продажба на дълготрайни активи	128	1,731
Балансова стойност на продадени дълготрайни активи	<u>(78)</u>	<u>(1,741)</u>
Печалба / (загуба) от продажба на дълготрайни активи	<u>50</u>	<u>(10)</u>
Приходи от финансираня за земеделски площи	34	81
Отписани задължения по лизингови договори	259	38
Балансова стойност на отписани активи по лизингови договори	<u>(218)</u>	<u>(51)</u>
Печалба / (загуба) от лизингови договори	<u>41</u>	<u>(13)</u>
Присъдени суми	12	36
Нетни печалби / (загуби) от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(88)	(13)
Приходи от глоби и неустойки	-	4
Загуби от преценка на земеделска продукция (жълта акация) до справедлива стойност (Приложение № 23)	-	(33)
Приходи от ликвидация на дълготрайни активи	-	83
Разходи по ликвидация на дълготрайни активи	<u>-</u>	<u>(191)</u>
Загуби от ликвидация на дълготрайни активи	<u>-</u>	<u>(108)</u>
Други доходи	<u>140</u>	<u>161</u>
Общо	<u>5,958</u>	<u>4,131</u>

Приходите от продажба на материали са основно от продажба на субстанции, химикали и опаковъчни материали.

Приходите от услуги включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Услуги по изработка	2,097	1,761
Гама облъчване	301	228
Социална дейност	239	214
Услуги по лабораторни анализи	102	92
Регулаторни услуги	79	70
Транспортни услуги	46	22
Други	68	35
Общо	2,932	2,422

Приходите от стоки включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	1,658	1,575
Медицински изделия	79	103
Стоки с техническо предназначение	20	20
Общо	1,757	1,698

Отчетната стойност на продадените стоки по видове е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	1,397	1,279
Медицински изделия	68	88
Стоки с техническо предназначение	36	24
Общо	1,501	1,391

Отписаните задължения по видове са както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Тантиеми	172	254
Търговски задължения	100	-
Дивиденди	43	48
Задължения към персонал	15	14
Присъдени суми	-	308
Общо	330	624

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	57,549	46,948
Електроенергия	7,485	6,299
Топлоенергия	6,792	3,730
Лабораторни материали	3,049	2,299
Технически материали	1,524	990
Резервни части	1,145	920
Работно облекло и лични предпазни средства за труд	973	967
Спомагателни материали	829	582
Горива и смазочни материали	658	435
Вода	413	637
Брак на материали	146	102
Обезценка на материали (Приложение № 9)	322	942
Общо	80,885	64,851

Разходите за основни материали включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	25,348	20,104
Опаковъчни материали	11,556	9,738
Течни и твърди химикали	9,068	7,649
Санитарно-хигиенни и превързочни материали	2,959	2,398
Алуминиево и ПВЦ фолио	2,402	1,491
Ампули	2,347	1,940
Флакони	1,942	942
Билки	1,065	2,073
Туби	862	613
Общо	57,549	46,948

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Реклама и маркетингови услуги	7,119	7,256
Изработка на медикаменти	4,509	5,044
Консултантски услуги	4,488	4,975
Транспортни и спедиторски услуги	3,603	3,181
Поддръжка на сгради и оборудване	2,604	1,919
Логистични услуги, свързани с продажби в България	2,101	1,942
Абонаментни такси	2,013	1,902
Местни данъци и такси	1,321	1,295
Охрана	1,248	1,194
Държавни и регулаторни такси	872	955
Медицинско обслужване	711	747
Услуги по граждански договори	598	492
Лицензионни възнаграждения	593	495
Съобщения и комуникации	563	343
Застраховки	543	435
Преводи на документация	446	393
Логистични услуги, свързани с продажби в чужбина	446	432
Ремонт и поддръжка на автомобили	425	377
Данъци върху разходите	310	351
Услуги по регистрации на медикаменти	254	336
Услуги по унищожаване на лекарства	216	105
Ремонт за наети активи	182	1
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	133	114
Куриерски услуги	123	129
Наеми	101	18
Патентни такси	41	84
Комисионни възнаграждения	33	6
Услуги по клинични изпитвания	28	110
Услуги по обработка на земеделска земя	9	33
Други	514	337
Общо	36,147	35,001

Разходите за наем включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Наеми, свързани с краткосрочни лизингови договори	95	12
Наеми, свързани с лизингови договори на активи с ниска стойност	6	6
Общо	101	18

Начислените разходи за годината за задължителен одит на индивидуалния годишен отчет са в размер на 84 х.лв (2021 г.: 81 х. лв.).

През годината одиторите на отчета по закон не са предоставяли други услуги (2021 г.: предоставени услуги свързани с ангажимент за договорени процедури за проверка на историческа финансова информация включена в проспект за публично предлагане на варанти - 7 х. лв).

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Текущи възнаграждения	39,596	34,658
Вноски по социалното осигуряване	7,524	6,481
Социални придобивки и плащания	2,258	2,024
Начислени суми за неизползвани отпуски	1,609	1,343
Тантиеми	732	857
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	287	236
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала при пенсиониране (Приложение № 34)	453	487
Общо	52,459	46,086

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Начислени/(възстановени) обезценки за кредитни загуби на вземания, вкл. от свързани предприятия, нетно	6,598	(562)
Представителни мероприятия	1,664	1,695
Начислени обезценки на готова продукция и незавършено производство (Приложение № 9)	1,130	1,285
Брак на дълготрайни активи	746	71
Командировки	369	223
Непризнат данъчен кредит по ЗДДС	356	232
Дарения	319	206
Брак на готова продукция и незавършено производство	199	560
Обучение	134	111
Други данъци и плащания към бюджета	99	28
Рекламации	63	-
Лихви по търговски задължения	36	29
Разходи, свързани с преобразуване на дъщерно дружество	14	-
Отписани вземания	10	394
Брак на стоки	7	12
Други	268	51
Общо	12,012	4,335

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Обезценките на текущите активи включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Обезценка за кредитни загуби на вземания	10,483	3,845
Възстановена обезценка за кредитни загуби на вземания	(3,885)	(4,407)
Нетно изменение на провизията за обезценка за кредитни загуби (Приложение № 8)	6,598	(562)
Начислени обезценки на готова продукция и незавършено производство (Приложение № 8)	1,130	1,285
Обезценка на материали (Приложение № 5)	322	942
Общо	8,050	1,665

10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ ИЗВЪН ОБХВАТА НА МСФО 9

Обезценките на нетекущите активи включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Обезценка на инвестиции в съвместни дружества (Приложение № 19)	1,593	-
Обезценка на имоти, машини и оборудване (Приложение № 15)	1,306	4,615
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества (Приложение № 18)	-	104
Общо	2,899	4,719

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Приходи от лихви по предоставени заеми	2,567	2,505
Приходи от дялово участие	1,520	682
Приходи от такси по предоставени поръчителства	462	442
Нетна печалба от курсови разлики по вземане от продажба на дъщерно дружество	214	266
Приходи от лихви по договори за цесии (Приложение № 21)	71	-
Възстановена обезценка за кредитни загуби по предоставени поръчителства	59	-
Обезценка за кредитни загуби на вземания по предоставени поръчителства	(2)	-
Нетно изменение на обезценката по предоставени поръчителства	57	-
Нетна печалба от курсови разлики по договори за лизинг	10	-
Възстановена обезценка за кредитни загуби на вземания по дивиденди	-	1,293
Обезценка за кредитни загуби на вземания по предоставени търговски заеми	-	(6)
Възстановена обезценка за кредитни загуби по предоставени търговски заеми	-	3,433
Нетно изменение на обезценката по предоставени заеми	-	3,427
Общо	4,901	8,615

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Обезценка за кредитни загуби на вземания по предоставени търговски заеми	1,368	-
Възстановена обезценка за кредитни загуби по предоставени търговски заеми	<u>(3)</u>	<u>-</u>
Нетно изменение на обезценката по предоставени заеми	1,365	-
Начислена провизия по финансови гаранции	1,316	312
Възстановена провизия по финансови гаранции	<u>(24)</u>	<u>(73)</u>
Нетна провизия по финансови гаранции	1,292	239
Банкови такси по заеми и гаранции	475	410
Разходи за лихви по получени заеми	406	755
Разходи за лихви по лизингови договори	116	116
Обезценка за кредитни загуби по такси за предоставени поръчителства	-	59
Нетна загуба от курсови разлики по договори за лизинг	<u>-</u>	<u>10</u>
Общо	<u>3,654</u>	<u>1,589</u>

13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Разходът за данък върху печалбата на дружеството включва:

Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	62,034	23,886
Преоценъчен резерв, включен като увеличение в годишна данъчна декларация	(1,299)	(439)
Данъчна печалба за годината	60,735	23,447
Текущ разход за данък върху печалбата за годината - 10% (2021 г.: 10 %)	6,074	2,345
<i>Отсрочени данъци върху печалбата от:</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(1,432)	245
Разход за данък за минал период	143	48
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	4,785	2,638
 Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат		
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	44,214	26,909
Данък върху печалбата – 10% (2021 г.: 10%)	4,421	2,691
 <i>От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:</i>		
увеличения – 3,571 х.лв. (2021 г.: 1,475 х.лв.)	357	147
намаления – 344 х.лв. (2021 г.: 2,881 х.лв.)	(34)	(288)
Признати отсрочени данъци възникнали в предходни периоди	(102)	40
Разход за данък за минал период	143	48
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	4,785	2,638

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти от всеобхватния доход са както следва:

	2022			2021		
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	Стойност преди данък	Данъчни ефекти, признати в собствения капитал	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Данъчни ефекти, признати в собствения капитал	Стойност нетно от данък
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Печалби(загуби) по преоценки на имоти, машини и оборудване	(991)	99	(892)	8,298	(830)	7,468
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	522	-	522	(53)	-	(53)
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции определени за оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(1,047)	-	(1,047)	(355)	-	(355)
Общо друг всеобхватен доход за годината	(1,516)	99	(1,417)	7,890	(830)	7,060

14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другият всеобхватен доход включва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	522	(53)
Последващи преоценки на имоти, машини и оборудване	(991)	8,298
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции определени за оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(1,047)	(355)
Общ всеобхватен доход за годината	(1,516)	7,890
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	99	(830)
Общ всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	(1,417)	7,060

15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

Имотите, машините и оборудването на дружеството са както следва:

	Земи и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	171,404	169,345	201,868	199,521	22,050	22,029	4,170	2,580	399,492	393,475
Придобити активи	17,327	34	1,117	451	1,437	544	13,793	5,657	33,674	6,686
Трансфер към имоти, машини и оборудване	3,177	975	8,949	2,562	749	528	(12,875)	(4,065)	-	-
Ефект от преценка до справедлива стойност	-	5,266	-	1,956	-	443	-	-	-	7,665
Обезценка	(1,306)	(3,883)	-	(732)	-	-	-	-	(1,306)	(4,615)
Отписани	(4,040)	(333)	(1,544)	(1,890)	(2,355)	(1,494)	(671)	(2)	(8,610)	(3,719)
Салдо на 31 декември	186,562	171,404	210,390	201,868	21,881	22,050	4,417	4,170	423,250	399,492
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	47,633	42,492	129,131	121,941	17,638	17,361	-	-	194,402	181,794
Начислена амортизация	5,734	5,724	9,730	9,306	2,016	1,734	-	-	17,480	16,764
Ефект от преценка до справедлива стойност	-	(343)	-	(288)	-	(2)	-	-	-	(633)
Обезценка	991	-	-	-	-	-	-	-	991	-
Отписана амортизация	(3,880)	(240)	(1,430)	(1,828)	(2,207)	(1,455)	-	-	(7,517)	(3,523)
Салдо на 31 декември	50,478	47,633	137,431	129,131	17,447	17,638	-	-	205,356	194,402
Балансова стойност на 31 декември	136,084	123,771	72,959	72,737	4,434	4,412	4,417	4,170	217,894	205,090
Балансова стойност на 1 януари	123,771	126,853	72,737	77,580	4,412	4,668	4,170	2,580	205,090	211,681

Земите и сградите на дружеството към 31 декември са както следва:

- Сгради с балансова стойност 87,699 х.лв. (31.12.2021 г.: 75,383 х.лв.);
- Земи на стойност 48,385 х.лв. (31.12.2021 г.: 48,388 х.лв.);

Другите дълготрайни материални активи на дружеството към 31 декември включват:

- Транспортни средства с балансова стойност 2,626 х.лв. (31.12.2021 г.: 2,489 х.лв.);
- Стопански инвентар с балансова стойност 1,283 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,462 х.лв.);
- Биологични активи (носителни) с балансова стойност 525 х.лв. (31.12.2021 г.: 461 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- предоставени аванси за покупка на машини и оборудване – 2,366 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,978 х.лв.);
- разходи по изграждане на нови сгради - 1,495 х.лв. (31.12.2021 г.: 909 х.лв.);
- реконструкция на сгради – 511 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,001 х.лв.);
- биологични активи (неплододаващи) - няма (31.12.2021 г.: 138 х.лв);
- други – 45 х.лв. (31.12.2021 г.: 144 х.лв.).

Към 31 декември балансовата стойност на машини, съоръжения и оборудване включва машини и оборудване, закупени по договори за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.” и оперативна програма „Енергийна ефективност” (Приложение № 31), както следва:

- за таблетно производство на стойност 6,021 х.лв. (31.12.2021 г.: 6,798 х.лв.);
- за ампулно производство на стойност 3,032 х.лв. (31.12.2021 г.: 3,436 х.лв.);
- общообменни инсталации за вентилация и климатизация при производство на медицински продукти на стойност 474 х.лв. (31.12.2021 г.: 534 х.лв.);
- за производство на иновативни капки за очи тип „изкуствени сълзи“ на стойност 133 х.лв. (31.12.2021 г.: 159 х.лв.).

Лизинг

Активите с право на ползване на дружеството са както следва:

	Земни и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Други		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност								
Салдо на 1 януари	3,886	4,055	-	-	2,781	2,902	6,667	6,957
Придобити активи	17,327	34	88	-	1,022	265	18,437	299
Отписани активи	(3,965)	(203)	-	-	(1,508)	(386)	(5,473)	(589)
Салдо на 31 декември	<u>17,248</u>	<u>3,886</u>	<u>88</u>	<u>-</u>	<u>2,295</u>	<u>2,781</u>	<u>19,631</u>	<u>6,667</u>
Нагрупана амортизация								
Салдо на 1 януари	3,145	2,199	-	-	1,782	1,319	4,927	3,518
Начислена амортизация	1,423	1,130	28	-	852	817	2,303	1,947
Отписана амортизация	(3,821)	(184)	-	-	(1,435)	(354)	(5,256)	(538)
Салдо на 31 декември	<u>747</u>	<u>3,145</u>	<u>28</u>	<u>-</u>	<u>1,199</u>	<u>1,782</u>	<u>1,974</u>	<u>4,927</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>16,501</u>	<u>741</u>	<u>60</u>	<u>-</u>	<u>1,096</u>	<u>999</u>	<u>17,657</u>	<u>1,740</u>
Балансова стойност на 1 януари	<u>741</u>	<u>1,856</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>999</u>	<u>1,583</u>	<u>1,740</u>	<u>3,439</u>

Земите и сградите с право на ползване на дружеството към 31 декември са както следва:

- Сгради с балансова стойност 16,498 х.лв. (31.12.2021 г.: 735 х.лв.);
- Земи на стойност 3 х.лв. (31.12.2021 г.: 6 х.лв.).

Другите дълготрайни материални активи с право на ползване на дружеството към 31 декември включват:

- Транспортни средства с балансова стойност 1,021 х.лв. (31.12.2021 г.: 980 х.лв.);
- Стопански инвентар с балансова стойност 75 х.лв. (31.12.2021 г.: 19 х.лв.);

Дружеството е включило активите с право на ползване в същата позиция, в която съответните активи щяха да бъдат представени, ако бяха собствени.

Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с нулева балансова стойност към 31.12.2021 г. и 31.12.2022 г. Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2022 г. в размер на 1,185 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,212 х.лв.).

Други данни

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се използват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Сгради – 7,736 х.лв. (31.12.2021 г.: 3,282 х.лв.);
- Машини, съоръжения и оборудване – 60,273 х.лв. (31.12.2021 г.: 56,723 х.лв.);
- Други – 9,677 х.лв. (31.12.2021 г.: 8,600 х.лв.).

Към 31.12.2022 г. има учредени тежести върху имоти, машини и оборудване както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 21,024 х.лв. и 39,014 х.лв. (31.12.2021 г.: съответно 21,024 х.лв. и 43,100 х.лв.) (*Приложение № 29, Приложение № 35 и Приложение № 41*);
- Залози на оборудване – 20,665 х.лв. (31.12.2021 г.: 23,025 х.лв.) (*Приложение № 29, Приложение № 35 и Приложение № 41*).

Периодична преоценка по справедлива стойност

Към 31.12.2021 г. е извършена преоценка на имотите, машините и оборудването със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСФО 13 и МСС 16.

При тази преоценка са приложени следните основни подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за земите в регулация и земеделските земи, за които има реален пазар, наблюдават се аналогични имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Разходен подход” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” и „Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива” - за специализираните сгради, машините, съоръженията, оборудването и другите активи, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогични

активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност на база индексирана историческа стойност на актива и на база текущи разходи за създаване или подмяна на актива.

• „Приходен подход” чрез „Капитализиран доход от плодopolзване / продукция на биологичните активи ” - за трайни насаждения от жълта акация в жизнен етап на плододаване.

Ефектите от извършената преценка към 31.12.2021 г. са както следва:

- Оценка до справедлива стойност към 31.12.2021 г., отчетена в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в отрицателен размер на 4,615 х.лв.(Приложение № 10);
- Оценка до справедлива стойност, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) в положителен размер на 8,298 х.лв.(Приложение № 14);

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Нематериалните активи на дружеството са както следва:

	Репутация		Права върху интелектуална собственост		Програмни продукти		В процес на придобиване		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	6,698	6,698	9,212	11,183	4,453	4,430	771	278	21,134	22,589
Придобити активи	-	-	3	16	64	1	723	1,052	790	1,069
Трансфер	-	-	51	537	87	22	(138)	(559)	-	-
Отписани	-	-	(220)	(2,524)	(2)	-	-	-	(222)	(2,524)
Салдо на 31 декември	<u>6,698</u>	<u>6,698</u>	<u>9,046</u>	<u>9,212</u>	<u>4,602</u>	<u>4,453</u>	<u>1,356</u>	<u>771</u>	<u>21,702</u>	<u>21,134</u>
Нагрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	5,930	5,930	6,923	8,868	3,957	3,648	-	-	16,810	18,446
Начислена амортизация	-	-	574	577	293	309	-	-	867	886
Отписана амортизация	-	-	(220)	(2,522)	(2)	-	-	-	(222)	(2,522)
Салдо на 31 декември	<u>5,930</u>	<u>5,930</u>	<u>7,277</u>	<u>6,923</u>	<u>4,248</u>	<u>3,957</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>17,455</u>	<u>16,810</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>1,769</u>	<u>2,289</u>	<u>354</u>	<u>496</u>	<u>1,356</u>	<u>771</u>	<u>4,247</u>	<u>4,324</u>
Балансова стойност на 1 януари	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>2,289</u>	<u>2,315</u>	<u>496</u>	<u>782</u>	<u>771</u>	<u>278</u>	<u>4,324</u>	<u>4,143</u>

Обезценка на репутация

Репутацията, която е резултат от вливането на дъщерни дружества (Българска роза – Севтополис АД, Медика АД и Унифарм АД) в компанията-майка е призната в индивидуалния отчет за финансовото състояние на дружеството (Приложение № 2.11).

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на съществуващата репутация със съдействието на независими лицензирани оценители.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2022 г. са:

- норма на растеж на приходите – 3,20%;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност – 2,02%;
- дисконтова норма (на база CAPM) – 12,63%.

През 2021 г. и 2022 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на отчетените репутации.

Правата върху интелектуална собственост включват основно продукти от развойна дейност и търговски марки.

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31 декември включват:

- разходи за внедряване на софтуерен продукт в размер на 611 х.лв. (31.12.2021 г.: 210 х.лв.);
- разходи за придобиване на лицензии и разрешения за употреба на лекарствени продукти в размер на 745 х.лв. (31.12.2021 г.: 561 х.лв.).

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални дълготрайни активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- права върху интелектуална собственост – 4,576 х.лв. (31.12.2021 г.: 4,526 х.лв.);
- програмни продукти – 1,986 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,964 х.лв.).

17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица.

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	47,302	44,759
Придобити	405	4,201
Отписани	(6)	(1,748)
Нетна печалба от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата (<i>Приложение № 4</i>)	1,566	90
Салдо на 31 декември	49,267	47,302

Инвестиционните имоти по група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Складови помещения	45,902	44,354
Офиси	1,662	1,457
Производствени сгради	1,193	1,036
Социални обекти	510	455
Общо	49,267	47,302

Към 31.12.2022 г. има учредени тежести върху инвестиционни имоти както следва:

- ипотека на складово помещение – 13,892 х.лв.(31.12.2021 г.: 13,397 х.лв.) (*Приложение № 35 и Приложение № 41*);
- залози на прилежащо оборудване – 4,428 х.лв.(31.12.2021 г.: 4,471 х.лв.) (*Приложение № 35*).

Оценки по справедлива стойност

Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности от Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема (ежегодна) и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки годишен финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производст- вени сгради</i>	<i>Социални обекти</i>	<i>Разходи за придобиване</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2021 година	34,627	3,189	1,003	441	5,499	44,759
Придобити	-	-	-	-	4,201	4,201
Трансфер	9,700	-	-	-	(9,700)	-
Отписани	(14)	(1,734)	-	-	-	(1,748)
Преценка до справедлива стойност през печалбата или загубата – нереализирана	41	2	33	14	-	90
Салдо на 31 декември 2021 година	44,354	1,457	1,036	455	-	47,302
Придобити	58	-	-	-	347	405
Трансфер	347	-	-	-	(347)	-
Отписани	(6)	-	-	-	-	(6)
Преценка до справедлива стойност през печалбата или загубата - нереализирана	1,149	205	157	55	-	1,566
Салдо на 31 декември 2022 година	45,902	1,662	1,193	510	-	49,267

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави анализ и оценка на справедливите стойности на групата активи в обхвата на инвестиционните имоти. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи (Ниво 2)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Складови помещения	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
	<i>б. Разходен метод</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна - амортизирана възстановима стойност (като помощна оценка)	Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на машини и съоръжения
Офиси, производствени сгради и социални обекти	<i>Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31.12.2022 г. са:

- норма на възвращаемост – от 3,50 % до 8,50 %;
- срок на реализация на наемни сделки - от 3 до 12 месеца.

В резултат на направените изчисления през 2022 г. е установена необходимост от признаване на печалба от преоценка до справедлива стойност в размер на 1,566 х.лв. (2021 г.: печалба в размер на 90 х.лв.) (*Приложение № 4*).

18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

		31.12.2022	Участие	31.12.2021	Участие
		BGN '000	%	BGN '000	%
Софарма Трейдинг АД	България	63,248	87.25	52,428	81.34
Софарма Украйна ЕООД	Украйна	9,669	100.00	9,669	100.00
Биофарм Инженеринг АД	България	7,111	97.15	7,111	97.15
Вета Фарма АД	България	6,754	99.98	6,754	99.98
Витамини АД	Украйна	1,283	100.00	1,283	100.00
Фармалогистика АД	България	961	89.39	961	89.39
Софарма Казахстан ЕООД	Казахстан	502	100.00	502	100.00
Електронкомерс ЕООД	България	384	100.00	384	100.00
Софарма Варшава ЕООД	Полша	323	100.00	323	100.00
Фито Палаузово АД	България	-	95.00	-	95.00
Фармахим ООД	Сърбия	-	100.00	-	100.00
Рап Фарма Интернешънъл ООД	Молдова	-	-	1,183	80.00
Общо		90,235		80,598	

Към 31.12.2022 г. съставът на инвестициите в дъщерни дружества обхваща и инвестицията в дъщерното дружество Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша, която е напълно обезценена (31.12.2021 г.: напълно обезценена инвестиция в Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша).

Софарма АД осъществява пряк контрол върху изброените по-горе дружества.

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

- Фармалогистика АД - предмет на дейност: вторична опаковка и отдаване под наем на недвижими имоти. Дата на придобиване – 15.08.2002 г.
- Софарма Поланд ООД - в ликвидация - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 16.10.2003 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Електронкомерс ЕООД - предмет на дейност: търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника, битова електроника и електротехника. Дата на придобиване – 09.08.2005 г.
- Биофарм Инженеринг АД - предмет на дейност: производство и търговия с инфузионни разтвори. Дата на придобиване – 10.03.2006 г.
- Софарма Трейдинг АД - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 08.06.2006 г.
- Витамина АД – предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 18.01.2008 г.
- Софарма Варшава ЕООД - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 23.11.2010 г.
- Софарма Украйна ЕООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

на придобиване – 07.08.2012 г.

- Фито Палаузово АД – предмет на дейност: производство, събиране добив и реализация на билки и лечебни растения. Дата на придобиване (от вливане на дъщерно дружество) – 01.01.2014 г.
- ТОО Софарма Казахстан - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 30.09.2014 г.
- Вета Фарма АД - предмет на дейност: производство на лекарствени, нелекарствени и други продукти. Дата на придобиване – 11.11.2016 г.
- Рап Фарма Интернешънъл ООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 14.04.2017 г. На 11.11.2022 г. Софарма АД продава изцяло дяловете си от капитала на Рап Фарма Интернешънъл ООД.
- Фармахим ЕООД – предмет на дейност: консултански услуги. Дата на придобиване – 14.04.2020 г.

Акциите на Софарма Трейдинг АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2022 г. е 6,02 лв. на акция (м. декември 2021 г.: 4,75 лв.). Счетоводната стойност на една акция на база счетоводни нетни активи за 2022 г. е 3,91 лв. (2021 г.: 3,42 лв.).

Движението на инвестициите в дъщерни дружества е представено по – долу:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	80,598	86,809
Придобити допълнителни участия	10,859	8,472
Продадени участия със загуба на контрол	(1,222)	(12,520)
Трансфер към асоциирани и съвместни дружества	-	(2,041)
Начислена обезценка	-	(104)
Продадени участия без загуба на контрол	-	(18)
Салдо на 31 декември	90,235	80,598

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави анализ и оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества.

Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) и/или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; загуби на пазари, клиенти или технологични проблеми; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години); отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал; тенденции на влошаване на основни финансови показатели; намаляване на пазарната капитализация. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2022 г. са:

- норма на растеж на приходите – от 2,29 % до 15,78 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 2,02 % до 5%;
- лихвен процент /цена на дълга/ - от 2,28 % до 22 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 10,20 % до 24,70 %;
- дисконтова норма (на база CAPM) – от 10,81 % до 26,69 %.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете. Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр. Изчисленията са направени със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2022 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на определени инвестиции в дъщерни предприятия (2021 г.: 104 х.лв.) (*Приложение № 10*).

Нетна загуба от продажба на инвестиции в дъщерни дружества

Дружеството е отчетло резултат от продажби на инвестиции в дъщерни дружества както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Загуба от продажба на инвестиции в дъщерни дружества	(1,124)	(11,383)
Печалба от продажба на инвестиции в дъщерни дружества	-	220
Нетна загуба от продажба на инвестиции в дъщерни дружества	(1,124)	(11,163)

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни дружества в Украйна. Към 31 декември 2022 г. размерът на инвестицията в дъщерното дружество Софарма Украйна е 9,669 хил. лв., а размерът на инвестицията във Витамини е 1,283 хил. лв. Към датата на одобрение на настоящия индивидуален финансов отчет активите на тези дъщерни дружества не са физически засегнати от военни действия в Украйна.

19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества са както следва:

	31.12.2022	Участие	31.12.2021	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Софарма имоти АДСИЦ	60,028	41.05	43,548	32.77
Доверие Обединен Холдинг АД	9,243	24.998	9,243	24.998
Момина крепост АД	101	37.46	1,694	37.46
Общо	69,372		54,485	

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

Доверие Обединен Холдинг АД е асоциирано дружество с предмет на дейност придобиване, управление, оценка и продажба на дялове и/или акционерни участия в български и чуждестранни дружества – юридически лица.

Софарма имоти АДСИЦ е асоциирано дружество с предмет на дейност инвестиране на парични средства набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, извършване на строеж и подобрения в тях с цел предоставянето им за управление, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по – долу:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	52,791	6,062
Придобити акции в асоциирани дружества	16,480	17,920
Трансфер от други дългосрочни капиталови инвестиции	-	25,989
Емисия на акции в асоциирани дружества	-	2,880
Трансфер от инвестиции в дъщерни дружества	-	347
Продадени акции на асоциирани дружества	-	(263)
Трансфер към други дългосрочни капиталови инвестиции	-	(144)
Салдо на 31 декември	69,271	52,791

Акциите на Доверие Обединен Холдинг АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2022 г. е 7,94 лв. на акция (м. декември 2021 г.: 10,36 лв). Счетоводната стойност на една акция на база счетоводни нетни активи за 2022 г. е 2,14 лв. (2021 г.: 2,27 лв.).

Акциите на Софарма имоти АДСИЦ се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2022 г. е 9,42 лв. на акция (м. декември 2021 г.: 6,20 лв). Счетоводната стойност на една акция на база счетоводни нетни активи за 2022 г. е 3,66 лв. (2021 г.: 3,35 лв.).

Момина крепост АД е съвместно дружество с предмет на дейност разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина.

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	1,694	-
Трансфер от инвестиции в дъщерни дружества	-	1,694
Обезценка	(1,593)	-
Салдо на 31 декември	101	1,694

Акциите на Момина крепост АД не са търгувани на фондовата борса през м. декември 2022 г. (м. декември 2021 г.: няма търговия). Счетоводната стойност на една акция на база счетоводни нетни активи за 2022 г. е 1,62 лв. (2021 г.: 1,97 лв.).

Обезценка на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани и съвместни дружества.

Преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните и съвместните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност за асоциираните дружества към 31.12.2022 г. са:

- норма на растеж на приходите – 2,03 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 2,02 % ;
- дисконтова норма (на база CAPM) – 14,17 %.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност за съвместните дружества към 31.12.2022 г. са:

- норма на растеж на приходите – 3,67 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 2,02 % ;
- лихвен процент /цена на дълга/ - 3 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – 8,60 %.

През 2022 г. е установена необходимост от признаване на обезценка на инвестициите в съвместни дружества в размер на 1,593 х.лв. (2021 г.: няма).

Нетна печалба от продажби на инвестиции в асоциирани дружества

Дружеството е отчетло нетна печалба от продажби на инвестиции в асоциирани дружества както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Печалба от продажба на инвестиции в асоциирани дружества	-	150
Загуба от продажба на инвестиции в асоциирани дружества	-	(60)
Нетна печалба от продажба на инвестиции в асоциирани дружества	-	90

20. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ

Другите дългосрочни капиталови инвестиции включват участия (акции) в следните дружества:

	31.12.2022	Участие	31.12.2021	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Лавена АД	3,788	13.22	4,919	13.23
Химимпорт АД	367	0.19	548	0.27
Българска фондова борса АД	202	0.34	-	-
МФГ Инвест АД	169	0.46	-	-
Софарма Билдингс АДСИЦ	111	10.25	85	10.25
Имвенчър 1 КДА	50	1.36	50	1.36
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	8	0.01	23	0.02
Екобулпак АД	7	0.37	7	0.74
Уникредит Булбанк АД	3	0.001	3	0.001
Експо груп АД	1	1.04	1	1.04
Централна кооперативна банка АД	-	0.000001	70	0.06
Общо	4,706		5,706	

Всички горепосочени дружества с изключение на Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ са със седалище и дейност в България.

Справедливата цена на акция към 31 декември е както следва:

Капиталови инвестиции	Брой акции	31.12.2022		Брой акции	31.12.2021	
		Справедлива цена на акция	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние		Справедлива цена на акция	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние
		BGN	BGN'000		BGN	BGN'000
Лавена АД	1,311,183	2.89	3,788	1,312,102	3.75	4,919
Химимпорт АД	463,476	0.79	367	651,045	0.84	548
Българска фондова борса АД	22,300	9.04	202	-	-	-
МФГ Инвест АД	50,000	3.38	169	-	-	-
Софарма Билдингс АДСИЦ	66,627	1.67	111	66,627	1.28	85
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	1,796	4.70	8	1,796	12.64	23
Централна кооперативна банка АД	1	1.64	-	69,934	1.01	70
Общо			4,645			5,645

Таблицата по-долу представя другите капиталови инвестиции на дружеството, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в индивидуалния отчет за финансовото състояние:

<i>Капиталови инвестиции</i>	<i>Справедлива</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>
	<i>стойност</i>		
	<i>31.12.2022</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Лавена АД	3,788	-	3,788
Химимпорт АД	367	367	-
Българска фондова борса АД	202	202	-
МФГ Инвест АД	169	169	-
Софарма Билдингс АДСИЦ	111	-	111
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	8	8	-
Общо	4,645	746	3,899

<i>Капиталови инвестиции</i>	<i>Справедлива</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>
	<i>стойност</i>		
	<i>31.12.2021</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Лавена АД	4,919	-	4,919
Химимпорт АД	548	548	-
Софарма Билдингс АДСИЦ	85	-	85
Централна кооперативна банка АД	70	70	-
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	23	23	-
Общо	5,645	641	5,004

Таблицата по – долу показва равенение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1 и Ниво 2:

<i>Капиталови инвестиции</i>	<i>(Ниво 1)</i>	<i>(Ниво 2)</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2021 година	6,518	5,028	11,546
Покупки	22,189	149	22,338
Трансфер към инвестиции в асоциирани дружества	(25,989)	-	(25,989)
Трансфер от инвестиции в асоциирани дружества	-	144	144
Продажби	(2,004)	(35)	(2,039)
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 14</i>)	(73)	(282)	(355)
Салдо на 31 декември 2021 година	641	5,004	5,645
Покупки	674	1	675
Продажби	(624)	(4)	(628)
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 14</i>)	55	(1,102)	(1,047)
Салдо на 31 декември 2022 година	746	3,899	4,645

Техники и подходи за оценяване

При оценките по справедлива стойност на Ниво 2 е прилаган подходът на пазарните сравнения. Оценъчната техника се базира на метода на пазарните множители. При изготвянето на оценките по справедлива стойност дружеството е използвало услугите на сертифицирани оценители.

За инвестиции, които не се търгуват на капиталовите пазари дружеството е използвало вътрешни оценки, които са изготвени от специалисти в дружеството. При анализ на дружествата обект на тези вътрешни оценки становището на специалистите е, че справедливите стойности на тези капиталови инвестиции не се отклоняват съществено от балансовите им стойности.

21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Предоставени дългосрочни заеми	63,354	49,792
Обезценка за кредитни загуби	<u>(156)</u>	<u>(97)</u>
	63,198	49,695
Вземания по договори за цесия	3,757	-
Предоставени депозити по лизингови договори (Приложение № 32)	<u>516</u>	<u>-</u>
Общо	<u>67,471</u>	<u>49,695</u>

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2022 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорна сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията BGN'000	31.12.2022	
										BGN'000	BGN'000 в т.ч. лихва
Доверие Инвест ЕАД	205426924	дружествено, контролирано от асоциирано дружество	лева	83,400	113/2019 г.	18.03.2022 г.	31.12.2025 г.	3.00%	-	51,147	731
Индустриален Холдинг Доверие АД	121683066	дружествено, контролирано от асоциирано дружество	лева	10,000	409/2022 г.	25.11.2022 г.	31.12.2024 г.	4.36%	17,781	10,040	40
Доверие Обединен Холдинг АД	121575489	асоциирано дружество	лева	2,000	344/2022 г.	26.10.2022 г.	31.12.2024 г.	3.09%	3,133	2,011	11
									<u>20,914</u>	<u>63,198</u>	<u>782</u>

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2021 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорена сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	31.12.2021	
									BGN'000	BGN'000 в т.ч. лихва
Доверие Инвест ЕАД	205426924	дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	81,900	113/2019 г.	06.06.20219 г.	31.12.2025 г.	3.00%	49,695	95
									<u>49,695</u>	<u>95</u>

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане при финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции) и записи на заповед.

Движението на коректива за обезценка на вземанията от свързани предприятия по предоставени дългосрочни заеми е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>97</u>	<u>118</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	59	-
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	-	(21)
Салдо на 31 декември	<u>156</u>	<u>97</u>

Вземанията по договори за цесия са в лева с падеж 06.07.2025 г. и са лихвени. Придобити са през 2022 г. във връзка с погасяване на банкови кредити на съвместно дружество, по които „Софарма“ АД е съдлъжник.

Всички вземания по договорите за цесия са обезпечени с ипотека на земи и сгради, както и залог на машини и оборудване.

Предоставените депозити са по лизингови договори. Те са в евро с падеж 01.08.2032 г.

22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания на дружеството включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Вземания по сделки с ценни книжа	3,668	3,454
Обезценка за кредитни загуби	<u>(142)</u>	<u>(216)</u>
Вземания по сделки с ценни книжа, нетно	3,526	3,238
Предоставени дългосрочни заеми	-	6,314
Обезценка за кредитни загуби	<u>-</u>	<u>(6)</u>
Предоставени дългосрочни заеми, нетно	<u>-</u>	<u>6,308</u>
Общо	<u>3,526</u>	<u>9,546</u>

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2022 г. са както следва:

Дружество	Единен номер на държавна регистрация и фискален код	Вид валута	Договорена сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията	31.12.2022		
									'000	BGN'000	BGN'000
Sopharmacy MC	1017600023754	евро	3,000	330/2018 г.	15.01.2020 г.	31.12.2023 г.	3.05%	-	-	-	<i>в т.ч. лихва</i>
								<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	
								<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2021 г. са както следва:

Дружество	Единен номер на държавна регистрация и фискален код	Вид валута	Договорена сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията	31.12.2021		
									'000	BGN'000	BGN'000
Sopharmacy MC	1017600023754	евро	3,000	330/2018 г.	15.01.2020 г.	29.06.2023 г.	3.05%	7,895	6,308	440	<i>в т.ч. лихва</i>
								<u>7,895</u>	<u>6,308</u>	<u>440</u>	
								<u>7,895</u>	<u>6,308</u>	<u>440</u>	

Предоставените дългосрочни заеми на трети лица са с цел подпомагане за финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции), залози на машини и оборудване и ипотека на недвижим имот.

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

Движението на коректива за обезценка на вземания от трети лица по предоставени дългосрочни заеми е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>6</u>	<u>12</u>
Трансфер към предоставени заеми на трети лица	(6)	-
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>-</u>	<u>(6)</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>-</u></u>	<u><u>6</u></u>

Вземанията по сделки с ценни книжа представляват вземане по продадена инвестиция в дъщерно дружество с падеж 30.09.2024 г., което е обвързано с приключване на определени нормативни действия по регистрации на разрешения на медицински продукти.

Движението на коректива за обезценка на вземания по сделки с ценни книжа е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>216</u>	<u>297</u>
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>(74)</u>	<u>(81)</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>142</u></u>	<u><u>216</u></u>

23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Материали	42,160	31,226
Готова продукция	27,832	17,552
Незавършено производство	10,524	8,281
Полуфабрикат	1,982	6,024
Стоки	<u>120</u>	<u>139</u>
Общо	<u><u>82,618</u></u>	<u><u>63,222</u></u>

Материалите по видове са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	39,923	27,185
Материали в процес на доставка	1,257	3,041
Технически материали	413	495
Спомагателни материали	368	279
Резервни части	154	187
Други	45	39
Общо	42,160	31,226

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	19,800	16,296
Химикали	7,686	3,859
ПВС и алуминиево фолио	3,222	1,059
Амбули	2,834	2,327
Опаковъчни материали	2,204	1,640
Билки	1,875	401
<i>в т.ч. собствено производство</i>	5	26
Санитарно-хигиенни и превързочни материали	1,785	1,202
Флакони	318	288
Туби	199	113
Общо	39,923	27,185

Движението на билките собствено производство (земеделска продукция, включваща добити семена от бял трън и жълта акация) е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Земеделска продукция на 1 януари	26	2
Вложени в производството	(21)	(2)
Себестойност на добита през годината продукция	-	59
Загуба от оценка по справедлива стойност	-	(33)
Земеделска продукция към 31 декември	5	26

Готовата продукция е както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Таблетни форми	14,464	10,807
Ампулни форми	5,446	2,832
Лиофилни продукти	2,450	-
Сиропи	1,654	393
Унгвенти	1,382	1,116
Превързочни продукти	1,342	906
Пластири	317	303
Капки	289	227
Санитарно-хигиенни продукти	156	187
Сашета	99	295
Лечебна козметика	95	51
Супозитории	82	314
Концентрати за хемодиализа	56	121
Общо	<u>27,832</u>	<u>17,552</u>

Стоките по видове са както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Хранителни продукти	74	72
Медицински изделия	46	67
Общо	<u>120</u>	<u>139</u>

Към 31.12.2022 г. върху налични материални запаси на дружеството с балансова стойност в размер на 27,832 х.лв. има учредени залози като обезпечение по банкови заеми (31.12.2021 г.: 23,552 х.лв.) (Приложение № 35 и Приложение № 41).

24. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дъщерни предприятия	66,391	75,737
Обезценка за кредитни загуби	<u>(4,368)</u>	<u>(1,858)</u>
Вземания от дъщерни предприятия, нетно	62,023	73,879
Вземания от дружества, контролирани от асоциирано дружество	12,713	12,330
Обезценка за кредитни загуби	<u>(57)</u>	<u>(46)</u>
Вземания от дружества, контролирани от асоциирано дружество, нетно	12,656	12,284
Вземания от съвместни дружества	1,343	1,355
Обезценка за кредитни загуби	<u>(1,340)</u>	<u>(1)</u>
Вземания от съвместни дружества, нетно	3	1,354
Вземания от асоциирани дружества	<u>-</u>	<u>189</u>
Общо	<u>74,682</u>	<u>87,706</u>

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Вземания по договори с клиенти	59,820	69,946
Обезценка за кредитни загуби	<u>(4,416)</u>	<u>(1,845)</u>
Вземания по договори с клиенти, нетно	55,404	68,101
Предоставени търговски заеми	20,574	19,205
Обезценка за кредитни загуби	<u>(1,347)</u>	<u>(1)</u>
Предоставени търговски заеми, нетно	19,227	19,204
Вземания по поръчителства и гаранции	53	271
Обезценка за кредитни загуби	<u>(2)</u>	<u>(59)</u>
Вземания по поръчителства и гаранции, нетно	51	212
Вземания по предоставен депозит за наем	<u>-</u>	<u>189</u>
Общо	<u>74,682</u>	<u>87,706</u>

Вземанията по договори с клиенти – свързани предприятия са безлихвени и от тях 42,107 х.лв. са в лева (31.12.2021 г.: 54,461 х.лв.) и в евро – 13,297 х.лв. (31.12.2021 г.: 13,640 х.лв.).

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

Най-съществени по размер са вземанията от дъщерно дружество с предмет на дейност търговия на лекарствени средства с размер към 31.12.2022 г. – 42,031 х.лв. или 75,86% от всички вземания по договори с клиенти - свързани лица (31.12.2021 г.: 54,371 х.лв. – 79,84%).

Обичайно дружеството договаря с дъщерните си дружества срок на плащане на вземанията по продажби на продукция в диапазон от 45 дни до 270 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции) до 90 дни.

Движението на коректива за обезценка на търговските вземания от свързани предприятия е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	1,845	2,634
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	4,416	1,845
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(1,845)	(2,634)
Салдо на 31 декември	4,416	1,845

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	13,648	11,863
от 31 до 90 дни	22,419	23,822
от 91 до 180 дни	17,746	25,042
от 181 до 365 дни	-	1,971
над 365 дни	-	4,877
<i>Брутна стойност на непадежиралите (редовни) вземания от свързани предприятия</i>	<i>53,813</i>	<i>67,575</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(1,120)</i>	<i>(1,083)</i>
Непадежирали (редовни) вземания от свързани предприятия, нетно	52,693	66,492

СОФАРМА АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Обезценката за кредитни загуби на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	284	188
от 31 до 90 дни	467	382
от 91 до 180 дни	369	403
от 181 до 365 дни	-	32
над 365 дни	-	78
Общо	<u>1,120</u>	<u>1,083</u>

Възрастовата структура на дата на фактура на просрочените търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	32	14
от 91 до 180 дни	120	365
от 180 дни до 365 дни	1,766	1,493
над 365 дни	4,089	499
<i>Брутна стойност на просрочените вземания от свързани предприятия</i>	<i>6,007</i>	<i>2,371</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(3,296)</i>	<i>(762)</i>
Просрочени вземания от свързани предприятия, нетно	<u>2,711</u>	<u>1,609</u>

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания от свързани предприятия, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания от свързани предприятия (*Приложение № 2.16*).

На тази база, корективът за кредитни загуби към 31 декември е определен както следва:

<i>31 декември 2022</i> <i>година</i>		<i>Редовни</i>	<i>Просрочени</i> <i>до 90 дни</i>	<i>Просрочени</i> <i>над 90 дни</i>	<i>Просрочени</i> <i>над 180 дни</i>	<i>Просрочени</i> <i>над 365 дни</i>	<i>Общо</i>
Очакван среден % на кредитни загуби		2%	5%	8%	52%	98%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	<i>BGN '000</i>	53,813	1,451	405	1,890	2,261	59,820
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	<i>BGN '000</i>	(1,120)	(74)	(31)	(983)	(2,208)	(4,416)

СОФАРМА АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

31 декември 2021 година		Редовни	Просрочени до 90 дни	Просрочени над 90 дни	Просрочени над 180 дни	Просрочени над 365 дни	Общо
Очакван среден % на кредитни загуби		2%	2%	12%	25%	100%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	BGN '000	67,575	375	859	646	491	69,946
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	BGN '000	(1,083)	(9)	(100)	(163)	(490)	(1,845)

Към 31.12.2022 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 48,531 х.лв. (31.12.2021 г.: 60,871 х.лв.) (Приложение № 35).

Предоставените заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Дъщерни дружества	6,578	5,584
Обезценка за кредитни загуби	(7)	(1)
	<u>6,571</u>	<u>5,583</u>
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	12,656	12,274
Обезценка за кредитни загуби	-	-
	<u>12,656</u>	<u>12,274</u>
Съвместни дружества	1,340	1,347
Обезценка за кредитни загуби	(1,340)	-
	<u>-</u>	<u>1,347</u>
Общо	<u>19,227</u>	<u>19,204</u>

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Условията, при които са предоставени заемите по видове свързани лица към 31.12.2022 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорна сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията	31.12.2022	
										BGN'000	BGN'000
				'000							в т.ч. лихва
Доверие грижа ЕАД	204956297	дъщерно дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	10,997	265а/2017 г.	15.11.2022 г.	31.12.2023 г.	3.10%	11,296	8,512	463
Биофарм Инженеринг АД	119055339	дъщерно дружество	лева	14,109	717/2013 г.	15.11.2022 г.	31.12.2023 г.	4.10%	6,744	5,794	484
Доверие Капитал АД	130362127	дъщерно дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	4,000	319/2021 г.	15.11.2022 г.	31.12.2023 г.	3.33%	6,213	4,144	144
Биофарм Инженеринг АД	119055339	дъщерно дружество	лева	1,000	283/2022 г.	28.09.2022 г.	31.12.2023 г.	4.10%	1,588	777	5
Момина крепост АД	104055543	съвместно дружество	лева	3,500	464/2011 г.	15.11.2022 г.	31.12.2023 г.	3.50%	-	-	-
									25,841	19,227	1,096

Условията, при които са предоставени заемите по видове свързани лица към 31.12.2021 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорна сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията	31.12.2021	
										BGN'000	BGN'000
				'000							в т.ч. лихва
Биофарм Инженеринг АД	119055339	дъщерно дружество	лева	14,109	717/2013 г.	17.12.2020 г.	31.12.2022 г.	4.10%	6,828	5,583	273
Доверие грижа ЕАД	204956297	контролирано от асоциирано дружество	лева	10,997	265а/2017 г.	14.12.2020 г.	31.12.2022 г.	3.10%	13,931	8,263	215
Доверие Капитал АД	130362127	контролирано от асоциирано дружество	лева	4,000	319/2021 г.	02.12.2021 г.	31.12.2022 г.	3.33%	9,037	4,011	11
Момина крепост АД	104055543	съвместно дружество	лева	3,500	464/2011 г.	17.12.2020 г.	31.12.2022 г.	3.50%	3,938	1,347	27
									33,734	19,204	526

Предоставените краткосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на дружествени дялове и ценни книжа (акции).

СОФАРМА АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Движението на коректива за обезценка на предоставените заеми на свързани предприятия е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>1</u>	<u>5,707</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	1,346	-
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	-	(5,706)
Салдо на 31 декември	<u><u>1,347</u></u>	<u><u>1</u></u>

Вземанията по поръчителства по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Дъщерни дружества	49	262
Обезценка за кредитни загуби	<u>(1)</u>	<u>(58)</u>
	48	204
Съвместни дружества	4	9
Обезценка за кредитни загуби	<u>(1)</u>	<u>(1)</u>
	3	8
Общо	<u><u>51</u></u>	<u><u>212</u></u>

Вземанията по поръчителства са безлихвени и от тях 3 х.лв. са в лева (31.12.2021 г.: 73 х.лв.) и в евро – 48 х.лв. (31.12.2021 г.: 139 х.лв.).

Движението на коректива за обезценка на вземанията по поръчителства от свързани предприятия е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>59</u>	<u>-</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	2	59
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(59)	-
Салдо на 31 декември	<u><u>2</u></u>	<u><u>59</u></u>

25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Вземания по договори с клиенти	14,582	22,199
Обезценка за кредитни загуби	<u>(4,047)</u>	<u>(1,873)</u>
Вземания по договори с клиенти, нетно	10,535	20,326
Вземания по договори за цесия	4,890	4,890
Предоставени аванси	2,670	998
Вземания по сделки с ценни книжа	<u>-</u>	<u>417</u>
Общо	<u>18,095</u>	<u>26,631</u>

Вземанията по договори с клиенти са безлихвени и от тях – 888 х.лв. са левови (31.12.2021 г.: 448 х.лв.), в евро – 6,827 х.лв. (31.12.2021 г.: 16,126 х.лв.) и в щатски долари – 2,820 х.лв. (31.12.2021 г.: 3,752 х.лв.).

Един основен контрагент на дружеството формира 26,76% от вземанията от клиенти (31.12.2021 г.: - един основен контрагент формира 57,19%).

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 30 до 180 дни, освен в случаите когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти.

Към 31 декември 2022 г. дружеството има търговски вземания от дружество, реализиращо продажби на готова продукция на Софарма АД в Русия размер на 544 хил. лв., които са обезпечени с получен аванс в дружеството.

Движението на коректива за обезценка на търговски вземания от трети лица е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>1,873</u>	<u>1,692</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	4,047	1,873
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>(1,873)</u>	<u>(1,692)</u>
Салдо на 31 декември	<u>4,047</u>	<u>1,873</u>

СОФАРМА АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
до 30 дни	4,218	6,943
от 31 до 90 дни	2,929	12,160
от 91 до 180 дни	1,647	657
от 181 до 365 дни	-	110
<i>Брутна стойност на непадежиралите (редовни) търговски вземания</i>	<i>8,794</i>	<i>19,870</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(127)</i>	<i>(180)</i>
Непадежирали (редовни) търговски вземания, нетно	<u>8,667</u>	<u>19,690</u>

Обезценката за кредитни загуби на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
до 30 дни	58	63
от 31 до 90 дни	44	110
от 91 до 180 дни	25	6
от 181 до 365 дни	-	1
Общо	<u>127</u>	<u>180</u>

Възрастовата структура на дата на фактура на просрочените търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	1,288	153
от 91 до 180 дни	14	108
от 181 до 365 дни	2,748	360
над 365 дни	1,738	1,708
<i>Брутна стойност на просрочените търговски вземания</i>	<i>5,788</i>	<i>2,329</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(3,920)</i>	<i>(1,693)</i>
Просрочени търговски вземания, нетно	<u>1,868</u>	<u>636</u>

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания (Приложение № 2.16).

На тази база, корективът за загуби към 31 декември е определен както следва:

<i>31 декември 2022 година</i>		<i>Редовни</i>	<i>Просрочени до 90 дни</i>	<i>Просрочени над 90 дни</i>	<i>Просрочени над 180 дни</i>	<i>Просрочени над 365 дни</i>	<i>Общо</i>
Очакван среден % на кредитни загуби		1%	3%	55%	87%	100%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	<i>BGN '000</i>	8,794	1,323	676	2,161	1,628	14,582
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	<i>BGN '000</i>	(127)	(43)	(373)	(1,876)	(1,628)	(4,047)
<i>31 декември 2021 година</i>		<i>Редовни</i>	<i>Просрочени до 90 дни</i>	<i>Просрочени над 90 дни</i>	<i>Просрочени над 180 дни</i>	<i>Просрочени над 365 дни</i>	<i>Общо</i>
Очакван среден % на кредитни загуби		1%	3%	34%	85%	100%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	<i>BGN '000</i>	19,870	506	94	518	1,211	22,199
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	<i>BGN '000</i>	(180)	(14)	(32)	(442)	(1,205)	(1,873)

Към 31.12.2022 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху търговски вземания в размер на 283 х.лв. (31.12.2021 г.: 11,735 х.лв.) (*Приложение № 35 и Приложение № 41*).

Вземанията по договори за цесия са в евро, безлихвени с падеж 31.12.2023 г.

Към 31.12.2021 г. вземанията по сделки с ценни книжа са левови, безлихвени и представляват вземане по продадена инвестиция в дъщерно дружество с падеж 22.06.2022 г. Същите са обезпечени със залози на две търговски марки и залог на дизайн на опаковка.

Предоставените аванси на доставчици към 31 декември са за покупка на:

	<i>31.12.2022 BGN '000</i>	<i>31.12.2021 BGN '000</i>
Материални запаси	509	824
Услуги	2,161	174
Общо	2,670	998

Предоставените аванси са текущи. От тях в лева са 339 х.лв. (31.12.2021 г.: 504 х.лв.), в евро – 1,967 х.лв. (31.12.2021 г.: 54 х.лв.), в щатски долари – 284 х.лв (31.12.2021 г.: 399 х.лв.) и в други валути – 80 х.лв. (31.12.2021 г.: 41 х.лв.).

26(А). ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ НА ТРЕТИ ЛИЦА

Предоставените заеми на трети лица са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Предоставени търговски заеми на трети лица	8,320	1,804
Обезценка за кредитни загуби	(3)	-
Общо	8,317	1,804

Движението на коректива за обезценка на предоставените заеми на трети лица е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	-	-
Трансфер от други дългосрочни вземания	6	-
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(3)	-
Салдо на 31 декември	3	-

Условията, при които са предоставени заемите на трети лица към 31.12.2022 г. са както следва:

Дружество	ЕИК / Единен номер на държавна регистрация и фискален код	Вид валута	Договорена сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезщетенията	31.12.2022		
									'000	BGN'000	BGN'000
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	3,000	330/2018 г.	15.01.2020 г.	31.12.2023 г.	3.05%	7,704	6,490	622	
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	695	470/2017 г.	01.06.2018 г.	31.12.2023 г.	3.05%	1,985	1,568	209	
Фармаплант АД	201837643	лева	4,184	95a/2012 г.	16.11.2021 г.	31.12.2023 г.	4.30%	357	187	-	
Фармаплант АД	201837643	лева	949	396/2014 г.	16.11.2021 г.	31.12.2023 г.	4.70%	159	72	-	
								10,205	8,317	831	

Условията, при които са предоставени заемите на трети лица към 31.12.2021 г. са както следва:

Дружество	ЕИК / Единен номер на държавна регистрация и фискален код	Вид валута	Договорена сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезщетенията	31.12.2021		
									'000	BGN'000	BGN'000
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	695	470/2017 г.	01.06.2018 г.	12.10.2022 г.	3.05%	3,944	1,527	168	
Фармаплант АД	201837643	лева	4,184	95a/2012 г.	17.12.2020 г.	31.12.2022 г.	4.30%	248	187	-	
Фармаплант АД	201837643	лева	949	396/2014 г.	17.12.2020 г.	31.12.2022 г.	4.70%	362	90	-	
								4,554	1,804	168	

Предоставените заеми на трети лица са с цел подпомагане за финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

26(Б). ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данъци за възстановяване	4,694	5,938
Предплатени разходи	1,175	1,054
Вземания по предоставени депозити като гаранции	64	117
Предоставени средства на инвестиционен посредник	46	200
Вземания по предоставени гаранции по съдебни дела	25	-
<i>Присъдени вземания</i>	<i>151</i>	<i>148</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби на присъдени вземания</i>	<i>(151)</i>	<i>(148)</i>
Присъдени вземания, нетно	-	-
Други	53	63
Общо	6,057	7,372

Данъците за възстановяване включват:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Акциз	4,249	4,433
Данък върху добавена стойност	445	283
Корпоративен данък	-	1,222
Общо	4,694	5,938

Предплатените разходи включват:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Абонаменти	630	631
Застраховки	227	258
Лицензионни и патентни такси	126	123
Реклама	83	-
Банкови такси и комисионни	72	-
Наеми	9	16
Консултански услуги	4	-
Ваучери	2	15
Други	22	11
Общо	1,175	1,054

Предоставените депозити като гаранции включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Гаранции по договори за наем	20	2
Гаранции по лизингови договори	15	12
Гаранции по договори за доставка на медикаменти	14	14
Гаранции по договори за доставка на горива	6	80
Гаранции по договори за строителство	4	4
Гаранции по договори за доставка на електроенергия	3	3
Гаранции по договори за застраховки	1	1
Други	1	1
Общо	64	117

Движението на коректива за обезценка на присъдените вземания е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	148	20
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	3	128
Салдо на 31 декември	151	148

27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Парични средства в разплащателни сметки	4,485	15,510
Парични средства в каса	91	81
Блокирани парични средства	185	27
Парични средства и еквиваленти	4,761	15,618

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 2,006 х.лв. (31.12.2021 г.: 13,746 х.лв.), в евро – 2,348 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,377 х. лв.), в щатски долари – 73 х.лв. (31.12.2021 г.: 324 х.лв.) и в други валути – 58 х.лв. (31.12.2021 г.: 63 х.лв.).

Паричните средства в каса са в лева - 91 х.лв. (31.12.2021 г.: 81 х.лв.).

Блокираните парични средства включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Краткосрочни депозити в чужбина	124	-
Издадени банкови гаранции	61	27
	185	27

Блокираните паричните средства са: в лева – 54 х.лв. (31.12.2021 г.: 20 х.лв), в евро – 7 х.лв. (31.12.2021 г.: 7 х.лв.) и в руски рубли – 124 х.лв. (31.12.2021 г.: няма). Краткосрочните депозити в чужбина са с падеж 05.01.2023 г.

В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че не е необходима обезценка на паричните средства и еквиваленти. Поради това дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти към 31.12.2022 г.

28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2022 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 134,798 х.лв., разпределени в 134,797,899 акции с номинална стойност един лев за акция.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2021 година	<u>125,786,432</u>	<u>101,142</u>
Обратно изкупени собствени акции	(4,043,533)	(16,546)
Разходи по обратно изкупени собствени акции	-	(82)
Салдо на 31 декември 2021 година	<u>121,742,899</u>	<u>84,514</u>
Обратно изкупени собствени акции	(424,188)	(1,909)
Разходи по обратно изкупени собствени акции	-	(10)
Салдо на 31 декември 2022 година	<u>121,318,711</u>	<u>82,595</u>

Таблицата по-долу представя внесенения акционерен капитал на дружеството към 31 декември:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основен капитал /регистриран/, номинал	134,798	134,798
Премиен резерв	8,785	8,785
Общо внесен капитал	143,583	143,583

Акциите на дружеството са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

Обратно изкупените собствени акции са 13,479,188 броя на стойност 52,203 х.лв. (31.12.2021 г.: 13,055,000 броя в размер на 50,284 х.лв.). През текущата година са закупени 424,188 броя акции (2021 г.: закупени 4,043,533 броя акции).

Резервите на дружеството обобщено са представени в таблицата по-долу:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Законови резерви	68,628	66,201
Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	27,106	28,614
Реверв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	560	1,644
Допълнителни резерви	365,155	342,581
Общо	461,449	439,040

Законовите резерви в размер на 68,628 х.лв. (31.12.2021 г: 66,201 х.лв.) представляват фонд Резервен, който се формира по изискване на Търговския закон и устава на дружеството, и включва два компонента: а) суми от разпределение на печалбата за фонд Резервен в размер на 59,843 х.лв. (31.12.2021 г.: 57,416 х.лв.) и б) премиен резерв, възникнал като положителна разлика между емисионната и номиналната стойност на емитираните акции при вливането на дъщерни дружества в Софарма АД – в размер на 8,785 х.лв. (31.12.2021 г.: 8,785 х.лв.).

Движението на законовите резерви е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>66,201</u>	<u>63,335</u>
Разпределение на печалбата	<u>2,427</u>	<u>2,866</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>68,628</u></u>	<u><u>66,201</u></u>

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 27,106 х.лв. (31.12.2021 г.: 28,614 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Движението на преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>28,614</u>	<u>21,594</u>
Трансфер към неразпределена печалба	(616)	(448)
Печалба / (Загуба) от преоценка на имоти, машини и оборудване, нетно	(991)	8,298
Отсрочен данък свързан с преоценки	99	(830)
Салдо на 31 декември	<u><u>27,106</u></u>	<u><u>28,614</u></u>

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на 560 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,644 х.лв.) е формиран от ефектите от оценка по справедлива стойност на другите дългосрочни капиталови инвестиции. При отписване на тези инвестиции, формираният резерв се прехвърля към компонента „неразпределена печалба“.

Движението на резерва по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>1,644</u>	<u>2,282</u>
Нетна промяна в справедливата стойност на други дългосрочни капиталови инвестиции	(1,047)	(355)
Трансфер към неразпределена печалба	<u>(37)</u>	<u>(283)</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>560</u></u>	<u><u>1,644</u></u>

Допълнителните резерви в размер на 365,155 х.лв. (31.12.2021 г.: 342,581 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за изплащане на дивидент, за увеличение на основния капитал, както и за покриване на загуби.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	342,581	321,596
Разпределена печалба през годината	22,574	20,985
Салдо на 31 декември	365,155	342,581

Други капиталови компоненти (емисия варианти)

Съгласно чл.25 от Устава на дружеството на 21.05.2021 г. Съветът на директорите определя параметрите и взема решение за издаване при първично публично предлагане на емисия варианти. С Решение № 804 – Е от 04.11.2021 г. Комисията за финансов надзор вписва емисия в размер на 44 932 633 безналични, свободнопрехвърляеми и поименни варианти, с емисионна стойност 0,28 лева, издадени от „Софарма” АД по реда на чл. 112 б, ал. 11 от ЗППЦК. Базовият актив на емитираните варианти са бъдещи обикновени, поименни, безналични, свободнопрехвърляеми акции, даващи право на един глас в Общото събрание на акционерите, които ще бъдат издадени от дружеството под условие, единствено в полза на собствениците на варианти. Всеки записан вариант дава право на притежателя си да запише една акция от бъдеща емисия. Притежателите на вариантите могат да упражнят правото си да запишат съответния брой акции от бъдещо увеличение на капитала на дружеството в 3-годишен срок по фиксирана цена 4,13 лева за акция. Правото на упражняване възниква от датата, на която емисията варианти е регистрирана в „Централен Депозитар” АД – 16.11.2021 г.

Вариантите са допуснати до търговия на основен пазар BSE на Българска Фондова Борса-София АД, считано от 17.11.2021 г.

Набраните средства от емисията варианти са представени като други капиталови компоненти в отчета за финансово състояние, нетно от разходите по емисията. Таблицата по-долу представя информация за емисията варианти към 31 декември:

<i>Издадени и напълно платени варианти</i>	<i>Варанти</i>	<i>Други капиталови компоненти</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2021 година	-	-
Издадени и платени варианти	44,925,943	12,579
Транзакционни разходи	-	(67)
Салдо на 31 декември 2021 година	44,925,943	12,512
Транзакционни разходи	-	(24)
Салдо на 31 декември 2022 година	44,925,943	12,488

Основна нетна печалба на акция

	31.12.2022	31.12.2021
Средно претеглен брой акции	121,495,503	125,368,350
Нетна печалба за годината (BGN '000)	39,429	24,271
Основна нетна печалба на акция (BGN)	<u>0.32</u>	<u>0.19</u>

Нетна печалба на акция с намалена стойност

	31.12.2022	31.12.2021
Средно претеглен брой акции в обръщение	121,495,503	125,368,350
Кумулативен ефект от варианти	3,417,186	-
Акции в обръщение с варианти	124,912,689	125,368,350
Нетна печалба за годината (BGN '000)	39,429	24,271
Нетна печалба на акция с намалена стойност (BGN)	<u>0.32</u>	<u>0.19</u>

Към 31 декември 2021 г. ефектът от вариантите е анти-разводняващ.

Към 31 декември 2022 г. **неразпределената печалба** е в размер на 43,843 х.лв. (31.12.2021 г.: 28,137 х.лв.).

Движението на **неразпределената печалба** е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>28,137</u>	<u>27,039</u>
Нетна печалба за годината	39,429	24,271
Трансфер от преоценен резерв на имоти, машини и оборудване	616	448
Актьорски печалби/(загуби) от последващи оценки	522	(53)
Ефекти от продадени права по издадени варианти	103	-
Трансфер от преоценен реверс по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	37	283
Разпределение на печалбата за резерви	<u>(25,001)</u>	<u>(23,851)</u>
Салдо на 31 декември	<u>43,843</u>	<u>28,137</u>

29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Дългосрочните банкови заеми включват:

Вид валута	Договорена сума на заема	Падеж	31.12.2022		Общо	31.12.2021		Общо
			Дългосрочна част	Краткосрочна част		Дългосрочна част	Краткосрочна част	
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Удължени кредитни линии								
евро	10,000	31.08.2023	-	-	-	6,750	-	6,750
			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6,750</u>	<u>-</u>	<u>6,750</u>

Банковите заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база едномесечен EURIBOR плюс надбавка от 1,1 пункта, но не по-малко от 1,1 пункта (2021 г.: едномесечен EURIBOR плюс надбавка от 1,1 пункта, но не по-малко от 1,1 пункта).

За обезпечения на посочените заеми са учредени:

- Ипотечи на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 8,455 х.лв. (31.12.2021 г.: 10,075 х.лв.) (Приложение № 15);
- Особени залози на машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 11,760 х.лв. (31.12.2021 г.: 12,890 х.лв.) (Приложение № 15);

Договорите за дългосрочните банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

Равнение на движението на пасивите, произтичащи от финансовата дейност

Таблицата по-долу представя промените в пасивите от финансовата дейност, като представя както паричните, така и непаричните промени. Пасивите, произтичащи от финансовата дейност са тези, за които паричните потоци са или бъдещите парични потоци ще бъдат класифицирани в отчета за парични потоци на дружеството като парични потоци от финансова дейност.

	01.01.2022	Промени в паричните потоци от финансова дейност	Нововъзникнали задължения през годината	Други непарични промени	31.12.2022
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	53,413	(45,405)	3,686	40	11,734
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	587	(1,327)	17,327	(211)	16,376
Задължения по лизингови договори към трети лица	1,198	(866)	1,110	(46)	1,396
Дивиденди и неупражнени права по варианти	269	(11)	-	(43)	215
Получени правителствени финансираня за земеделски земи	-	34	-	(34)	-
Общо	55,467	(47,575)	22,123	(294)	29,721
Обратно изкупени акции	(50,284)	(1,919)	-	-	(52,203)
Продадени права по варианти	-	103	-	(103)	-
Резерв за издадени варианти	12,512	(24)	-	-	12,488
Нетни парични потоци за финансова дейност	17,695	(49,415)	22,123	(397)	(9,994)

	01.01.2021	Промени в паричните потоци от финансова дейност	Нововъзникнали задължения през годината	Други непарични промения	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	75,754	(22,353)	-	12	53,413
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	-	-	587	587
Задължения по лизингови договори към трети лица	3,434	(1,900)	299	(635)	1,198
Дивиденди и неупражнени права по варанти	325	(22)	14	(48)	269
Общо	79,513	(24,275)	313	(84)	55,467
Обратно изкупени акции	(33,656)	(16,628)	-	-	(50,284)
Резерв за издадени варианти	-	12,512	-	-	12,512
Нетни парични потоци за финансова дейност	45,857	(28,391)	313	(84)	17,695

30. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	временна разлика	данък	временна разлика	данък
	31.12.2022 BGN '000	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Имоти, машини и оборудване	60,213	6,021	69,204	6,920
в т.ч. Преоценъчен резерв	25,967	2,597	27,632	2,763
Инвестиционни имоти	14,475	1,448	11,102	1,110
в т.ч. Преоценъчен резерв	501	50	511	51
Нематериални активи	97	10	618	62
Общо пасиви по отсрочени данъци	74,785	7,479	80,924	8,092
Задължения към персонала	(8,818)	(882)	(8,242)	(824)
Вземания	(10,329)	(1,033)	(4,358)	(436)
Материални запаси	(1,745)	(175)	(3,332)	(333)
Начислени задължения	(6,604)	(660)	(1,096)	(110)
Разходи по преобразуване	(14)	(1)	-	-
Общо активи по отсрочени данъци	(27,510)	(2,751)	(17,028)	(1,703)
Нетни пасиви по отсрочени данъци върху печалбата	47,275	4,728	63,896	6,389

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2022 година е както следва:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2022 година	Признати в печалба и загуба	Признати в собствения капитал	Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация	Салдо на 31 декември 2022 година
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(6,920)	670	99	130	(6,021)
Инвестиционни имоти	(1,110)	(338)	-	-	(1,448)
Нематериални активи	(62)	52	-	-	(10)
Задължения към персонала	824	58	-	-	882
Вземания	436	597	-	-	1,033
Материални запаси	333	(158)	-	-	175
Начислени задължения	110	550	-	-	660
Разходи по преобразуване	-	1	-	-	1
Общо	(6,389)	1,432	99	130	(4,728)

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2021 година е както следва:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2021 година	Признати в печалба и загуба	Признати в собствения капитал	Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация	Салдо на 31 декември 2021 година
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(6,743)	609	(830)	44	(6,920)
Инвестиционни имоти	(1,003)	(107)	-	-	(1,110)
Нематериални активи	(103)	41	-	-	(62)
Задължения към персонала	818	6	-	-	824
Вземания	1,189	(753)	-	-	436
Материални запаси	407	(74)	-	-	333
Начислени задължения	77	33	-	-	110
Общо	(5,358)	(245)	(830)	44	(6,389)

Не са признати активи по отсрочени данъци както следва:

Непризнати отсрочени данъчни активи	временна	данък	временна	данък
	разлика		разлика	
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	(34,418)	(3,442)	(34,418)	(3,442)
Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества	(5,205)	(521)	(5,205)	(521)
Обезценка на инвестиции в смесени дружества	(2,845)	(284)	(1,252)	(125)
Общо	(42,468)	(4,247)	(40,875)	(4,088)

31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Правителствените финансираия са по сключени договори с Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия за безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г. и оперативна програма Енергийна ефективност.

Таблицата по-долу представя дългосрочната и краткосрочна част на получените финансираия по видове:

	31.12.2022			31.12.2021		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Придобиване на машини и оборудване за ново таблетно производство	1,921	179	2,100	2,100	179	2,279
Внедряване на иновативни продукти в ампулното производство	1,300	200	1,500	1,500	200	1,700
Придобиване на дълготрайни активи и реконструкция на сгради	287	8	295	296	8	304
Придобиване на общообменни инсталации за вентилация и климатизация	65	9	74	74	9	83
Внедряване в производство на иновативни капки за очи тип "изкуствени сълзи"	14	24	38	37	24	61
Общо	3,587	420	4,007	4,007	420	4,427

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения” (Приложение № 40).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията по лизингови договори към свързани предприятия са възникнали във връзка с наемане на сгради и са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

Срок	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
До една година	1,637	587
Над една година	14,739	-
Общо	16,376	587

Минималните лизингови плащания към свързани предприятия са дължими както следва:

Срок	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
До една година	1,657	612
Над една година	14,916	-
	16,573	612
Бъдещ финансов разход по лизинг	(197)	(25)
Сегашна стойност на задълженията по лизингови договори	16,376	587

Срокът на лизинговите договори към свързани предприятия е 01.08.2032 г.

Дружеството има предоставени депозити по лизинговите договори като обезпечения на задълженията по тях в размер на 516 х.лв. (31.12.2021 г.: 189 х.лв.) (Приложение № 21 и Приложение № 24).

Задълженията по лизинговите договори към свързани предприятия са в евро.

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “задължения към свързани предприятия” (Приложение № 37).

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ ТРЕТИ ЛИЦА

Включените в отчета за финансовото състояние задължения по лизингови договори към трети лица са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
До една година	802	702
Над една година	594	496
Общо	1,396	1,198

Минималните лизингови плащания към трети лица са дължими както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
До една година	880	775
Над една година	700	624
	1,580	1,399
Бъдещ финансов разход по лизинг	(184)	(201)
Сегашна стойност на задълженията по лизингови договори	1,396	1,198

Таблицата по-долу показва задълженията по видове договори за лизинг към трети лица:

	31.12.2022			31.12.2021		
	<i>Дългосрочна част</i>	<i>Краткосрочна част</i>	<i>Общо</i>	<i>Дългосрочна част</i>	<i>Краткосрочна част</i>	<i>Общо</i>
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
По договори за лизинг на автомобили	436	650	1,086	413	582	995
По договори за лизинг на сгради	81	83	164	79	97	176
По договори за лизинг на апарати	46	34	80	-	18	18
По договори за лизинг на предавателни устройства	30	30	60	-	-	-
По договори за лизинг на земя	1	5	6	4	5	9
Общо	594	802	1,396	496	702	1,198

Задълженията по лизинговите договори към трети лица в лева са в размер на 172 х.лв (31.12.2021 г.: 60 х.лв.), в евро са 786 х.лв. (31.12.2021 г.: 901 х.лв.), в щат.долари – 371 х.лв. (31.12.2021 г.: 143 х.лв.) и в други валути – 67 х.лв. (31.12.2021 г.: 94 х.лв.).

Дружеството има предоставени депозити по лизинговите договори като обезпечения на задълженията по тях в размер на 15 х.лв. (31.12.2021 г.: 12 х.лв.) (Приложение № 26 б).

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “други текущи задължения” (Приложение № 40).

34. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	3,989	4,532
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	203	262
Общо	4,192	4,794

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.23).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка към 31.12.2022 г, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	4,532	4,478
Разход за текущ трудов стаж	460	473
Разходи за лихви	29	23
Нетна актюерска (печалба) / загуба, призната през периода	(36)	(9)
Плащания през годината	(474)	(486)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:	(522)	53
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	(46)	(1)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	(805)	(31)
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	329	85
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	3,989	4,532

Начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Разход за текущ трудов стаж	460	473
Разходи за лихви	29	23
Нетна актюерска (печалба)/загуба, призната през периода	(36)	(9)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 7)	453	487
	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:		
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	(46)	(1)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	(805)	(31)
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	329	85
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 14)	(522)	53
Общо	(69)	540

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2022 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 6 % (2021 г.: 0,6 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2021 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2019 г. - 2021 г. (2021 г.: 2018 г. - 2020 г.);
- темп на текучество – между 1 % и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2021 г.: между 1 % и 16 %);
- преждевременно пенсиониране поради болест – между 0,03% и 0,32% в зависимост от пет обособени възрастови групи (2021 г.: между 0,03% и 0,32%).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо да балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс.

Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;

- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на:

а. ръста на заплатите

б. дисконтовата норма

в. текучество

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви и респ. върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

- *Ефекти върху размера на настоящата стойност на задължението*

	2022 година		2021 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	267	(242)	351	(313)
Изменение на дисконтовата норма	(237)	266	(318)	365
Изменение в текуството	(265)	296	(343)	389

- *Ефекти върху размера на отчетените разходи за текущ стаж и лихви*

	2022 година		2021 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	49	(44)	44	(39)
Изменение на дисконтовата норма	(6)	6	(2)	4
Изменение в текуството	(48)	54	(43)	49

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

<i>Прогнозни плащания</i>	<i>Пенсиониране по възраст и стаж</i>	<i>Пенсиониране по болест</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Плащания през 2023 г.</i>	728	17	745
<i>Плащания през 2024 г.</i>	397	17	414
<i>Плащания през 2025 г.</i>	431	16	447
<i>Плащания през 2026 г.</i>	380	16	396
<i>Плащания през 2027 г.</i>	304	16	320
	2,240	82	2,322

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е 6,9 години (31.12.2021 г.: 7,5 години).

Задълженията по дългосрочни доходи за тантиеми, са както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми с падеж 2024 г	108	108
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми с падеж 2025 г	95	-
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми с падеж 2023 г	-	154
Общо	203	262

35. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Краткосрочните банкови заеми включват:

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Удължени банкови заеми (овърдрафти)</i>				
лева	20,000	05.09.2023	5	19,967
лева	9,779	05.09.2023	-	9,759
лева	10,000	31.07.2023	-	5,476
			5	35,202
<i>Удължени кредитни линии</i>				
лева	20,000	28.02.2023	11,729	11,461
			11,729	11,461
Общо			11,734	46,663

Банковите заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база едномесечен EURIBOR плюс надбавка от 1 пункт, а за тези в лева – от 1,3% до 1,45% и осреднен депозитен индекс плюс 1 пункт (2021 г.: заемите в евро са договорени при лихвен процент, определен на база едномесечен EURIBOR плюс надбавка от 1,5 пункта, а за тези в лева – от 1.3% до 1.45% и осреднен депозитен индекс плюс 1 пункт). Кредитите са за оборотни средства.

За обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 18,876 х.лв. (31.12.2021 г.: 18,801 х.лв.) (Приложение № 15 и Приложение № 17);
- Особени залози на:
 - машини и оборудване с балансова стойност към 31.12.2022 г. 13,333 х.лв. (31.12.2021 г.: 14,606 х.лв.) (Приложение № 15 и Приложение № 17);
 - материални запаси с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 27,832 х.лв. (31.12.2021 г.: 23,552 х.лв.) (Приложение № 23);
 - вземания от свързани предприятия с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 48,531 х.лв. (31.12.2021 г.: 60,871 х.лв.) (Приложение № 24);
 - търговски вземания с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 283 х.лв. (31.12.2021 г.: 11,735 х.лв.) (Приложение № 25);
 - търговски вземания от трети лица на дъщерно дружество с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 7,823 х.лв. (31.12.2021 г.: 7,823 х.лв.).

Част от усвоените кредити към 31 декември в размер на 13 х.лв. (31.12.2021 г.: няма) са под формата на банкови гаранции, издадени в полза на НЗОК за покриване на задължения.

Договорите за краткосрочни банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

36. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици	17,022	12,033
Получени аванси	23,009	638
Общо	40,031	12,671

Задълженията към доставчици по видове са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения за доставка на материални запаси	7,099	6,882
Задължения за доставка на дълготрайни активи	6,620	1,066
Задължения за доставка на услуги	3,303	4,085
Общо	17,022	12,033

Задълженията към доставчици са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици от страната	11,841	5,310
Задължения към доставчици от чужбина	5,181	6,723
Общо	17,022	12,033

Задълженията към доставчици са текущи и безлихвени. Задълженията в лева са в размер на 10,653 х.лв. (31.12.2021 г.: 5,002 х.лв.), в евро са 3,744 х.лв. (31.12.2021 г.: 4,044 х.лв.), в щат.долари – 2,593 х.лв. (31.12.2021 г.: 2,980 х.лв.) и в други валути – 32 х.лв. (31.12.2021 г.: 7 х.лв.)

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Получените аванси от клиенти са за покупки на:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Готова продукция	22,504	604
Дълготрайни активи	462	-
Услуги	43	34
Общо	23,009	638

Получените аванси от клиенти към 31 декември са текущи. От тях в лева са 541 х.лв. (31.12.2021 г.: 38 х.лв.) и в евро са 22,468 х.лв. (31.12.2021 г.: 600 х.лв.).

Дружеството има предоставени депозити и банкови гаранции като обезпечения на задължения към доставчици по търговски сделки в размер на 123 х.лв. (31.12.2021 г.: 132 х.лв.) (Приложение № 26 б, Приложение № 27 и Приложение № 35).

37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения към асоциирани дружества	1,655	605
Задължения към дружества свързани чрез ключов управленски персонал	900	830
Задължения към дружества акционери със значително влияние	59	97
Задължения към дъщерни предприятия	10	69
Задължения към дружества, контролирани от асоциирано дружество	8	8
Общо	2,632	1,609

Задълженията към свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения по лизингови договори (<i>Приложение № 32</i>)	1,637	587
Задължения за доставка на материални запаси	917	847
Доставка на услуги	78	175
Общо	2,632	1,609

Задълженията към свързани предприятия са текущи. Левовите задължения са в размер на 989 х.лв. (31.12.2021 г.: 953 х.лв.), в евро – 1,643 х. лв (31.12.2021 г.: 647 х.лв.) и в полски злоти – няма (31.12.2021 г.: 9 х.лв.).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения към свързани лица е 90 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица.

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данъци върху доходите на физическите лица	343	299
Данъци върху разходите	339	401
Корпоративен данък	203	-
Общо	885	700

На дружеството и влетите в него дъщерни дружества са извършени данъчни ревизии както следва:

на Софарма АД

- по ДДС – до 31.12.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2011 г.;
- Национален осигурителен институт – до 30.09.2013 г.

на Българска роза – Севтополис АД (вливащо дружество)

- по ДДС – до 31.12.2014 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2013 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2013 г.

на Медика АД (вливащо дружество)

- по ДДС – до 31.01.2013 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2002 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.01.2016 г.

на Унифарм АД (вливащо дружество)

- по ДДС – до 31.08.2018 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2017 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2017 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	7,928	6,846
<i>тантиеми</i>	3,531	3,396
<i>текущи задължения</i>	2,434	1,815
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	1,963	1,635
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	1,482	1,188
<i>текущи задължения</i>	1,140	902
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	342	286
Общо	9,410	8,034

40. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения за възстановяване по договори с клиенти (Приложение № 2.5.6)	4,896	630
Провизия по предоставени финансови гаранции (Приложение № 2.26)	1,958	666
Задължение по лизингови договори към трети лица (Приложение № 33)	802	702
Правителствени финансираня (Приложение № 31)	420	420
Задължения за дивиденди и неупражнени права за варианти	215	269
Удръжки от работните заплати	49	85
Задължения по получени депозити като гаранции	1	1
Задължения за възстановяване по упражнени права за варианти	-	6
Други	-	4
Общо	8,341	2,783

Провизията по предоставени финансови гаранции в размер на 1,958 х.лв. (31.12.2021 г.: 666 х.лв.) възниква в резултат на поети ангажименти от дружеството да извърши определени плащания за сметка на длъжник, който не е направил плащане в съответствие с дългов инструмент (*Приложение № 2.26*).

Движението на провизията по предоставени финансови гаранции е както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>666</u>	<u>427</u>
Увеличение на провизия по финансови гаранции, призната в печалба или загуба през годината	1,316	312
Намаление на провизия по финансови гаранции, призната в печалба или загуба през годината	<u>(24)</u>	<u>(73)</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>1,958</u></u>	<u><u>666</u></u>

Поетите ангажименти от дружеството да извърши определени плащания за сметка на длъжник, който не е направил плащане в съответствие с дългов инструмент са както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Ангажименти към банки - кредитори по дългови инструменти на свързани предприятия	1,943	664
Ангажименти към банки - кредитори по дългови инструменти на трети лица	<u>15</u>	<u>2</u>
Общо	<u><u>1,958</u></u>	<u><u>666</u></u>

41. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

Дружеството е получило правителствени финансираня по оперативна програма Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007 – 2013 г. и оперативна програма Енергийна ефективност (*Приложение № 31 и Приложение № 40*), свързани с придобиване на дълготрайни активи, реконструкции на сгради и технологично обновление и модернизация на таблетното производство, внедряване на иновативни продукти в ампулното производство, придобиване на общообменни инсталации за вентилация и климатизация при производството на медицински продукти и внедряване на иновативни капки за очи тип „изкуствени сълзи“ (*Приложение № 15*). Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответните проекти да не претърпяват значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или поражаващи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираня подлежат на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договорите са спазени.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е предоставило в полза на банки във връзка с получени заеми от свързани лица, следните обезпечения:

а) по заеми на дъщерни дружества:

- ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 40,563 х.лв. (31.12.2021 г.: 43,844 х.лв.) (Приложение № 15);
- особени залози на:
 - машини и оборудване с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 11,760 х.лв. (31.12.2021 г.: 12,890 х.лв.) (Приложение № 15);
 - материални запаси с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 7,000 х.лв. (31.12.2021 г.: 17,000 х.лв.) (Приложение № 23);
 - търговски вземания с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 283 х.лв. (31.12.2021 г.: 11,735 х.лв.) (Приложение № 25).

б) по заеми на асоциирани дружества:

- ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2022 г.: 14,491 х.лв. (31.12.2021 г.: 14,876 х.лв.) (Приложение № 15);

Дружеството е съдлъжник и гарант по получени банкови кредити, издадени банкови гаранции и сключени лизингови договори на следните дружества:

Дружество	Период на падеж	Вид валута	Договорен размер		Размер на гарантирана сума към 31.12.2022 BGN'000
			Оригинална валута	BGN'000	
Софарма Трейдинг АД	2023 г - 2024 г.	евро	65,000	127,129	105,606
Софарма Трейдинг АД	2023 г - 2024 г.	лева	92,125	92,125	53,747
Софарма Трейдинг доо, Белград	2024 г - 2026 г.	евро	35,010	68,474	39,346
Доверие обединен холдинг АД	2027 г.	лева	30,000	30,000	21,500
Биофарм Инженеринг АД	2023 г - 2028 г	лева	7,750	7,750	2,324
Енергоинвестмънт АД	2023 г.	лева	2,000	2,000	1,600
ПАО Витамины и Софарма Украина ЕООД	2023 г	евро	7,000	13,691	1,205
Фармаплант АД	2023 г.	евро	235	460	23
Общо					225,351

42. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

Категории финансови инструменти

<i>Финансови активи</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в т.ч.:	4,706	5,706
<i>Капиталови инвестиции</i>	4,706	5,706
Финансови активи по амортизирана стойност в т.ч.:	174,271	190,119
<i>Вземания и предоставени заеми, в т.ч.:</i>	<i>169,510</i>	<i>174,501</i>
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	67,471	49,695
Други дългосрочни вземания	3,526	9,546
Вземания от свързани предприятия	74,682	87,706
Търговски вземания	15,425	25,633
Предоставени заеми на трети лица	8,317	1,804
Други текущи вземания	89	117
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>4,761</i>	<i>15,618</i>
Общо финансови активи	178,977	195,825

Финансови пасиви	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Финансови пасиви по амортизирана стойност в т.ч.:		
<i>Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми</i>	<i>11,734</i>	<i>53,413</i>
<i>Задължения по лизингови договори към свързани предприятия</i>	<i>16,376</i>	<i>587</i>
<i>Задължения по лизингови договори към трети лица</i>	<i>1,396</i>	<i>1,198</i>
<i>Други заеми и задължения в т.ч.:</i>	<i>18,233</i>	<i>13,331</i>
Търговски задължения	17,022	12,033
Задължения към свързани предприятия	995	1,022
Други текущи задължения	216	276
Общо финансови пасиви	47,739	68,529

Към 31.12.2022 г. признатите пасиви по финансови гаранции са в размер на 1,958 х.лв. (31.12.2021 г.: 666 х.лв.) (Приложение № 40).

Загубите / (Печалбите) от обезценки, нетно от възстановените, свързани с финансови активи и финансови гаранции, признати в отчета за всеобхватния доход са както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Вземания от клиенти (Приложение № 9)	6,598	(562)
Предоставени заеми по амортизирана стойност (Приложение № 12)	1,365	(3,427)
Предоставени финансови гаранции (Приложение № 12)	1,292	239
Вземания по предоставени поръчителства (Приложение № 11)	(57)	59
Вземания по дивиденди (Приложение № 11)	-	(1,293)
Общо	9,198	(4,984)

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

Кредитният риск на дружеството възниква както от основната му дейност, чрез търговските вземания, така и от неговата финансова дейност, включваща предоставяне на заеми на свързани и трети лица, поети ангажименти по заеми и гаранции, и депозити в банки. В дружеството са разработени политики, процедури и правила за контрол и мониторинг на поведението на кредитния риск.

Търговски вземания

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски работи. Дружеството работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с НЗОК и с дистрибутори, които работят с държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Кредитната политика на дружеството предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащане.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Дружеството използва матрици за провизиране на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти. Последните са групирани в групи (портфейли) от различни сегменти клиенти, които имат сходни характеристики, вкл. за кредитен риск.

Прилаганите в матриците проценти на провизиране се базират на дните просрочие за всеки отделен портфейл.

Първоначално процентите на всяка матрица се определят на база исторически данни, наблюдавани от дружеството, за период от три години. В основата на метода е анализа на историята и оценката на поведението на всяка фактура в дадена група, издадени за последните поне три години в аспект на дни просрочие, преминаване по периоди между различните диапазони на просрочие, плащанията и несъбрани суми и т.н. На тази база се определя процентът на загубата като несъбираемостта на дадена група фактури към просрочените фактури по дни. Дружеството няма практика да изисква обезпечение по вземанията от своите клиенти, както и не ги застрахова.

На второ място, дружеството прецизира матриците за провизиране на обезценка на всеки портфейл като коригира определените проценти на база исторически данни за поведението на плащанията по издадените фактури и историческите загуби от несъбираемост чрез включване на прогнозна информация за определени макрофактори. Историческите проценти се коригират, за да отразят ефекта от бъдещо поведение на макроикономически фактори, за които е установена статистическа зависимост и за които се смята, че оказват влияние на способността на клиентите да обслужват и уреждат задълженията си.

Предвид краткосрочния хоризонт на вземанията, анализът на ръководството показва, че ефектите от промените в макроикономическата среда върху матрицата за провизиране са несъществени по размер към 31.12.2022 г.

Съдебни и присъдени вземания

При преценката на събираемостта на съдебните и присъдените вземания ръководството прави индивидуален анализ на цялата експозиция от всеки контрагент (тип контрагент) с оглед установяване на реалната възможност за събирането им. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител).

Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Предоставени заеми, поръчителства и финансови гаранции

Оценката на всяка кредитна експозиция за целите на управлението на риска е процес, който изисква използването на модели, които да отразяват влиянието върху експозицията на промените в пазарните условия, очакваните парични потоци и времето до падеж. Оценката на кредитния риск на предоставените заеми и поръчителства води до по-нататъшни преценки за вероятността от възникване на неизпълнение, на свързаните с тези преценки коефициенти на загуба и на корелациите между контрагентите. Дружеството измерва кредитния риск като използва вероятността за неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD).

За определяне на кредитния риск на предоставени заеми, поръчителства и финансови гаранции, както и на определени индивидуални вземания, ръководството на дружеството е разработило методика, която включва два основни компонента: определяне на кредитен рейтинг на длъжника, и статистически модели за изчисляване на маргинални PD по години за всеки рейтинг. Относно рейтинга то използва вътрешни оценки за кредитния рейтинг на отделните контрагенти на база глобални методологии на водещи световни рейтингови агенции. Рейтингът отразява финансови съотношения за задлъжнялост, ликвидност, рентабилност и др., количествени (например нива на продажби) и качествени (например финансова политика, диверсификация и т.н.) критерии според съответната методология и индустрия.

Чрез статистически модели, базирани на исторически глобални данни за вероятности за неизпълнение (PD) и преходи между различни рейтинги, както и на прогнози за ключови макроикономически показатели (растеж на БВП, инфлация и т.н.) се определят нужните маргинални PD по години за всеки рейтинг.

На база установения конкретен рейтинг и анализа на характеристики на длъжника и заема /поръчителството /гаранцията, вкл измененията, които са настъпили в тях спрямо предходния период се определя етапът на инструмента (Етап 1, Етап 2 или Етап 3). Дружеството счита, че даден финансов инструмент е претърпял *значително увеличение на кредитния риск*, когато са изпълнени един или повече от следните количествени или качествени критерии:

Количествени критерии:

- Увеличение на вероятността от неизпълнение (PD) за целия живот на финансовия актив към отчетната дата спрямо вероятността от неизпълнение за целия живот към датата, на която активът е признат за първи път;
- Заемополучателят е в просрочие над 30 дни, но по-малко от 90 дни;
- Действителни или очаквани значителни неблагоприятни промени в оперативните резултати на заемополучателя, над допустимия диапазон на изменение, измерени през основни финансови и оперативни показатели на длъжника;
- Значителна промяна в стойността на обезпечението, което се очаква да увеличи загубата и риска от неизпълнение.

Качествени критерии:

- Значителни неблагоприятни промени в бизнес, финансови и / или икономически условия, при които кредитополучателят оперира;
- Действителни или очаквани значителни неблагоприятни промени в оперативните резултати на кредитополучателя;
- Значителна промяна в стойността на обезпечението, която се очаква да увеличи риска от неизпълнение;
- Ранни признаци на проблеми с паричния поток / ликвидност, като забавяне в обслужването на търговските кредитори / кредити.

Критериите, използвани за определяне на значително нарастване на кедитния риск, се наблюдават и преразглеждат периодично за целесъобразност от финансовия директор на дружеството.

Дружеството определя финансов инструмент *в неизпълнение и с настъпила кредитна загуба*, когато отговаря на един или повече от следните критерии:

Количествени критерии

- Заемополучателят е с просрочие над 90 дни по своите договорни плащания;
- Настъпили или предстоящи съществени неблагоприятни промени и събития в бизнеса, финансовите условия и стопанската среда на заемополучателя, измерени през сериозен спад на основни финансови и оперативни показатели на длъжника;
- Заемополучателят отчита поредица загуби и отрицателни нетни активи;
- Настъпили или предстоящи съществени неблагоприятни промени в стойността на ключово обезпечение по заема, вкл. загуби на обезпечения.

Качествени критерии

Заемополучателят е в невъзможност да плаща поради значителни финансови затруднения. Това са случаи, когато:

- Заемополучателят е в нарушение на финансовия договор, напр. лихвени плащания, обезпечения;
- Негативни промени в бизнеса на заемополучателя;
- Направени отстъпки във връзка с финансови затруднения на заемополучателя;
- Вероятно е заемополучателят да бъде обявен в несъстоятелност.

Дефиницията за неизпълнение е приложена последователно за моделиране на вероятността от неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD) през изчисленията на очакваните загуби на дружеството.

Очакваните кредитни загуби са изчислени чрез дисконтиране на получената стойност от производението на: вероятността от неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD), определени както следва:

- PD представя вероятността заемополучателят да не изпълни финансовото си задължение или през следващите 12 месеца, или през целия живот на финансовия актив (PD за целия живот), определени на база на публични данни за PD на общоприети източници и статистически модели за ефектите от прогнозни макроикономически фактори. Също така ръководството на дружеството е извършило исторически анализ и е идентифицирало основните икономически променливи, влияещи върху кредитния риск и очакваните кредитни загуби за всеки вид заем (портфейл);
- EAD е сумата, която е дължима на дружеството от заемополучателя в момента на неизпълнението, през следващите 12 месеца или през остатъчния период на заема, определена съгласно конкретните характеристики на инструмента (дължима сума, погасителни планове, лихви, срок и др.);
- LGD представлява очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение. LGD варира според вида на контрагента, вида и старшинството на претенцията и наличието на обезпечение или друга кредитна подкрепа. LGD се измерва като процент загуба за откритата експозиция към момента на неизпълнение;
- Дисконтовият процент, използван при изчисляването на очакваната кредитна загуба (ECL), е първоначалният ефективен лихвен процент по заема или в случай на финансови гаранции и други инструменти без приложим лихвен процент – безрискова норма за съответния период, валута и т.н.

Дружеството прилага редица политики и практики за намаляване на кредитния риск от предоставени заеми. Най-често срещаното е приемането на обезпечение. Дружеството възлага изготвяне на оценка от външни експерти – независими оценители на полученото обезпечение като част от процеса по предоставянето на заеми. Тази оценка се преразглежда периодично, но поне веднъж годишно.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи, активите по договори и договорите за финансови гаранции на дружеството, а също така и максималната експозиция, изложена на кредитен риск според приетата оценка за кредитен рейтинг към 31.12.2022 г.:

<i>Финансови активи</i>	<i>Приложения</i>	<i>Вътрешна категория за кредитен риск</i>	<i>Очаквани кредитни загуби (МСФО 9)</i>	<i>Брутна балансова стойност BGN '000</i>	<i>Загуба от обезценка (коректив) BGN '000</i>	<i>Балансова стойност към 31.12.2022 г BGN '000</i>
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	21	Редовни Етап 1	<i>За целия живот (кредитно обезпечени)</i>	63,354	(156)	63,198
Търговски вземания от свързани предприятия	24	неприложимо	<i>За 12 - месечен период За целия живот</i>	59,820	(4,416)	55,404
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Предоговаряни Етап 2	<i>(кредитно обезпечени)</i>	15,653	(1,347)	14,306
Търговски вземания от трети лица	22,25	неприложимо	<i>За 12 - месечен период За целия живот</i>	18,250	(4,189)	14,061
Предоставени краткосрочни заеми на трети лица	26 (а)	Предоговаряни Етап 2	<i>(кредитно обезпечени)</i>	8,320	(3)	8,317
Вземания по договори за цесия от трети лица	25	неприложимо	<i>За 12 - месечен период За целия живот</i>	4,890	-	4,890
Вземания по договори за цесия от свързани предприятия	21	Редовни Етап 1	<i>(кредитно обезпечени)</i>	3,757	-	3,757
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Редовни Етап 1	<i>(кредитно обезпечени)</i>	4,921	-	4,921
Вземания по предоставени депозити по лизингови договори	21	неприложимо	<i>За 12 - месечен период</i>	516	-	516
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	24	неприложимо	<i>За 12 - месечен период</i>	53	(2)	51
Общо:				179,534	(10,113)	169,421

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи, активите по договори и договорите за финансови гаранции на дружеството, а също така и максималната експозиция, изложена на кредитен риск според приетата оценка за кредитен рейтинг към 31.12.2021 г.:

<i>Финансови активи</i>	<i>Приложения</i>	<i>Вътрешна категоризация за кредитен риск</i>	<i>Очаквани кредитни загуби (МСФО 9)</i>	<i>Брутна балансова стойност BGN '000</i>	<i>Загуба от обезценка (коректив) BGN '000</i>	<i>Балансова стойност към 31.12.2021 г BGN '000</i>
Търговски вземания от свързани предприятия	24	неприложимо	<i>За 12 - месечен период За целия живот</i>	69,946	(1,845)	68,101
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	21	Редовни Етап 1	<i>(кредитно обезпечени) За 12 - месечен период</i>	49,792	(97)	49,695
Търговски вземания от трети лица	22,25	неприложимо	<i>За целия живот</i>	30,960	(2,089)	28,871
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Предоговаряни Етап 2	<i>(кредитно обезпечени) За целия живот</i>	15,194	(1)	15,193
Предоставени дългосрочни заеми на трети лица	22	Предоговаряни Етап 2	<i>(кредитно обезпечени) За целия живот</i>	6,314	(6)	6,308
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Редовни Етап 1	<i>(кредитно обезпечени) За целия живот</i>	4,011	-	4,011
Предоставени краткосрочни заеми на трети лица	26 (a)	Предоговаряни Етап 2	<i>(кредитно обезпечени) За целия живот</i>	1,804	-	1,804
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	24	неприложимо	<i>За 12 - месечен период</i>	271	(59)	212
Вземания по предоставен депозит по лизингови договори	24	неприложимо	<i>За 12 - месечен период</i>	189	-	189
Общо:				178,481	(4,097)	174,384

Таблицата по-долу предоставя информация за експозицията на дружеството към кредитен риск и обезценките по кредитните загуби за предоставените заеми и търговските вземания към 31.12.2022 г.:

<i>Категория</i>	<i>Съответстви е с външен кредитен рейтинг</i>	<i>Осреднен процент на очаквана загуба от обезценка</i>	<i>Брутна балансова стойност към 31.12.2022 г. BGN '000</i>	<i>Загуба от обезценка (коректив) към 31.12.2022 г. BGN '000</i>
Редовни търговски вземания (Етап 1)	<i>неприложимо</i>	11.02%	78,070	(8,605)
Редовни заеми (Етап 1)	B3	0.30%	52,081	(156)
Предоговаряни заеми (Етап 2)	B3	0.07%	13,862	(10)
Редовни заеми (Етап 1)	Ba3	0.00%	10,039	-
Предоговаряни заеми (Етап 2)	Saa1	0.00%	8,771	-
Вземания по договори за цесия от трети лица	<i>неприложимо</i>	0.00%	4,890	-
Редовни заеми (Етап 1)	Ba1	0.00%	4,144	-
Вземания по договори за цесия от свързани предприятия	B1	0.00%	3,757	-
Редовни заеми (Етап 1)	B1	0.00%	2,011	-
Предоговаряни заеми (Етап 2)	B1	100.00%	1,340	(1,340)
Вземания по предоставени депозити по лизингови договори	<i>неприложимо</i>	0.00%	516	-
Несъбираеми търговски вземания (съдебни, присъдени и опростени вземания)	<i>неприложимо</i>	100.00%	151	(151)
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	<i>неприложимо</i>	3.77%	53	(2)
Общо:			179,685	(10,264)

Таблицата по – долу предоставя информация за експозицията на дружеството към кредитен риск и обезценките по кредитните загуби за предоставените заеми и търговските вземания към 31.12.2021 г.:

<i>Категория</i>	<i>Съответствие с външен кредитен рейтинг</i>	<i>Осреднен процент на очаквана загуба от обезценка</i>	<i>Брутна балансова стойност към 31.12.2021 г BGN '000</i>	<i>Загуба от обезценка (коректив) към 31.12.2021 г BGN '000</i>
Редовни търговски вземания (Етап 1)	<i>неприложимо</i>	3.90%	100,906	(3,933)
Редовни заеми (Етап 1)	B3	0.20%	49,792	(97)
Предоговаряни заеми (Етап 2)	B3	0.03%	16,104	(6)
Предоговаряни заеми (Етап 2)	B1	0.02%	5,584	(1)
Редовни заеми (Етап 1)	B1	0.00%	4,011	-
Предоговаряни заеми (Етап 2)	Ba3	0.00%	1,347	-
Предоговаряни заеми (Етап 2)	B2	0.00%	277	-
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции	<i>неприложимо</i>	21.77%	271	(59)
Вземания по предоставен депозит по лизингови договори	<i>неприложимо</i>	0.00%	189	-
Несъбираеми търговски вземания (съдебни и присъдени вземания)	<i>неприложимо</i>	100.00%	148	(148)
Общо:			178,629	(4,244)

Дружеството има концентрация на вземания от свързани лица (търговски вземания и заеми), както следва:

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
Клиент 1	53%	45%
Клиент 2	30%	41%

Дружеството текущо управлява концентрацията на вземанията от свързани лица чрез прилагане на кредитни лимити и допълнителни обезпечения под формата на залог на ценни книжа и други активи и прилагане на записи на заповед.

Дружеството има концентрация на търговски вземания от един клиент извън свързаните лица в размер на 26,76 % от всички търговски вземания (31.12.2021 г.: търговски вземания от един клиент извън свързаните лица - 57,19 %)

Парични средства

Паричните средства на дружеството и разплащателните операции са съсредоточени основно в различни първокласни банки. За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти* се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните

публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск, текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от основните си суровини и материали в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира значителна част от готовата си продукция в евро и по този начин елиминира валутния риск. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерните дружества в Украйна. Въпреки това във връзка с нестабилността в държавата и обезценката на украинската гривна, с цел минимизиране на валутния риск, дружеството провежда чрез дъщерните си дружества валутна политика, включваща незабавно превалутиране в евро на постъпленията в местна валута, както и залагане на по-високи търговски надценки с цел компенсиране на евентуална бъдеща обезценка на гривната.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

<i>31 декември 2022 година</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN '000</i>
Капиталови инвестиции	8	-	4,698	-	4,706
Вземания и предоставени заеми	6,358	33,653	129,499	-	169,510
Парични средства и парични еквиваленти	73	2,355	2,151	182	4,761
Общо финансови активи	6,439	36,008	136,348	182	178,977
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	-	-	11,734	-	11,734
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	16,376	-	-	16,376
Задължения по лизингови договори към трети лица	371	786	172	67	1,396
Други заеми и задължения	2,593	3,750	11,858	32	18,233
Общо финансови пасиви	2,964	20,912	23,764	99	47,739

31 декември 2021 година	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN'000	BGN '000
Капиталови инвестиции	23	-	5,683	-	5,706
Вземания и предоставени заеми	7,000	42,836	124,664	1	174,501
Парични средства и парични еквиваленти	324	1,384	13,847	63	15,618
Общо финансови активи	7,347	44,220	144,194	64	195,825
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	-	6,750	46,663	-	53,413
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	587	-	-	587
Задължения по лизингови договори към трети лица	143	901	60	94	1,198
Други заеми и задължения	2,980	4,104	6,231	16	13,331
Общо финансови пасиви	3,123	12,342	52,954	110	68,529

Анализ на валутната чувствителност

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е представен по-долу. Крайният ефект е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	USD	
	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Финансов резултат +	313	380
Натрупани печалби +	313	380
Финансов резултат -	(313)	(380)
Натрупани печалби -	(313)	(380)

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) за 2022 г. би бил увеличение с 313 х.лв. (0,79 %) (2021 г.: в посока увеличение в размер на 380 х.лв. (1,57 %). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал – компонент „неразпределени печалби”.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Влиянието на останалите валути (извън щатския долар) при 10 % увеличение на курсовете им спрямо българския лев е незначително върху печалбата на дружеството (след облагане). Крайният ефект върху нея за 2022 г. е в посока намаление в размер на 116 х.лв. (- 0,29 %) (за 2021 г.: в посока намаление

в размер на 102 х.лв. (- 0,42%). Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока увеличение /намаление и рефлектира в компонент „натрупани печалби”.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството през годината.

Ценови риск

Дружеството е изложено от една страна, на ценови риск от два фактора:

- а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и
- б) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

От друга страна, дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него други дългосрочни капиталови инвестиции. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Към настоящия етап ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансово състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

СОФАРМА АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

<i>31 декември 2022 година</i>	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	23	11,742	-	-	-	-	-	11,765
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	138	276	414	829	1,673	5,119	8,124	16,573
Задължения по лизингови договори към трети лица	91	174	297	318	449	251	-	1,580
Други заеми и задължения	14,223	3,669	28	313	-	-	-	18,233
Общо пасиви	14,475	15,861	739	1,460	2,122	5,370	8,124	48,151

<i>31 декември 2021 година</i>	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN'000	BGN '000	BGN'000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	11,549	111	29,832	5,536	6,825	-	-	53,853
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	87	175	262	88	-	-	-	612
Задължения по лизингови договори към трети лица	71	153	231	320	368	256	-	1,399
Други заеми и задължения	7,819	5,225	12	275	-	-	-	13,331
Общо пасиви	19,526	5,664	30,337	6,219	7,193	256	-	69,195

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. Привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Задълженията по лизинг са както с променлив, така и с фиксиран лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент.

Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

<i>31 декември 2022 година</i>	безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	<i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Капиталови инвестиции	4,706	-	-	4,706
Вземания и предоставени заеми	77,791	-	91,719	169,510
Парични средства и парични еквиваленти	152	4,609	-	4,761
Общо финансови активи	82,649	4,609	91,719	178,977
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	5	11,729	-	11,734
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	-	16,376	16,376
Задължения по лизингови договори към трети лица	-	84	1,312	1,396
Други заеми и задължения	18,233	-	-	18,233
Общо финансови пасиви	18,238	11,813	17,688	47,739
<i>31 декември 2021 година</i>	безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	<i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Капиталови инвестиции	5,706	-	-	5,706
Вземания и предоставени заеми	98,719	-	75,782	174,501
Парични средства и парични еквиваленти	108	15,510	-	15,618
Общо финансови активи	104,533	15,510	75,782	195,825
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	31	53,382	-	53,413
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	-	587	587
Задължения по лизингови договори към трети лица	-	103	1,095	1,198
Други заеми и задължения	13,331	-	-	13,331
Общо финансови пасиви	13,362	53,485	1,682	68,529

Таблицата по-долу показва чувствителността на дружеството при възможни промени с 0,50 пункта в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

2022 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	увеличение	(77)	(77)
BGN	увеличение	(55)	(55)
USD	увеличение	(2)	(2)
EUR	намаление	77	77
BGN	намаление	55	55
USD	намаление	2	2

2021 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	увеличение	(37)	(37)
BGN	увеличение	(211)	(211)
USD	увеличение	(1)	(1)
EUR	намаление	37	37
BGN	намаление	211	211
USD	намаление	1	1

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

През 2022 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на 1 % - 5 % (2021 г.: 5 % - 10 %).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Общо дългов капитал, в т.ч:	29,506	55,198
<i>заеми от банки</i>	<i>11,734</i>	<i>53,413</i>
<i>задължения по лизингови договори към свързани предприятия</i>	<i>16,376</i>	<i>587</i>
<i>задължения по лизингови договори към трети лица</i>	<i>1,396</i>	<i>1,198</i>
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(4,761)	(15,618)
Нетен дългов капитал	24,745	39,580
Общо собствен капитал	600,375	564,203
Общо капитал	625,120	603,783
Съотношение на задлъжнялост	0.04	0.07

Включените парични средства и задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 27, № 29, № 32, № 33, № 35, № 37 и № 40.*

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансово състояние по определена пазарна (по определен оценъчен метод) стойност (инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. При заемите по фиксиран лихвен процент прилаганата методика за неговото определяне използва като отправна точка за изчисленията текущите наблюдения на дружеството по отношение на пазарните лихвени равнища.

Доколкото все още не съществува достатъчно активен пазар на различните финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

43. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в дружеството е организирано на база производство на основни групи продукти:

- таблетни форми;
- ампулни форми;
- медицински продукти;
- други форми;
- други приходи.

Медицинските продукти включват: пластири, санитарно – хигиенни продукти, превързочни продукти и лечебна козметика.

Другите форми включват: лиофилни продукти, унгвенти, сиропни форми, капки, супозитории, инхалатори, концентрати за хемодиализа, сашета и субстанции.

Другите приходи включват приходи от предоставени активи по лизингови договори и приходи от земеделска продукция.

Сегментните приходи, разходи и резултати включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приход на сегмента	158,019	133,875	28,585	27,025	29,722	26,415	11,858	10,521	2,474	2,318	230,658	200,154
Себестойност на сегмента	(64,417)	(59,769)	(20,393)	(18,253)	(17,544)	(16,860)	(7,698)	(6,791)	(146)	(98)	(110,198)	(101,771)
Резултат на сегмента	93,602	74,106	8,192	8,772	12,178	9,555	4,160	3,730	2,328	2,220	120,460	98,383
Неразпределени оперативни доходи от дейността											5,958	4,131
Неразпределени оперативни разходи от дейността											(79,428)	(66,839)
Печалба от оперативната дейност											46,990	35,675
Нетна печалба /(загуба) от продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества											(1,124)	(11,073)
Обезценка на нетекущи активи извън обхвата на МСФО 9											(2,899)	(4,719)
Финансови приходи/(разходи), нетно											1,247	7,026
Печалба преди данъци върху печалбата											44,214	26,909
Разход за данъци върху печалбата											(4,785)	(2,638)
Нетна печалба за годината											39,429	24,271

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Сегментните активи включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини и оборудване	63,261	71,104	19,040	18,190	25,008	21,851	2,412	2,598	1,185	1,212	110,906	114,955
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	-	49,267	47,302	49,267	47,302
Материални запаси	44,463	33,498	16,484	12,474	15,297	10,194	4,017	2,876	-	-	80,261	59,042
Активи на сегмента	107,724	104,602	35,524	30,664	40,305	32,045	6,429	5,474	50,452	48,514	240,434	221,299
Неразпределени активи											460,814	437,800
Общо активи											701,248	659,099

Сегментните пасиви включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Правителствени финансираня	2,395	2,583	1,500	1,700	38	61	74	83	-	-	4,007	4,427
Задължения към персонал	682	440	386	236	386	401	48	39	-	-	1,502	1,116
Задължения по социално осигуряване	236	118	168	72	166	118	20	12	-	-	590	320
Пасиви на сегмента	3,313	3,141	2,054	2,008	590	580	142	134	-	-	6,099	5,863
Неразпределени пасиви											94,774	89,033
Общо пасиви											100,873	94,896

Капиталовите разходи, амортизациите и непаричните разходи, различни от амортизации по бизнес сегменти включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Капиталови разходи	667	921	3,078	764	6,469	2,410	39	11	347	4,201	10,600	8,307
Амортизация	4,799	5,551	2,213	2,149	1,826	1,708	295	292	66	101	9,199	9,801
Непарични разходи, различни от амортизация	756	1,160	217	305	344	565	90	134	-	-	1,407	2,164

44. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата, които са свързани със Софарма АД и вида на тяхната свързаност са както следва:

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Донев инвестмънтс холдинг АД	Дружество акционер със значително влияние	2021 г. и 2022 г.
Телекомплект инвест АД	Дружество акционер със значително влияние	2021 г. и 2022 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Софарма Поланд ООД - в ликвидация	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Биофарм инженеринг АД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество	до 07.06.2021 г.
Момина крепост АД	Дъщерно дружество	до 09.03.2021 г.
Момина крепост АД	Съвместно дружество	от 10.03.2021 г и 2022 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество	до 30.12.2021 г.
Софарма Варшава ЕООД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Фито Палаузово АД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Вега Фарма АД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Рап Фарма Интернешънъл ООД	Дъщерно дружество	2021 г. и до 11.11.2022 г.
Фармахим ЕООД	Дъщерно дружество	2021 г. и 2022 г.
Софарма Трейдинг ООД, Сърбия	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 2 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 3 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 4 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 5 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 6 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 7 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 8 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 9 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 10 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 11 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 12 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 13 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 14 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 15 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 16 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 17 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 18 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 19 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 20 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.
Софармаси 21 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2021 г. и 2022 г.

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

ГаленаФарм ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	до 30.11.2021 г.
Здоровей ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	до 30.11.2021 г.
УАБ Рецесус	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	до 01.10.2021 г.
Здоровей Фарм ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	до 30.11.2021 г.
СИА Бриз Трейдинг	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 15.02.2021 г. до 30.12.2021 г.
СИА БАХ	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 02.11.2021 г. до 30.11.2021 г.
Софарма имоти АДСИЦ	Асоциирано дружество	от 08.12.2021 г. и 2022 г.
Доверие Обединен Холдинг АД	Асоциирано дружество	2021 г. и 2022 г.
Дружества към ДОХ група	Дружества, контролирани от асоциирано дружество	2021 г. и 2022 г.
Софпринт груп АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2021 г. и 2022 г.
Софконсулт груп АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2021 г. и 2022 г.
ВЕС електроинвест системс ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2021 г. и 2022 г.
Еко солар инвест ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2021 г. и 2022 г.
Сириус ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	до 14.06.2021 г
Мелница с.Стефаново ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	до 14.06.2021 г
ОКП Инвестмънтс ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	до 14.06.2021 г
Алфа ин ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2021 г. и 2022 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Асоциирано дружество	от 07.06.2021 г. до 10.06.2021 г
Консумфарм ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	от 14.06.2021 г. и 2022 г.

Извършените продажби от Софарма АД на дружества, свързани с нея към 31 декември са както следва:

<i>Продажби на свързани лица</i>	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
<i>Продажби на готова продукция на:</i>		
Дъщерни дружества	127,175	112,286
	127,175	112,286
<i>Продажби на услуги на:</i>		
Дъщерни дружества	2,751	2,347
Асоциирани дружества	7	7
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	2	13
	2,760	2,367
<i>Лихви по предоставени заеми на:</i>		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	1,934	1,918
Дъщерни дружества	382	256
Съвместни дружества	46	26
Асоциирани дружества	11	2
	2,373	2,202

<i>Продажби на свързани лица</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Продажби на стоки и материали на:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	1,109	700
Дъщерни дружества	413	322
	1,522	1,022
<i>Приходи от дивиденди от:</i>		
Асоциирани дружества	1,215	-
Дъщерни дружества	272	414
	1,487	414
<i>Такси по поръчителства и гаранции на:</i>		
Дъщерни дружества	486	423
Съвместни дружества	7	14
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	-	5
	493	442
<i>Лихви по договори за цесии на:</i>		
Съвместни дружества	71	-
	71	-
<i>Продажби на дълготрайни активи на:</i>		
Дъщерни дружества	48	-
	48	-
<i>Други приходи от:</i>		
Дъщерни дружества	-	10
	-	10
Общо продажби на свързани дружества	135,929	118,743

Извършените доставки на Софарма АД от дружества, свързани с нея към 31 декември са както следва:

<i>Доставки от свързани лица</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	10,576	8,936
Асоциирани дружества	89	9
Съвместни дружества	44	-
Дъщерни дружества	24	27
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	4	42
	10,737	9,014

<i>Доставки от свързани лица</i>	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дъщерни дружества	4,026	4,665
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	747	778
Дружества акционери със значително влияние	424	383
Асоциирани дружества	422	-
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	243	248
	5,862	6,074
<i>Доставки, свързани с активи по лизингови договори от:</i>		
Асоциирани дружества	1,327	-
	1,327	-
<i>Разходи по придобиване на инвестиционни имоти от:</i>		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	334	-
Дъщерни дружества	64	-
	398	-
<i>Разходи по придобиване на дълготрайни активи от:</i>		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	3	-
	3	-
<i>Доставки на дълготрайни активи от:</i>		
Дъщерни дружества	1	122
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	-	-
	1	122
<i>Други доставки от:</i>		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	14	8
Дружества акционери със значително влияние	9	13
Дъщерни дружества	5	2
Асоциирани дружества	1	-
	29	23
Общо доставки от свързани дружества	18,357	15,233

Условията, при които са извършвани сделките със свързаните дружества не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Продадените и придобитите акции/дялове от капиталите на свързаните със Софарма АД дружества към 31 декември са както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажби на инвестиции в:		
Дъщерни дружества	98	1,382
Асоциирани дружества	-	354
	98	1,736
Придобити инвестиции в:		
Асоциирани дружества	16,480	20,800
Дъщерни дружества	10,859	8,472
	27,339	29,272

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 21, № 24, № 32 и № 37*.
Съставът на ключовия персонал е оповестен в *Приложение № 1*.

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал в размер на 1,214 х.лв. (2021 г.: 1,256 х.лв.) са както следва:

- текущи – 971 х.лв. (2021 г.: 969 х.лв);
- тантиеми - 243 х.лв. (2021 г.: 287 х.лв).

45. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

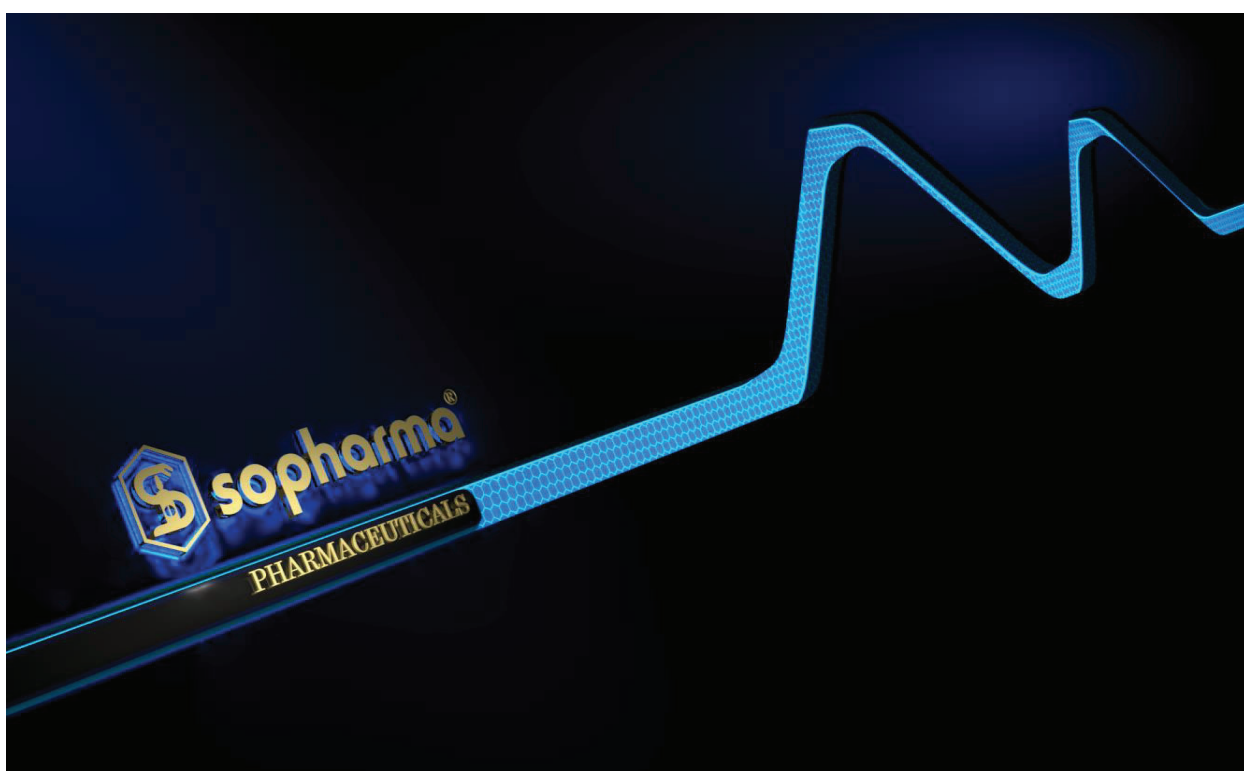
На 23 януари 2023 г. дружеството сключи договор за преобразуване чрез вливане на Биофарм Инженеринг АД в съответствие с разпоредбите на чл.262 от Търговския закон, в резултат на което цялото имущество на преобразуващото се дружество (Биофарм Инженеринг АД) ще премине към приемащото дружество (Софарма АД), което ще стане негов правопреемник. Преобразуващото се дружество (Биофарм Инженеринг АД) ще се прекрати без ликвидация. Договорът е внесен за одобрение в Комисия за финансов надзор на 27 януари 2023 г.

С писмо № РГ – 05 – 684 – 1 от 24.02.2023 г. Комисията за финансов надзор поиска допълнителна информация и данни, както и коригирани документи във връзка със заявеното вливане. Последните са внесени в Комисията за финансов надзор на 24.03.2023 г.

Не са настъпили други значими събития след датата на отчетния период, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в индивидуалния финансов отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2022 година

“СОФАРМА” АД

28.03.2023 г.

Съдържание

I. Обща информация за „Софарма“ АД.....	5
1. Регистрация и предмет на дейност	5
2. Акционерна структура към 31.12.2022 г.	5
3. Съвет на директорите.....	5
II. Развитие на дейността	6
1. Производствена дейност	6
2. Продукти	6
III. Информация по чл.39 от Закона за счетоводството.....	7
1. Преглед на резултатите от дейността на Дружеството и основни рискове, пред които е изправено /член 39, т. 1 от Закон за счетоводство/	7
2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на „Софарма“ АД /член 39, т. 2 от Закон за счетоводство/, както и описание на състоянието на дружеството и разясняване на годишния финансов отчет /чл.247, ал.1 от Търговски закон/.....	9
4. Бъдещо развитие на “Софарма” АД /член 39, т. 4 от Закон за счетоводство/ и планирана стопанска политика през следващата година /чл.247, ал 3 от Търговски закон/	15
5. Научноизследователска и развойна дейност /член 39, т. 5 от Закон за счетоводство/	16
6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл.187д от Търговски закон /член 39, т. 6 от Закон за счетоводство/	19
7. Наличие на клонове на предприятието /член 39, т. 7 от Закон за счетоводство/.....	19
8. Използвани финансови инструменти /член 39, т. 8 от Закон за счетоводство/	19
IV. Информация по чл.247 и чл. 240б от Търговски закон	21
1.Информация по чл. 247 от ТЗ	21
2.Информация по член 240 б от ТЗ относно задължението на членовете на съветите да уведомяват писмено съвета на директорите, съответно управителния съвет, когато те или свързани с тях лица сключват с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.....	25
V. Информация по Приложение 2 към чл.10, т.1 от Наредба 2 към ЗППЦК	25
1. Информацията, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на “Софарма” АД като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.....	25
2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали,	

необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента	25
3. Информация за сключени съществени сделки.....	26
4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента	26
5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година	28
6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента	28
7. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране	28
8. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения	28
9. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати	28
10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период	30
11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати	30

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им	30
13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност	30
14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството	31
15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете	31
16. Информация за промените в управителните и надзорни органи през отчетната финансова година	31
17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:	31
18. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите	31
19. Договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери	32
20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно	33
21. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.....	33
VI. Информация по Приложение 3 към чл.10, т.2 от Наредба 2 към ЗППЦК	33
1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са	33

допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас	33
2. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите	34
3. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права	34
4. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас	34
5. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона	34

I. Обща информация за „Софарма“ АД

1. Регистрация и предмет на дейност

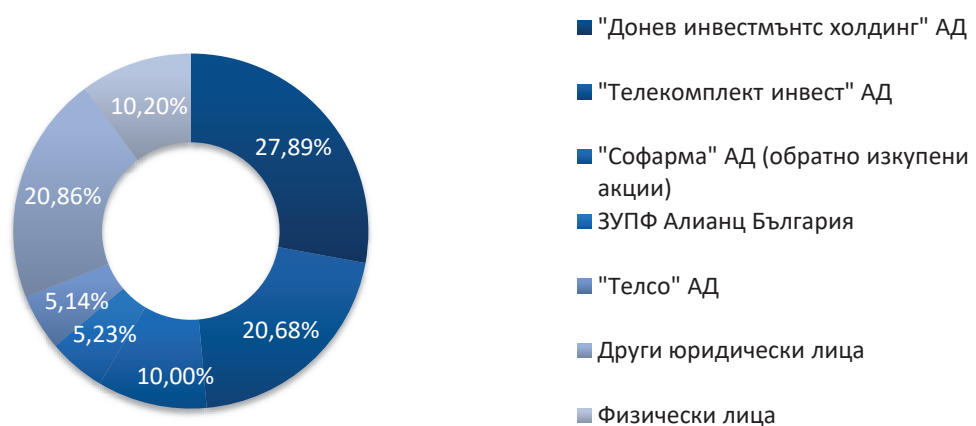
„Софарма“ АД (Дружеството) е търговско предприятие, регистрирано в България по ТЗ, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Илиенско шосе” №16.

„Софарма“ АД води началото си от 1933 г. Съдебната регистрация на Дружеството е от 15.11.1991 г., решение №1/1991 г. на Софийски градски съд. “Софарма” АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството извършва производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми; научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на фитохимията, химията и фармацията, производство на медицински изделия и козметични продукти в т.ч. - пластири, превързочни продукти, санитарно-хигиенни продукти, лечебна козметика, концентрати за хемодиализа. „Софарма“ АД извършва услуги, както с производствено предназначение, така и свързани със спомагателната и обслужващата си дейност.

Дружеството притежава разрешения за употреба по реда на ЗЛАХМ за всички продукти от производствената си номенклатура.

2. Акционерна структура към 31.12.2022 г.

3. Съвет на директорите

„Софарма“ АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове, както следва: д.и.н. Огнян Донев - Председател, Весела Стоева – Зам. председател и членове Бисера Лазарова, Александър Чаушев и Иван Бадински. Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителния директор - д.и.н. Огнян Донев. Към 31 декември 2022 г. Дружеството има двама прокуристи – Симеон Донев и Иван Бадински.

II. Развитие на дейността

1. Производствена дейност

Производствената дейност на дружеството се осъществява и развива в следните основни направления:

- Субстанции и препарати на основата на растителни суровини (фитохимично производство);
- Готови лекарствени форми в т.ч.:
 - ✓ Твърди таблетки, обвити таблетки, филмирани таблетки, капсули;
 - ✓ Галенични - супозитории, капки, сиропи, унгвенти;
 - ✓ Парентерални - инжекционни разтвори, лиофилни прахове за инжекции.
- Медицински изделия и козметични продукти в т.ч.:
 - ✓ Пластири;
 - ✓ Превързочни продукти;
 - ✓ Санитарно-хигиенни продукти;
 - ✓ Лечебна козметика;
 - ✓ Концентрати за хемодиализа.

2. Продукти

Дружеството има повече от 200 продукта в своето портфолио: в т.ч. близо 190 лекарствени продукти и 11 групи медицински изделия. Лекарствените продукти включват основно генерици и 15 традиционни продукта, като 12 от продуктите са на растителна основа. Традиционните продукти на Дружеството (и по-специално Табекс, Карсил и Темпалгин) имат основен дял в приходите от експортните пазари, докато за продажбите на местния пазар от най-голямо значение са генеричните продукти на Дружеството, сред които на първо място е лекарството Аналгин.

Продуктовото портфолио на „Софарма“ АД е фокусирано върху следните терапевтични области: кардиология, гастроентерология, овладяване на болката, кашлица и настинка, имунология и дерматология, дихателни пътища и астма, неврология и психиатрия, урология и гинекология, нефрология, хирургия, ортопедия и травматология. Най-значимите фармацевтични продукти по отношение на приноса им за размера на приходите са:

- Карсил – традиционен продукт, разработен на растителна основа, използван за лечение на гастроентерологични заболявания (болести на черния дроб);
- Темпалгин – традиционен аналгетик (болкоуспокояващо);
- Табекс – традиционно лекарство на растителна основа срещу тютюнопушене;
- Трибестан – традиционен продукт на растителна основа, стимулиращ функциите на половата система;
- Бронхолитин – традиционен продукт на растителна основа, използван за потискане на кашлица;

- Аналгин – генеричен аналгетик (болкоуспокояващо);
- Нивалин – традиционен продукт на растителна основа, използван за заболявания на периферната нервна система;
- Метилпреднизолон – генерично лекарство, предназначено за случаи на тежки алергии и определени животозастрашаващи състояния;
- Витамин С – хранителна добавка с широко приложение;
- Валериана – генерично лекарство без рецепта на растителна основа, използвано за намаляване на стреса;
- Медицински изделия - марли, компреси и превръзки.

III. Информация по чл.39 от Закона за счетоводството

1. Преглед на резултатите от дейността на Дружеството и основни рискове, пред които е изправено /член 39, т. 1 от Закон за счетоводство/

Основни финансови показатели

Показатели	31.12.2022	31.12.2021	Промяна %
	BGN '000	BGN '000	
Приходи	230 658	200 154	15,2%
Печалба преди лихви, данъци и амортизация (ЕБИТДА)	65 207	53 220	22,5%
Печалба от оперативна дейност	46 990	35 675	31,7%
Нетна печалба	39 429	24 271	62,5%
Капиталови разходи*	34 464	7 755	344,4%
	31.12.2022	31.12.2021	
	BGN '000	BGN '000	
Нетекущи активи	506 718	456 746	10,9%
Текущи активи	194 530	202 353	-3,9%
Собствен капитал	600 375	564 203	6,4%
Нетекущи пасиви	27 840	22 436	24,1%
Текущи пасиви	73 033	72 460	0,8%

*придобити материални и нематериални дълготрайни активи

Показатели	1-12/2022	1-12/2021
ЕБИТДА/Приходи	28,3%	26,6%
Печалба от оперативна дейност/Приходи от продажби	20,4%	17,8%
Нетна печалба/Приходи от продажби	17,1%	12,1%
	31.12.2022	31.12.2021
Привлечен капитал/Собствен капитал	0,17	0,17
Нетен дълг*/ЕБИТДА на годишна база	0,4x	0,7x

*нетният дълг включва сбора от заеми от банки и задължения по лизинг, намален с паричните средства и еквиваленти.

Рискове, свързани с бизнеса на Дружеството и с промишления отрасъл, в който Дружеството извършва дейността си

- Дружеството е изложено на силна конкуренция.
- Дружеството е зависимо от одобренията на регулаторните органи.
- Възможна е промяна в законодателството, регулиращо бизнеса на Дружеството, а това може да доведе до евентуално увеличение на разходите за спазване на изискванията или да окаже друг ефект върху неговите операции.
- Част от приходите на Дружеството, по-специално в България, зависят от включването на лекарствата на Дружеството в реимбурсните списъци.
- Производствените съоръжения и процеси на Дружеството са предмет на строги изисквания и одобрения от страна на регулаторните органи, които могат да забавят или прекъснат операциите на Дружеството.
- Възможностите на Дружеството да плаща дивиденди зависят от редица фактори и няма никаква гаранция, че през дадена година то ще може да плати дивиденди в съответствие със своята дивидентна политика.
- Дружеството е изложено на оперативен риск, който е присъщ на неговите бизнес дейности.
- Дружеството се подчинява на множество закони и регламенти в областта на опазване на околната среда и здравословните и безопасни условия на труд и е изложено на потенциални отговорности, свързани с околната среда.
- Съдебни спорове или други извънсъдебни процедури или действия могат да имат неблагоприятен ефект върху бизнеса на Дружеството, финансовото му състояние или резултатите от неговите операции.

Рискове, свързани с България и другите пазари, на които Дружеството оперира

- Макроикономическата среда, по-специално в България, Русия и Украйна, оказва съществен ефект върху операциите на Дружеството.
- Политическата обстановка в България и в експортните пазари на Дружеството, по-специално Русия и Украйна, има съществен ефект върху операциите на Дружеството и неговото финансово състояние.
- Рискове, свързани с българската правна система.
- Развиващите се законодателства в някои от държавите, в които Дружеството продава продуктите си, в частност Русия и Украйна, може да повлияе негативно върху дейността му в тези държави.
- Рискове, свързани с валутни курсове и действащия в България валутен борд.
- Тълкуване на данъчните разпоредби може да бъде неясно и данъчните закони и разпоредби, приложими спрямо Дружеството, може да бъдат изменени.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от основните си суровини и материали в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества. Останалата част от операциите на Дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерните дружества в Украйна. Въпреки това, с цел минимизиране на валутния риск, Дружеството провежда чрез дъщерните си дружества валутна политика, включваща прилагането на авансови плащания и съкращаване на сроковете на отложено плащане и незабавно превалутиране в евро на постъпленията в местна валута, както и залагане на по-високи търговски надценки с цел компенсиране на евентуална бъдеща обезценка на гривната.

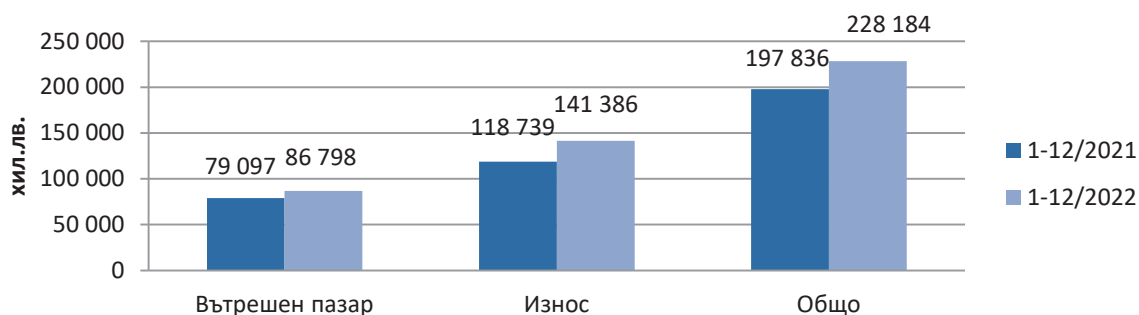
За контролиране на валутния риск в Дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на „Софарма“ АД /член 39, т. 2 от Закон за счетоводство/, както и описание на състоянието на дружеството и разясняване на годишния финансов отчет /чл.247, ал.1 от Търговски закон/

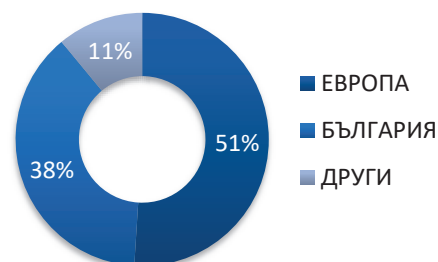
Приходи от дейността

Приходите от договори с клиенти са от продажби на произведени лекарствени средства и през 2022 г. се увеличават с 30,4 млн. лв., до 228,2 млн. лв., спрямо 197,8 млн. лв. през 2021 г.

Приходи от продажби на продукция

Приходи по пазари	1-12/2022	1-12/2021	промяна
	BGN '000	BGN '000	
ЕВРОПА	117 203	100 786	16,3%
БЪЛГАРИЯ	86 798	79 097	9,7%
ДРУГИ	24 183	17 953	34,7%
Общо	228 184	197 836	15,3%

🚩 Пазар Европа

Приходите от продажби за 2022 г. за европейските страни се увеличават с 16,4 млн. лв. или 16,3% в сравнение с 2021 г. основно в резултат от възстановяване на активността на пазарите в Русия и Украйна, които нарастват съответно с 13% и 20%. Увеличението на продажбите в Украйна е и вследствие на ниската база на продажбите през съответния период за миналата година. Ръст се регистрира и в другите традиционни пазари, като приходите от продажби нарастват в Молдова с 95%, в Сърбия с 35%, в Полша с 12%, в Беларус с 9%. Приходите от възлагателно и контрактно производство нарастват с 31%, достигайки 6 млн. лв.

🚩 Пазар България

Продажбите на „Софарма“ АД на вътрешния пазар се увеличават със 7,7 млн. лв. или 9,7% през 2022 г., до 86,8 млн. лв., спрямо 79,1 млн. лв. през 2021 г., като причината за този ръст е ниската база на продажбите в предходния период, което е вследствие на натрупани запаси от готова продукция в основния дистрибутор на Дружеството към началото на 2021 г. Дружеството запазва своя пазарен дял и по данни на IQVIA към края на 2022 г. заема 2,48% (десета позиция) от общия обем на българския фармацевтичен пазар в стойност и 9,46% (първа позиция) от продажбите в натурално изражение. Позициите на основните конкуренти на дружеството на територията на страната са както следва: Novartis - 6,86% (4,03% в бр.), Roche - 5,35% (0,14% в бр.), Merck Sharp & Dohme - 4,37% (0,15% в бр.), Pfizer - 3,72% (0,65% в бр.), Teva - 3,55% (9,19% в бр.), AstraZeneca - 3,11% (0,36% в бр.), Abbvie - 3,05% (0,06% в бр.), Swixx Biopharma - 2,95% (0,92% в бр.), Bayer – 2,61% (1,82% в бр.).

Продуктите с най-голям дял от продажбите в страната са Аналгин, Софазолон, Вицетин, Фамотидин, Витамин С, Парацетамол, Бромхексин, Метилпреднизолон.

✚ Други пазари

Приходите от другите пазари се увеличават с 6,2 млн. лв. или 34,7% спрямо 2021 г. в резултат на ръста на продадената продукция в страните от Кавказкия регион (Грузия с ръст 63%, Азербайджан с ръст 29% и Армения с ръст 10%) и Централна Азия (Узбекистан с ръст 15% и Казахстан с ръст 116%). Във Виетнам се регистрира спад на приходите от продажби от 13%, докато в Монголия продажбите нарастват със 113%.

Продажби по терапевтични групи

Разходи за дейността

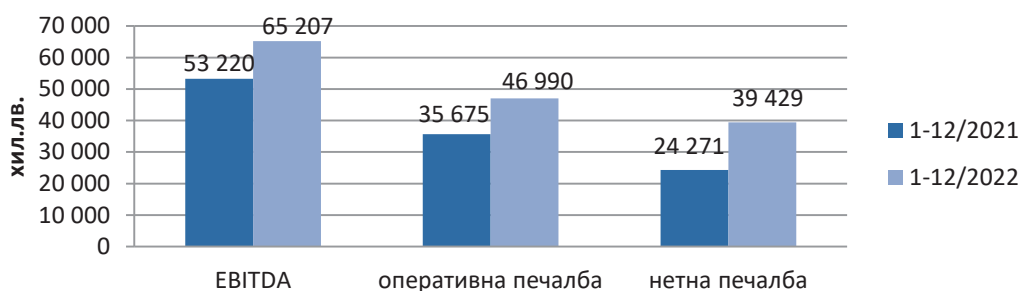
За текущия период по-съществени изменения се отчитат в разходите за материали, основно в частта разходи за основни материали за производство, които се увеличават с 10,6 млн. лв., което е свързано както с увеличението на продажбите през периода, така и с повишаването на цените на материалите и субстанциите. Отчита се по-значително увеличение на разходите за топлоенергия и електроенергия, съответно с 3,1 млн. лв. и с 1,2 млн. лв. Разходите за персонал се увеличават с 6,4 млн. лв. в резултат на увеличение на възнагражденията, а при разходите за външни услуги най-голямо изменение се регистрира при разходите за изработка на медикаменти и при разходите за консултантски услуги, като и двата вида намаляват с по 0,5 млн. лв. Увеличение в размер на 7,7 млн. лв. се отчита и при другите разходи за дейността, най-вече вследствие на начислени обезценки за загуби на вземания, нетно, в размер на 6,6 млн. лв.

Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи намаляват с 3,7 млн. лв. до 4,9 млн. лв. през 2022 г., най-вече поради отчетената в предходния период възстановена обезценка за кредитни загуби по предоставени търговски заеми в размер на 3,4 млн. лв.

Финансовите разходи се увеличават с 2,1 млн. лв. до 3,7 млн. лв. през 2022 г., като основни причини са начислена обезценка в размер на 1,4 млн. лв. на предоставени заеми и увеличение с 1,1 млн. лв. на нетна провизия по финансови гаранции.

Финансов резултат от дейността

Печалбата преди лихви, данъци и амортизации (ЕБИТДА) през 2022 г. се увеличава с 12 млн. лв. или с 22,5%, до 65,2 млн. лв., спрямо 53,2 млн. лв. през 2021 г. като начислените обезценки за загуби на вземания в размер на 6,6 млн. лв. нетно ерозират постигнатия оперативен резултат през периода, дължащ се вследствие на увеличението на продажбите в основните пазари и на подобрения брутен марж на печалба от една страна, както и на относително стабилна структура на оперативните разходи.

Печалбата от оперативна дейност през 2022 г. се увеличава с 11,3 млн. лв. или със 31,7%, до 47 млн. лв., спрямо 35,7 млн. лв. през 2021 г.

Нетната печалба през 2022 г. се увеличава с 15,2 млн. лв. или с 62,5%, до 39,4 млн. лв. в сравнение с 24,2 млн. лв. през 2021 г.

Активи

Нетекущите активи спрямо края на 2021 г. се увеличават с 50 млн. лв., до 506,7 млн. лв., като най-съществено е изменението в дългосрочните вземания от свързани предприятия, инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества, които нарастват съответно със 17,8 млн. лв., с 9,6 млн. лв. и с 14,9 млн. лв. Това е в резултат на: увеличение в предоставените дългосрочни заеми на свързани лица и на допълнително придобити акции от капитала на „Софарма трейдинг“ АД и „Софарма имоти“ АДСИЦ, съответно.

Текущите активи намаляват със 7,8 млн. лв., до 194,5 млн. лв., като намаление се отчита при вземания от свързани предприятия в размер на 13 млн. лв., търговските вземания с 8,5 млн. лв. и на паричните средства в размер на 10,9 млн. лв. Материалните запаси се увеличават с 19,4 млн. лв.

Собствен капитал и пасиви

Собственият капитал се увеличава с 36,2 млн. лв., до 600,4 млн. лв., в резултат на регистрираната печалба от текущата година.

Нетекущите задължения се увеличават с 5,4 млн. лв., до 27,8 млн. лв., в резултат на увеличение на задължения по сключени дългосрочни лизингови договори със свързани лица в размер на 14,7 млн. лв.

Текущите задължения се увеличават с 0,6 млн. лв., до 73 млн. лв., в резултат на увеличението на Търговските задължения с 27,4 млн. лв., което е вследствие на получени аванси за продажба на готова продукция, които нарастват с 22,4 млн. лв. Увеличават се и другите текущи задължения с 5,6 млн. лв. Задълженията по краткосрочни банкови заеми намаляват с 34,9 млн. лв., финансирани с реализирания свободен паричен поток за периода и наличните парични средства към края на 2021 г.

Парични потоци

	1-12/2022	1-12/2021
	BGN '000	BGN '000
Нетни парични потоци от оперативна дейност	89 433	86 468
Покупки на имоти, машини, оборудване и нематериални активи, нетно	(12 744)	(7 213)
Плащания по лизингови договори	(2 193)	(1 900)
Свободен паричен поток (нормализиран)	74 496	77 355

Свободният паричен поток (нормализиран с плащанията по лизингови договори), генериран през 2022 г., е в размер 74,5 млн. лв. входящ поток спрямо 77,4 млн. лв. входящ поток през 2021 г.

Екология и опазване на околната среда

„Софарма“ АД отстоява и спазва ангажиментите си в съответствие с националното законодателство в областта на опазване на околната среда. Компанията прилага мерки за:

- разделно събиране на отпадъците, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци;
- осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването;
- отговорно изпълнява императивните изисквания заложи в Закона за управление на отпадъците (ЗУО) за оползотворяване и заплаща продуктова такса, съгласно Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (НООО);
- ежегодно се измерват емисиите на отпадни газове в атмосферния въздух от Завод за твърди лекарствени форми;
- веднъж на две години се провеждат собствени периодични измервания (СПИ) на отпадни газове в атмосферния въздух от Инсталация „Парова централа“ на площадки „А“ и „Б“;
- ежемесечно „Софийска вода“ АД измерва емисиите в отпадни води на производствените площадки А и Б;

- всяко тримесечие питейната вода от производствените заводи се дава за изпитване (кратък химичен и микробиологичен анализ) в акредитирана лаборатория;
- два пъти годишно подземните и отпадъчните води се дават за изпитване в акредитирана лаборатория съгласно разрешителните за водоземане и за ползване на повърхностен воден обект.

Предадените отпадъци през 2022 г. са с общо количество 314,17 тона. През 2022 г. разделно събираните и предадени отпадъци са намалели с 28,8 % спрямо предходната година. Производствените отпадъци се предават на лицензирани фирми за рециклиране. Измерваните ежегодно емисии на отпадни газове в атмосферния въздух, както и емисиите в отпадни води са в изискуемите норми. Изпълнени са условията от Разрешителното за заустване. Веднъж месечно се прави отчет за внесените и/или пуснати на пазара опаковки по вид на материала, за който се заплаща месечна вноска в „Екобулпак България“ АД, с която „Софарма“ АД има сключен договор за оползотворяване на отпадъците от опаковки.

Персонал

Средно-списъчният брой на служителите за 2022 г. в „Софарма“ АД е 1 715 работници и служители (при 1 860 за 2021 г.).

	31.12.2022	отн. дял %
Брой служители към 31.12.2022 г.	1 696	100%
Висше образование	799	47%
Полувисше образование	32	2%
Средно образование	844	50%
Основно образование	21	1%
Служители до 30 г.	143	8%
Служители 31 - 40 г.	273	18%
Служители 41 - 50 г.	444	26%
Служители 51 - 60 г.	662	39%
Служители над 60 г.	174	10%
Жени	1 076	63%
Мъже	620	37%

3. Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет /член 39, т. 3 от Закон за счетоводство/

На 23 януари 2023 г. Дружеството сключи договор за преобразуване чрез вливане на „Биофарм Инженеринг“ АД в съответствие с разпоредбите на чл.262 от Търговския закон, в резултат на което цялото имущество на преобразуващото се дружество („Биофарм Инженеринг“ АД) ще премине към приемащото дружество („Софарма“ АД), което ще стане негов правоприменик. Преобразуващото се дружество („Биофарм Инженеринг“ АД) ще се прекрати без ликвидация. Договорът е внесен за одобрение в Комисия за финансов надзор на 27 януари 2023 г.

С писмо № РГ – 05 – 684 – 1 от 24.02.2023 г. Комисията за финансов надзор поиска допълнителна информация и данни, както и коригирани документи във връзка със заявеното вливане. Последните са внесени в Комисията за финансов надзор на 24.03.2023 г.

4. Бъдещо развитие на “Софарма” АД /член 39, т. 4 от Закон за счетоводство/ и планирана стопанска политика през следващата година /чл.247, ал 3 от Търговски закон/

Ключови моменти от стратегията на Дружеството предвиждат “Софарма” АД:

- да увеличава продажбите при съществуващото си портфолио, както и чрез добавянето на нови продукти в категории, към които Дружеството има стратегически интерес. За тази цел компанията активно проучва различни възможности за придобиване на продукти, които биха допълнили и диверсифицирали собственото ѝ портфолио;
- да постигне фазирана трансформация на производствените си процеси и мощности посредством оптимизация на производствения капацитет на Дружеството чрез закупуване и модернизация на нови машини и оборудване и трансфериране на производствени дейности и технологии. В допълнение към това е разработена и е в процес на внедряване стратегия по оптимизиране на процесите по планиране, доставки, производство, дистрибуция чрез активен мениджмънт по линия на веригите на доставки. Това би позволило да се развият и нови бизнес сегменти като потенциално контрактно производство;
- продължаващо функциониране на производството изцяло в съответствие с добрите производствени практики приети в ЕС;
- да внедри нови технологии, които да подпомогнат автоматизацията на бизнес процесите;
- да развива свои кадри чрез обучения с цел повишаване на квалификацията и компетенциите и да запазва и поддържа репутацията на предпочитан работодател с възможности за кариерно развитие, както и да работи в тясно сътрудничество със специализирани висши учебни заведения и предлага кариерен старт на кадри;
- да прилага политика на многообразие с цел да създаде работна среда, свободна от предразсъдъци, култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек. Ръководителите и служителите осъществяват своята дейност професионално, безпристрастно, достойно и почтено, като избягват конфликти на интереси;
- да прилага зелена политика с цел намаляване въглеродния отпечатък чрез използване на енергия от възобновяеми източници.

„Софарма“ АД ще се стреми към постигане на стабилен резултат на разработване на осем – десет нови продукта на година за фармацевтичния си бизнес.

Основните пазари на произведената готова продукция освен България продължават да бъдат Русия и Украйна. Плановите на Дружеството са да увеличи своето присъствие на руския пазар посредством засилени инвестиции в маркетингови и рекламни дейности и човешки ресурси.

В допълнение се планира разширяване на портфолиото и връзките с различни контрагенти. В Украйна с оглед на военния конфликт на този етап основната непосредствена цел е да се запази пазарното присъствие чрез дистрибуторската си компания за местния пазар „Софарма Украйна“ и производственото дружество ПАО „Витамины“. На останалите традиционни пазари в Полша, Сърбия, Беларус, Казахстан, Молдова, страните от Кавказкия регион и Прибалтика, Дружеството продължава своето присъствие и планира да засили позициите си чрез допълнителни маркетингови активности и налагане продукти в терапевтични групи, в които има потенциал за растеж. Дружеството ще продължи да търси възможности и за още по-активно присъствие на един силно развиващ се пазар какъвто е този във Виетнам.

5. Научноизследователска и развойна дейност /член 39, т. 5 от Закон за счетоводство/

„Софарма“ АД фокусира своята научноизследователска и развойна дейност основно върху генерични продукти. Научноизследователските и развойни проекти са насочени върху намирането и разработването на нови формули и състав или физически качества (като лекарствена форма или формата на таблетките) на продукт с цел адаптирането му към настоящите пазарни нужди.

Дружеството основно подава заявления за получаване на разрешения за употреба на нови продукти, включително и нови форми на продукти, в България и/или на експортните пазари, и за съществуващи продукти на нови пазари.

Интелектуална собственост

Макар и ориентирана към генеричните фармацевтични продукти, „Софарма“ АД е известна от години с традиционното производство на няколко уникални продукта на база растителни екстракти получавани по собствено създадени технологии. Тези продукти са защитени освен с търговска марка и с патент или фирмено ноу-хау.

По отношение на генеричните продукти, които произвежда, за тяхната пазарна отличителност „Софарма“ АД залага на бранд имена, всички от които са регистрирани търговски марки на дружеството.

През всичките години на своето съществуване, „Софарма“ АД генерира и защитава своята индустриална собственост. В резултат, Дружеството притежава голям брой обекти на индустриалната собственост, по-голямата част от които – регистрирани права (марки, патенти, дизайни) и по-малка част нерегистрирани обекти – предимно технологии.

Тези активи са резултат от специалната политика на Дружеството към продуктовото и технологично обновление и в частност към иновациите.

Нови разработки и продукти

През отчетния период януари - декември 2022 година в Направление „Развойна дейност и регулаторно съответствие“ са извършени следните дейности:

✓ **Нови лекарствени продукти**

През отчетния период е получено Разрешение за употреба за **10** нови лекарствени продукта:

- *Diclofenac Diethylamine 23.2 mg/g gel (DCP);*
- *Paracedol Duo 200 mg/ 500 mg fct (България);*
- *Dusopharm 100 mg tablets (Русия);*
- *Dusopharm 200 mg tablets (Русия);*
- *Furosemide Sopharma inj (МРП-Грузия);*
- *Haloperidol Sopharma inj (МРП-Грузия);*
- *Gorloin 5 mg/1.5 mg comp. lozenges (Молдова, Казахстан, Азербайджан);*
- *Nexopral 20 mg gastro-resistant tablets (България);*
- *Felogel Max 23,2mg/g gel (Полша);*
- *Tempaforte effervescent powder for oral solution – (Беларус).*

✓ **Нови регистрации и пререгистрации/промени**

Нови регистрации на лекарствени продукти

- Подадена е документация за регистрация на **13** лекарствени продукта:
 - *Pethidin 50 mg/ml solution for injection (DCP – Дания, Швеция, Норвегия, Финландия);*
 - *Aminophyllin Sveikuva 24 mg/ml solution for injection (Литва);*
 - *Glicerax Pico 7,5mg/ml oral drops, solution (България);*
 - *Suxamethonium Sopharma 10mg/ml sol.for.inj. – (България);*
 - *Suxamethonium Sopharma 20mg/ml sol.for.inj. – (България);*
 - *Tempaforte 500 mg eff. Powder – (Азербайджан);*
 - *Tempaforte 1000 mg eff. Powder - (Азербайджан).*
 - *Dexamethasone Sopharma 4mg/ml sol.for inj. (Литва);*
 - *Dexketoprofen Sopharma 50mg/2ml sol.for inj – (Украйна);*
 - *Ketorolac 30mg/ml sol.for inj. – (Украйна).*
 - *Otofix ear drops. (Украйна);*
 - *Carsil 110 mg caps. – (Грузия);*
 - *Analgin max 1000 mg eff powder in sachet – (Грузия).*

Пререгистрации/промени

- Подновени Разрешения за употреба на **48** лекарствени продукти.
- Подадена документация за подновяване на Разрешения за употреба на **70** лекарствени продукти към агенции.
- Подадени **301** промени за лекарствени продукти към агенции;
- Одобрени от агенции **261** промени за лекарствени продукти.

Хранителни добавки

- **4** Хранителна добавка е нотифицирана за България.

Козметични продукти

- **4** Козметични продукта са регистрирани.

✓ **Разработки**

- Извършва се фармацевтично разработване на **13** нови лекарствени продукти/проекта:
 - *Цитизиниклин 3,0 мг тб – Проект с фирма Achieve;*
 - *Суксаметониум 10 мг/мл инж. р-р;*
 - *Суксаметониум 20 мг/мл инж. р-р;*
 - *Кеторолак 30 мг/мл инж. р-р; 1 мл;*
 - *Натриев пикосулфат 7,5 мг/мл перорални капки;*
 - *Декскетопрофен 25 мг тб.;*
 - *Бетагамма капс.;*
 - *Бусколизин 10 мг тб.;*
 - *Антистенокардин 25 мг тб;*
 - *Кеторолак 10 мг/мл тб;*
 - *Валериана 30 мг тб.;*
 - *Ксилметазолин/Декспантенол спрей за нос;*
 - *Парацетамол 500 мг тб.*

✓ **Трансфер и валидиране на технологични процеси**

- Валидирани/оптимизирани са **24** производствени процеси/технологии.

✓ **Изготвена документация за окачествяване/производство**

- Документация за окачествяване на суровини за производство – **125**;
- Регламенти за производство – **103**;
- Документация за окачествяване на готови форми – **230**.

6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл.187д от Търговски закон /член 39, т. 6 от Закон за счетоводство/

През текущата година са закупени 424 188 броя акции и няма продадени акции. Закупените през годината собствени акции възлизат на 0,3% от основния капитал на дружеството, а средната цена на придобиване е 4,50 лева за брой.

	Акции	Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции
	брой	BGN '000
Салдо на 1 януари 2021 година	125 786 432	101 142
Обратно изкупени собствени акции	(4 043 533)	(16 546)
Разходи по обратно изкупени собствени акции	-	(82)
Салдо на 31 декември 2021 година	121 742 899	84 514
Обратно изкупени собствени акции	(424 188)	(1 909)
Разходи по обратно изкупени собствени акции	-	(10)
Салдо на 31 декември 2022 година	121 318 711	82 595

Съветът на директорите е упълномощен за обратно изкупуване на акции при определени условия, съгласно решенията на ОСА, проведени на 23.06.2010 г., на ИОСА от 30.11.2011 г., на ИОСА от 01.11.2012 г., на ИОСА от 28.02.2013 г. и на ИОСА от 23.02.2018 година.

Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват

„Софарма“ АД притежава 13 479 188 броя собствени акции, представляващи 10% от капитала на дружеството.

7. Наличие на клонове на предприятието /член 39, т. 7 от Закон за счетоводство/

„Софарма“ АД няма клонове.

8. Използвани финансови инструменти /член 39, т. 8 от Закон за счетоводство/

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки за очаквани кредитни загуби.

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски рабати. Дружеството работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с НЗОК и държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, договорени при плаващ лихвен процент и предоставените заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми, са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства;

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

IV. Информация по чл.247 и чл. 240б от Търговски закон

1. Информация по чл. 247 от ТЗ

Информация относно протичането на дейността и състоянието на дружеството и разяснения относно годишния финансов отчет

В раздел II, т.2 е описана дейността и състоянието на Дружеството и се разяснява годишният финансов отчет.

Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на съветите

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на Съвета на директорите за 2022 г. в размер на 1 214 х. лв. (2021 г.: 1 256 х. лв.) са както следва:

✚ текущи – 971 х. лв. (2021 г.: 969 х. лв.);

✚ тантиеми - 243 х. лв. (2021 г.: 287 х. лв.).

Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите през годината акции и облигации на Дружеството

Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на Съвета на директорите през 2022 година акции на Дружеството са както следва:

Членове на Съвет на директорите и Прокуристи	31.12.2022		31.12.2021		Придобити акции през 2022 г.	Прехвърлени акции през 2022 г.	промяна
	Брой акции	отн. дял от капитала %	Брой акции	отн. дял от капитала %			
Огнян Иванов Донев	6 608 350	4.90%	6 608 350	4.90%	-	-	-
Весела Любенова Стоева	150	0.0001%	150	0.0001%	-	-	-
Александър Виктор Чоушев	262 442	0.19%	262 442	0.19%	-	-	-
Бисера Николаева Лазарова	-	-	-	-	-	-	-
Иван Венецков Бадински	2 030	0.0015%	350	0.0003%	1 680	-	1 680
Симеон Огнянов Донев	195 450	0.14%	195 450	0.14%	-	-	-

Дружеството няма издадени облигации.

Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на Дружеството

Уставът на „Софарма“ АД не предвижда ограничения за правото на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на Дружеството.

Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети

Участие на членовете на Съвета на директорите с повече от 25 на сто от капитала на други дружества:

Огнян Иванов Донев притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на следните дружества:

- „Донев инвестмънтс холдинг“ АД, ЕИК: 831915121, с адрес на управление в гр. София, ул. „Позитано“ №12.
- „Телекомплект“ АД, ЕИК: 831643753, с адрес на управление в гр. София, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, сграда А.
- „Софпринт груп“ АД, ЕИК: 175413277, с адрес на управление: гр. София, ул. „Позитано“ №12.
- „Софконсулт груп“ АД, ЕИК: 175413245, с адрес на управление: гр. София, ул.

- „Позитано“ №12.
- „Софарма“ АД, ЕИК: 831902088, с адрес на управление в гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16.
- „Енергоинвестмънт“ АД, ЕИК: 200929754, с адрес на управление в гр. София, площад „П. Р. Славейков“ 9.
- „Частна Детска Градина Симба“ ЕООД, ЕИК: 204683684, адрес на управление в гр. София, ул. „Илиенско шосе“ №16.
- „Селсо“ ЕООД, ЕИК: 206522151, с адрес на управление: гр. София, ул. „Позитано“ №12.

Весела Любенова Стоева контролира или притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на следните дружества:

- „ВЕС елекроинвест системс“ ЕООД, ЕИК: 201712700, с адрес на управление: гр. София, площад „П.Р.Славейков“ №9.
- „Еко Солар Инвест“ ООД, ЕИК 201634905, с адрес на управление: гр. София, ул. „Алабин“ №48.
- „Акватикс“ ООД, ЕИК: 203934379, с адрес на управление: : гр. София, площад „П. Р. Славейков“ №9.
- „ВЛС“ АД, ЕИК: 175082980, с адрес на управление в гр. София, площад „П. Р. Славейков“ №9.

Александър Викторов Чаушев контролира или притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на следните дружества:

- „Алфа Ин“ ЕООД, ЕИК: 131156322, с адрес на управление в гр.София, ул. „Димчо Дебелянов“ №1Б.
- „Асса Асет Мениджмънт“ ООД, ЕИК: 131156297, с адрес на управление: гр. София, ул. ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ 1Б; Вход А; Ет. 3; Ап. 8.

Иван Венецов Бадински не притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на дружества.

Бисера Николаева Лазарова контролира или притежава пряко/непряко значителен дял (над 25%) от капитала на следните дружества:

- „Консумфарм“ ООД, ЕИК: 121148366, с адрес на управление: гр. София, бул. „Янко Сакъзов“ №80.

Участие на членовете на Съвета на директорите в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Огнян Иванов Донеv участва в управителен/контролен орган в следните дружества:

- „Софарма Трейдинг“ АД, ЕИК: 103267194 с адрес на управление в гр. София, ул. „Лъчезар Станчев“ №5 - Председател на СД.

- „Донев инвестмънтс холдинг“ АД, ЕИК: 831915121, с адрес на управление в гр. София, ул. „Позитано“ №12 – Председател на НС.
- „Телекомплект“ АД, ЕИК: 831643753, с адрес на управление в гр. София, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, сграда А – Председател на НС.
- „Доверие Капитал“ АД, ЕИК: 130362127, с адрес на управление в гр. София, бул. „Княз Дондуков“ №82 – Член на НС.
- „Софарма“ АД, ЕИК: 831902088, с адрес на управление в гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16 – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор.

Весела Любенова Стоева участва в управителен/контролен орган в следните дружества:

- „ВЛС“ АД, ЕИК: 175082980, с адрес на управление в гр. София, площад „П.Р.Славейков“ №9 – Член на СД.
- „ВЕС елекроинвест системс“ ЕООД, ЕИК: 201712700, с адрес на управление: гр. София, площад „П.Р.Славейков“ №9 – Управител.
- „Софарма“ АД, ЕИК: 831902088, с адрес на управление в гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16 – Зам. Председател на СД.

Александър Викторов Чаушев участва в управителен/контролен орган в следните дружества:

- „ДК-Домостроене“ АД, ЕИК: 102148397, с адрес на управление в гр. Бургас, кв. Победа – Член на СД.
- „Алфа Ин“ ЕООД, ЕИК: 131156322, с адрес на управление в гр. София, ул. „Димчо Дебелянов“ 1Б – Управител.
- „Софарма“ АД, ЕИК: 831902088, с адрес на управление в гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16 – Член на СД.

Иван Венецков Бадински участва в управителен/контролен орган в следните дружества:

- „Софарма“ АД, ЕИК: 831902088, с адрес на управление в гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16 – Член на СД и прокурист.

Бисера Николаева Лазарова участва в управителен/контролен орган в следните дружества:

- „Софарма имоти“ АДСИЦ, ЕИК: 175059266, с адрес на управление в гр.София, ул. „Лъчезар Станчев“ №5 – Член на СД.
- „Софарма“ АД, ЕИК: 831902088, с адрес на управление в гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16 – Член на СД.

Планирана стопанска политика през следващата година /чл.247, ал.3 от ТЗ/

Информацията е отразена в раздел III, т.4 от настоящия доклад – бъдещо развитие на предприятието /чл.39, т.4, от Закон за счетоводство/.

2. Информация по член 240 б от ТЗ относно задължението на членовете на съветите да уведомяват писмено съвета на директорите, съответно управителния съвет, когато те или свързани с тях лица сключват с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия

През 2022 г. няма сключени договори, които излизат извън обичайната дейност на Дружеството и съществено се отклоняват от пазарните условия.

V. Информация по Приложение 2 към чл.10, т.1 от Наредба 2 към ЗППЦК

1. Информацията, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на “Софарма” АД като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година

Информацията е включена в раздел III, т.2 от настоящото изложение. Дружеството не публикува информация в количествено изражение поради спецификата на произвежданата продукция.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента

Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари са посочени в раздел III, т.2 от настоящия доклад.

Основни клиенти на Дружеството с относителен дял над 10% в приходите от продажби за 2022 г. са „Софарма Трейдинг“ АД с относителен дял 38%, ООО „ФК ПУЛЪС“ с относителен дял 24% и ООО „Софарма Украйна“ с относителен дял 12%.

- „Софарма Трейдинг“ АД е със седалище в гр. София, район Надежда, бул. „Рожен“ №16, с основна дейност търговия на едро и дребно с лекарствени средства и санитарно-хигиенни материали. „Софарма Трейдинг“ АД е дъщерно дружество на „Софарма“ АД, изпълняващо функциите на „pre-wholesaler“ в процеса на реализация на продукцията му.
- ООО „ФК ПУЛЪС“ е с адрес Русия, г. Химки, ул. Ленинградская, д. 29 с основна дейност дистрибуция на фармацевтични продукти. Отношенията са регламентирани с договор за покупко-продажба.
- ООО „Софарма Украйна“ е със седалище и адрес на управление – Украйна, гр. Киев, Оболонски район, проспект Московский №9, корпус 4, ет. 2, офис 4-203. „Софарма Украйна“ е дъщерно дружество на „Софарма“ АД.

Използваните суровини и материали надхвърлят 3 500 номенклатурни номера, които имат динамична структура и разнообразен произход (синтетични, растителни), агрегатно състояние (течни, твърди, газообразни).

Основният дял от суровините и материалите се обезпечават от внос. Източниците на доставка са валидирани производители, което е в съответствие с регулаторните изисквания и цели поддържането на постоянство и проследимост по отношение на качеството.

Съответните фирми контрагенти оперират съобразно изискванията на GMP, GDP и други отраслови стандарти. „Софарма“ АД работи с редица български и чуждестранни доставчици, като подбора им се извършва съгласно разработена вътрешнофирмена процедура и цели осигуряване както на алтернативна обезпеченост в процеса на снабдяване така и на конкурентна гъвкавост в търговските отношения. Изходните условия, които „Софарма“ АД залага в процеса на договаряне, са: постоянство на качеството, конкурентни цени, атрактивни условия за плащане, ритмични и навременни доставки, непозволяващи натрупването на материални запаси от една страна и същевременно обезпечавачи редовността на производствения процес. За 2022 г. няма доставчици, чиито относителен дял надхвърля 10% от общите разходи за услуги и материали.

3. Информация за сключени съществени сделки

Дружеството е приело, че съществени сделки са такива, които водят или може основателно да се предположи, че ще доведат до благоприятна или неблагоприятна промяна в размер на 5 или повече на сто от приходите или от нетната печалба. През 2022 г. е сключен договор за продажба на лекарствени средства с ООО „ФК ПУЛЬС“, вследствие на което приходите от продажби са се увеличили с над 5% от общите приходи на Дружеството.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента

Информация относно сделките, сключени между „Софарма“ АД и свързани лица през отчетния период е посочена в приложение към годишния финансов отчет „Сделки със свързани лица“. На Редовното общо събрание на акционерите, което се проведе на 03.06.2022 г., са гласувани следните сделки между Дружеството и свързани лица:

Договор за наем на недвижими имоти между „Софарма“ АД като наемател и „Софарма имоти“ АДСИЦ като наемодател при следните основни условия на предложената сделка:

- Наемен Срок на договора за наем: 10 /десет/ години;
- Максимална получавана под наем площ: Офис площи в сграда А на Комплекса, отдавани под наем с брутна наемна площ от 4 637,46 кв.м., Паркоместа в подземния

паркинг на Комплекса (ниво -2) с наемна площ от 1 051,68 кв.м. и наемна площ на складовото помещение в размер на 30,49 кв.м.;

- Други условия: Наемната цена се актуализира ежегодно всеки януари, считано от първи януари на годината, следваща първата календарна година от наемния срок (т.е. считано от 2023 г.), в съответствие с Хармонизирания индекс на потребителските цени в 27-те страни от ЕС (HICP EU-27) (а в случай на отпадането му, заместеният го съгласно EUROSTAT индекс) за всички стоки и услуги за предходната година, публикуван от EUROSTAT;
- Възнаграждение за услуги: за покриване на разходите за осигуряване на услугите по поддръжка и управление на сградата във фиксиран размер на 2,70 евро на кв.м. от наемната площ на офис площите, на месец, без ДДС. Възнаграждението за услуги се индексира ежегодно всеки януари, считано от първи януари на годината, следваща първата календарна година от наемния срок (т.е. считано от 2023 г.), в съответствие с Хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) на българския Национален Статистически Институт (НСИ);
- Други вземания: заплащане на потребените в наетите офис площи и складово помещение консумативи (електрическа енергия, топло- и студено-енергия, вода) в полза на доставчиците на комунални услуги; заплащане на приспадащата се на брутната наемна площ на офис площите, складовото помещение и паркоместа част от местната такса битови отпадъци за Комплекса в полза на бюджета на Столична община – район Изгрев.
- Прогнозната стойност (без ДДС) на разходите за наемна цена и възнаграждение за услуги по сделката, фиксирана при сключването ѝ, за функционално обособените офис площи, за целия максимален наемен срок от 10 години, за който се предлага сключването ѝ, е в размер на 17 989 299,60 лв. (седемнадесет милиона деветстотин осемдесет и девет хиляди двеста деветдесет и девет лева и шестдесет стотинки).
- Прогнозната стойност (без ДДС) на разходите за наемна цена по сделката, фиксирана при сключването ѝ, за функционално обособените паркоместа, за целия максимален наемен срок от 10 години, за който се предлага сключването ѝ, е в размер на 1 314 900 лв. (един милион триста и четиринадесет хиляди и деветстотин лева).
- Прогнозната стойност (без ДДС) на разходите за наемна цена по сделката, фиксирана при сключването ѝ, за функционално обособените паркоместа, за целия максимален наемен срок от 10 години, за който се предлага сключването ѝ, е в размер на 32 142 лв. (тридесет и две хиляди сто четиридесет и два лева).

„Софарма“ АД не е сключвало сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година

През 2022 г. няма събития и показатели с необичаен характер за „Софарма“ АД.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента

Поетите от Дружеството условни ангажименти към 31 декември 2022 г. са посочени в годишния финансов отчет в приложение „Условни задължения и ангажименти“.

7. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране

Информацията за дялови участия и основни инвестиции в страната и чужбина на „Софарма“ АД е посочена в приложенията към годишния финансов отчет – „Инвестиции в дъщерни дружества“, „Други дългосрочни капиталови инвестиции“ и „Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества“. Респективно информацията относно инвестиции в нематериални активи и недвижими имоти е посочена в приложения „Нематериални активи“, „Имоти, машини и оборудване“ и „Инвестиционни имоти“.

8. Информацията относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информацията за предоставени гаранции и поемане на задължения

Информацията за сключените от „Софарма“ АД договори за заеми са посочени в годишния финансов отчет в приложение към годишния финансов отчет „Дългосрочни банкови заеми“ и „Краткосрочни банкови заеми“. Информацията за сключените от дъщерни дружества на „Софарма“ АД договори за заеми ще бъде посочена в консолидирания финансов отчет на групата.

9. Информацията относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати

Предоставени дългосрочни заеми на свързани лица:

- Получател – „Доверие Инвест“ ЕАД; Договорен размер - 83 400 хил. лева; лихвен процент – 3.00%; падеж – 31.12.2025 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 51 147 хил. лева.
- Получател – „Индустриален Холдинг Доверие“ АД; Договорен размер – 10 000 хил. лева; лихвен процент – 4.36%; падеж – 31.12.2024 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 10 040 хил. лв.
- Получател – „Доверие Обединен Холдинг“ АД; Договорен размер – 2 000 хил. лева; лихвен процент – 3.09%; падеж – 31.12.2024 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 2 011 хил. лева.

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане при финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции) и записи на заповед.

Предоставени текущи търговски заеми от „Софарма“ АД на свързани предприятия:
На дъщерни дружества:

- Получател – „Биофарм инженеринг“ АД; Договорен размер - 14 109 хил. лева; лихвен процент – 4.10%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 5 794 хил. лева.
- Получател – „Биофарм инженеринг“ АД; Договорен размер - 1 000 хил. лева; лихвен процент – 4.10%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 777 хил. лева.

На други свързани лица:

- Получател – „Доверие Капитал“ АД; Договорен размер - 4 000 хил. лева; лихвен процент – 3.33%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 4 144 хил. лева;
- Получател – „Доверие Грижа“ ЕАД; Договорен размер - 10 997 хил. лева; лихвен процент – 3.10%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 8 512 хил. лева.

На съвместни дружества:

- Получател – „Момина крепост“ АД; Договорен размер - 3 500 хил. лева; лихвен процент – 3.50%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 0 хил. лева.

Предоставените краткосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на дружествени дялове и ценни книжа (акции) и записи на заповед.

Информация за сключените от дъщерни дружества на „Софарма“ АД договори за заеми ще бъде посочена в консолидирания финансов отчет на групата.

Предоставени текущи търговски заеми от „Софарма“ АД на трети лица:

- Получател – „Фармаплант“ АД; Договорен размер - 4 184 хил. лева; лихвен процент – 4.30%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 187 хил. лева;
- Получател – „Фармаплант“ АД; Договорен размер - 949 хил. лева; лихвен процент –

Доклад за дейността на „Софарма“ АД за 2022 г.

- 4.70%; падеж – 31.12.2023г.; салдо към 31.12.2022 г. – 72 хил. лева.
- Получател – Sopharmacy MC; Договорен размер - 695 хил. евро; лихвен процент – 3.05%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 1 568 хил. лева;
 - Получател – Sopharmacy MC; Договорен размер – 3 000 хил. евро; лихвен процент – 3.05%; падеж – 31.12.2023 г.; салдо към 31.12.2022 г. – 6 490 хил. лева;

Предоставените заеми на трети лица са с цел подпомагане за финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период

През 2022 г. няма извършена нова емисия ценни книжа.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати

Няма публикувани прогнози за финансови резултати.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им

Ръководството на дружеството текущо контролира събирането на вземанията, изпълнението на финансовите съотношения на сключените банкови договори и осигурява регулярно обслужване на задълженията си. Управлението на финансовия риск е подробно оповестено в приложение „Управление на финансовия риск” към индивидуалния финансов отчет на Дружеството.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност

Планираната от Дружеството инвестиционна програма за 2023 г. включва инвестиции в размер на 11 млн. лв. за придобиването на земи, сгради, машини, оборудване и софтуер.

Източници за финансирането ѝ са собствени средства от обичайна търговска дейност. Дружеството не изпитва затруднения по осъществяването на инвестиционните си намерения и разплащанията за оперативната си дейност благодарение на генерирания положителен паричен поток и добра ликвидност.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството

През отчетния период не са настъпили промени в основните принципи на управление на „Софарма“ АД и неговата икономическа група.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете

Информацията се разглежда в т.3 от Декларация за корпоративно управление съгласно чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК, която е отделен доклад, публикуван заедно с доклада за дейността.

16. Информация за промените в управителните и надзорни органи през отчетната финансова година

През отчетния период не са настъпили промени в управителните и надзорните органи на „Софарма“ АД.

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

„Софарма“ АД изготвя отделен Доклад за изпълнение на Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите.

18. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите

Информация за притежавани от членовете на Съвета на директорите и прокуристите акции на „Софарма“ АД е посочена в раздел IV от настоящия доклад - информация по чл. 247 от ТЗ ал. 2.

Членове на Одитния комитет	31.12.2022		31.12.2021		промяна
	Брой акции	отн. дял от капитала %	Брой акции	отн. дял от капитала %	
Цветанка Златева	-	-	-	-	-
Васил Найденов	386	0.0003%	386	0.0003%	-
Кристина Атанасова - Елиът	-	-	-	-	-

С Решение № 804 – Е от 04.11.2021 г. Комисията за финансов надзор вписва емисия в размер на 44 932 633 безналични, свободнопрехвърляеми и поименни варианти, с емисионна стойност 0,28 лева, издадени от „Софарма“ АД по реда на чл. 112б, ал. 11 от ЗППЦК. Базовият актив на емитираните варианти са бъдещи обикновени, поименни, безналични, свободнопрехвърляеми акции, даващи право на един глас в Общото събрание на акционерите, които ще бъдат издадени от дружеството под условие, единствено в полза на собствениците на варианти. Всеки записан вариант дава право на притежателя си да запише една акция от бъдеща емисия. Притежателите на вариантите могат да упражнят правото си да запишат съответния брой акции от бъдещо увеличение на капитала на дружеството в 3-годишен срок по фиксирана цена 4,13 лева за акция.

Членове на Съвет на директорите	31.12.2022		31.12.2021	
	Брой варианти	отн. дял от общ брой записани варианти %	Брой варианти	отн. дял от общ брой записани варианти %
Огнян Иванов Донеv	12 508 500	27.84	11 907 394	26.5
Весела Любенова Стоева	-	-	-	-
Александър Викторoв Чаушев	-	-	-	-
Бисера Николаева Лазарова	-	-	-	-
Иван Венецков Бадински	-	-	-	-
Симеоn Огнянов Донеv	-	-	-	-

Към 31.12.2022 г. нито един член на Одитния комитет не притежава варианти.

19. Договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

Няма такива договорености.

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно

Няма такива висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания.

21. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция

Директор за връзки с инвеститорите е Пелагия Вяичева, тел. +359 2 8134 523, адрес за кореспонденция - гр. София, ул. „Лъчезар Станчев“ №5, сграда А, ет. 11.

VI. Информация по Приложение 3 към чл.10, т.2 от Наредба 2 към ЗППЦК

1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас

Общият брой на издадените към 31.12.2022 г. акции от „Софарма“ АД е 134 797 899 броя с номинална стойност от 1 лв. на акция. Всички емитирани акции са поименни, безналични, обикновени и неделими, съгласно Устава на дружеството. Всички издадени акции са от един клас. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни с номиналната стойност на акцията.

Структура на капитала на „Софарма“ АД към 31.12.2022 г.:

- Индивидуални участници - 6 162 бр. - 13 754 896 бр. акции - 10.20%;
- Юридически лица - 130 бр. - 121 043 003 бр. акции - 89.80%;

Капиталът на дружеството може да бъде увеличен по решение на Общото събрание на акционерите, взето с мнозинство съгласно законовите изисквания. При увеличаване на капитала, всеки акционер има право да придобие акции от новата емисия, които съответстват на неговия дял в капитала преди увеличението. Акционер не може да участва нито лично, нито чрез представител в гласуването за:

- Предявяване на искове срещу него.
- Предприемане на действия или отказ от действия, свързани с осъществяване на отговорността му към Дружеството.
- При вземане на решение по чл. 114, ал. 1 от ЗППЦК, в случаите, когато е заинтересовано лице по смисъла на ЗППЦК.

2. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите

Акционерите, притежаващи над 5 на сто от капитала на Дружеството към 31.12.2022 г., са следните:

АКЦИОНЕРИ	Брой акции	%
„Донев Инвестмънтс Холдинг“ АД, ЕИК: 831915121, гр. София, ул. „Позитано“ №12	37 600 000	27.89%
„Телекомплект инвест“ АД, ЕИК: 201653294, гр. София, пл. „П.Р. Славейков“ №9	27 881 287	20.68%
„Софарма“ АД, ЕИК 831902088, гр.София, ул. „Илиенско шосе“ №16	13 479 188	10.00%
ЗУПФ „Алианц България“, ЕИК: 130477720, гр. София, ул. „Дамян Груев“ №42	7 054 547	5.23%
„Телсо“ АД, ЕИК: 131176385, гр. София, ул. „Позитано“ №12	6 935 350	5.14%

3. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права

Уставът на „Софарма“ АД не предвижда наличие на специални контролни права.

4. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас

Няма такива споразумения.

5. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона

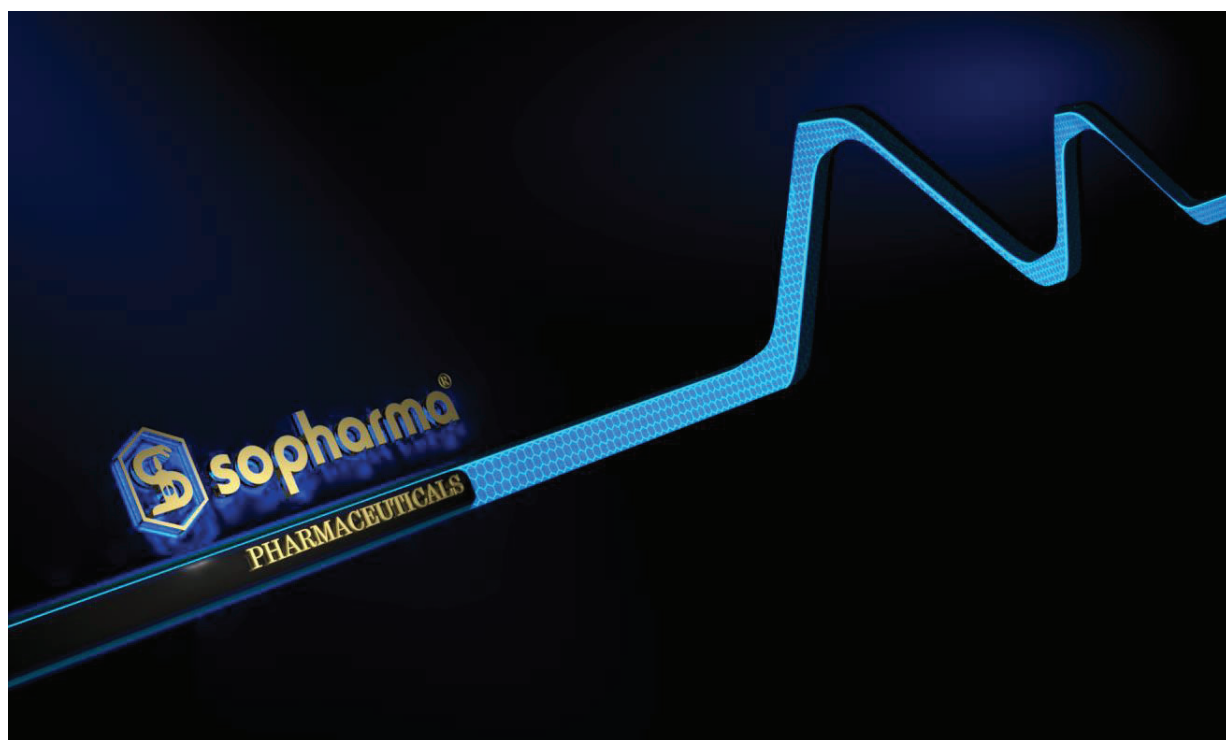
Няма такива договори.

Дата: 28.03.2023 г.

OGNIAN Digitally signed
by **OGNIAN**
IVANOV IVANOV DONEV
DONEV Date: 2023.03.28
18:39:12 +03'00'

д.и.н. Огнян Донев
/Изпълнителен директор/

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на
„Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022
година

„СОФАРМА“ АД

28.03.2023 г.

Съдържание

I.	За декларацията	2
II.	Обхват на Декларацията	4
1.	Визия, стратегия и корпоративно управление.....	4
2.	Системи на управление.....	6
3.	Отпечатък от дейността на компанията.....	7
4.	Служители.....	11
III.	Сфери на нефинансов отчет	14
1.	Пазар.....	14
2.	Организационна структура.....	18
3.	Развитие на компанията.....	19
4.	Рискове	23
IV.	Стратегията за корпоративна социална отговорност	24
1.	Дефиниция.....	24
2.	Членства.....	25
3.	Ангажимент към заинтересованите страни.....	26
4.	Общество.....	29

I. За декларацията

Декларацията за нефинансово отчитане описва ангажиментите, които „Софарма“ АД, като корпоративен гражданин, изпълнява към акционерите и инвеститорите; държавната и местните власти; потребителите; клиентите и партньорите; към околната среда и обществото. Компанията поддържа активен диалог с всички заинтересовани лица при дефинирането на важните теми, по които работи и осигурява прозрачност и изчерпателност при предоставянето на информация за дейността си. С ясното съзнание за отпечатъка си в социално-икономическата, обществената сфера и околната среда, „Софарма“ АД използва измерители, които показват действителното ѝ влияние и работи в посока на подобряване на въздействието си.

Декларацията е съобразена с изискванията за отчитане на чл. 48 от ЗСЧ за описание на политиките и предприятията по отношение на дейностите им в областта на екологията, социалните въпроси, служителите, антикорупцията, правата на човека.

Нашите дейности

Във връзка с изискванията на чл. 8 Прозрачност по отношение на предприятията в нефинансовите декларации, Регламент (ЕС) 2020/852 на европейския парламент и на съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088, Дружеството следва да разкрие дали неговата дейност попада в обхвата на актуалната Таксономия, като квалификационна система за екологично устойчиви икономически дейности. Регламентът за таксономията е ключов компонент от плана за действие на Европейската комисия за пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика.

Разгледахме всички икономически дейности, отговарящи на таксономията, изброени в Делегирания регламент за климата въз основа на нашите дейности като фармацевтично дружество. Делегираният регламент за климата се фокусира върху тези икономически дейности и сектори, които имат най-голям потенциал за постигане на целта за смекчаване на изменението на климата – т.е. необходимостта да се избягва създаване на емисии на парникови газове (ПГ), да се намалят тези емисии или да се увеличат поглъщанията на ПГ и дългосрочно съхранение на въглерод. Обхванатите сектори включват енергетика, избрани производствени дейности, транспорт и сгради.

След задълбочен преглед, включващ всички съответни подразделения и функции, стигнахме до заключението, че нашата дейност като фармацевтичен производител не е обхваната от Делегирания регламент за климата и следователно е таксономично недопустима.

Нашата оценка на допустимостта на таксономията е фокусирана върху икономически дейности, определени като комбинация от ресурси за производство на конкретни стоки или услуги. В този контекст ние, като фармацевтичен производител, генерираме външни приходи от нашите продукти само по една дейност (производство и продажба на нашите фармацевтични продукти), но сме активни в няколко сектора в рамките на веригата на стойността на нашите продукти. Дейности в рамките на веригата на стойността на нашите

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

продукти, които не генерират приходи, но водят до активи или процеси, които са от съществено значение за нашите дейности за генериране на приходи, не се отчитат като икономически дейности, отговарящи на изискванията на таксономията. Например, транспортирането на нашите фармацевтични продукти до нашите клиенти не се отчита като дейност, отговаряща на изискванията на таксономията, и не е включено в нашия КРІ за оборота, тъй като ние не генерираме външен оборот на самостоятелна основа с тази дейност.

Ние разгледахме нашите дейности и на базата на изключенията за отчетния период съгласно чл. 10 от Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2178. Както обръщаме внимание и че с оглед на активната промяна и актуализиране на разбиранията на Европейската комисия в тази връзка, е възможно в последствие и в следващите ни отчети да направим преоценка, както на отчитането на приходите ни, така и на оповестяванията.

Доколкото за отчетния период 2022 година оборотът ни е таксономично недопустим, тъй като икономическите ни дейности не са обхванати от Делегирания регламент за климата до момента, капиталовите и оперативните разходи, свързани с тези дейности, са също таксономично недопустими, което е отразено в следната таблица:

Таблица 1 - Съотношение на отговарящите на таксономията и неприемливите по таксономия икономически дейности в общия оборот, капиталови и оперативни разходи			
	Общо (BGN'000)	Дял на допустимите по таксономия икономически дейности (в %)	Дял на таксономично- недопустимите икономически дейности (в %)
Оборот	228,184	0%	100%
Капиталови разходи (CAPEX)	34,464	0%	100%
Оперативни разходи (ОРЕХ)	4,228	0%	100%

II. Обхват на Декларацията

Декларацията дава широк поглед върху различни аспекти на дейността на “Софарма“ АД като корпоративен гражданин. Тя се фокусира върху дейността на компанията за периода 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г. Декларацията съдържа количествени данни, използвани като измерители за въздействие в основните сфери.

1. Визия, стратегия и корпоративно управление

Визия

“Софарма“ АД има активна и решаваща роля за повишаване на стандарта на живот и здравето на хората. Компанията доставя качествени продукти на пациенти по целия свят.

- Полагаме грижи за здравето на всички, включително чрез социални проекти и чрез предоставяне на достоверна информация за здравето.
- Стремим се да опазваме околната среда за бъдещите поколения.
- Работим за установяване на постоянен и ефективен диалог с всички участници във фармацевтичната индустрия, които допринасят за подобряването на здравната система.
- Изграждаме устойчиви печеливши партньорства.
- Грижим се за своите служители, подкрепяйки развитието на членовете на екипа ни.
- Създаваме блага чрез печалба и растеж.

Стратегия

„Софарма“ АД е утвърден регионален лидер във фармацевтичния сектор. Компанията следва текущо своята стратегия да разширява присъствието си на съществуващите си пазари чрез добавяне на ключови продукти в портфолиото си, създаване и изграждане на стратегически партньорства и утвърждаване на активния си принос към здравеопазването на всеки пазар, както и възможни придобивания. В допълнение, структурните промени в Компанията допринасят за постоянно търсене на възможности на нови пазари, създаване на дългосрочни лицензионни партньорства.

Корпоративна философия на „Софарма“ АД

Ръководството стои зад вярването, че производството на лекарствени средства е не просто технологичен процес, а хуманна мисия, основана на високите стандарти за качество, безопасност и ефективност на медикаментите.

Основни ценности

Упоритост и отдаденост в работата

Здраво стъпили на традициите посрещаме с усмивка всички предизвикателства

Партньорство и лоялност

Здравите и надеждни връзки са най-важни, особено в трудни времена

Подкрепа и стабилност

Нашите служители, партньори и хора, които използват нашите продукти могат винаги да разчитат на нас

Мисията на Софарма е да бъде активен участник в развитието на фармацевтичната индустрия, с което да допринесе и за икономическото развитие и просперитета на българската нация. Да има ключова роля в повишаване стандарта на живот, в това хората да бъдат по-здрави, щастливи и по-защитени.

Отговорното корпоративно поведение е в основата на бизнес развитието на „Софарма“ АД. Стратегията за КСО е част от стратегията за развитие, като инициативите и проектите подкрепят основния бизнес и са част от ДНК-то на Компанията.

Корпоративно управление

„Софарма“ АД е българско акционерно дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от Съвет на директорите, в състав: д.и.н. Огнян Донев – Председател, зам. председател Весела Стоева, Бисера Лазарова, Александър Чаушев, Иван Бадински. Компанията се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев. Компанията има двама прокуристи – Симеон Донев и Иван Бадински.

Съветът на директорите определя насоките и стратегическия план за развитие на Компанията, а оперативното изпълнение се осъществява от управленски екип, отчитащ дейността си пред Изпълнителния директор.

Компанията следи за обновяването на законодателството, касаещо дейността ѝ и стриктното му прилагане:

- **Регулации и правила за корпоративно гражданство**
- **Конституцията и законите на Р. България**
- **Десетте принципа на ГД на ООН и целите за устойчиво развитие на ООН SDG -** Нефинансовата декларация на „Софарма“ АД е приведена в съответствие с насоките на Глобалния договор на ООН и следва 10 принципа в стратегически план 2015+. Този доклад се основава на Комюникето по напредък, с което „Софарма“ АД се отчита от 2006 г., а от 2016 г. на ниво „advanced”.

2. Системи на управление

Системи и документи в сферата на корпоративното управление, в съответствие с които функционира „Софарма“ АД:

Системи за корпоративно управление	Описание	Приемане	Последно обновяване
Устав	Уставът определя основните правила, по които се взимат съществени решения касаещи съществуването на Компанията.	2003	2021
Решения на Общото събрание на акционерите	Решенията на акционерите са основополагащи за дейността на Компанията.	минимум веднъж годишно	2022
Правила за работа на Съвета на директорите	Инструкции и разяснения за задълженията и отговорностите на членовете на Съвета на директорите.	2007	
Програма за добро корпоративно управление	Система от правила, защитаваща правата на акционерите и другите заинтересовани страни.	2009	2021
Добра производствена практика/ GMP	Система от принципи и правила, които гарантират правилното протичане на всеки етап от производствения процес, осигурявайки качествен краен продукт.	2003	2022
Добра дистрибуторска практика /GDP	Система от принципи и правила за дистрибуция на лекарствени продукти и активни субстанции. Качеството на лекарствените продукти може да бъде засегнато от липса на адекватен контрол.	2003	2022
ICH “Q8 Pharmaceutical Development”	Принципи, регулиращи създаването на фармацевтични продукти.	2004	2022
АХАРТА	ERP - интегрирана информационна система за цялостното бизнес управление на процесите по планиране на производството, управление на веригата на доставките, управление и планиране на продажбите, управление и контрол на финансите, управление на взаимоотношенията с клиентите, бизнес анализи и други.	2013	2022
Правилник за лицата, притежаващи вътрешна информация	Инструкции и разяснение относно задълженията и отговорностите във връзка със Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.	2007	2022

3. Отпечатък от дейността на компанията

Икономически отпечатък

Създаваме добавена стойност за всички заинтересовани лица

Акционери и инвеститори

Държавни и местни власти

Клиенти и партньори

Околна среда и общество

Икономически и Финансови показатели	2022	2021	% промяна	Заинтересовани страни
Решение за изплащане на дивиденди от ОС в размер лева за 1 акция	-	-	-	Акционери
Платени данъци (други) в хил. лв.	6 743	9 201	- 26.71%	Държавна и местна власт
Възстановени данъци (други) в хил. лв.	4 544	1 262	260.06%	
Платен корпоративен данък в хил. лв.	4 921	4 055	21.36%	
Плащания към доставчици в хил. лв.	146 042	104 150	40.22%	Доставчици /вкл. на външни услуги
Плащания за персонала в хил. лв.	50 198	44 657	12.41%	Служители

Икономическият отпечатък се проследява най-ясно чрез решенията за изплащане на дивиденди, които показват отношенията с акционерите като заинтересовани страни; платените данъци, вкл. платен корпоративен данък, които представляват принос към държавната и местната власт; плащанията към доставчици, които показват отношенията с компании по веригата на доставки; цената на труда, която показва отношенията със служителите като заинтересована страна.

Социален отпечатък

Насърчаваме развитие на здравната култура и инвестираме в гражданското общество

Икономически и Финансови показатели	2022	2021	Заинтересовани страни
Заводи / брой заети лица	9/1 715	8/1 768	Служители, местни общности
Обучения /разходи хил. лв./	134	111	Служители
Социални разходи /разходи хил. лв./	2 258	2 024	Служители
Медицинско обслужване /разходи хил. лв./	711	747	Служители
Дарения /разходи хил. лв./	319	206	Служители, Местни общности
Инвестиции, свързани с развитието на бизнес средата (КРИБ, АДВИБ и др.) / брой	2	2	Всички заинтересовани лица
Инвестиции в програми за спорт и здравословен живот/ брой	3	-	Общество
Инвестиции в публичните комуникации / брой	1	-	Общество

Проекти свързани с насърчаване на здравната култура и инвестиране в гражданското общество

„Софарма“ АД работи за повишаване на икономическото и социалното развитие на обществото, за насърчаване на здравословния начин на живот и за подобряване на здравната култура.

Компанията държи на традициите, които подхранват фундаментални ценности, като грижа за здравето в хармония с природата, укрепване на общността и подхранване на състезателния дух.

- Подпомагане на разнообразни спортни дейности и състезания:
 - Подкрепа на 69-та международна колоездачна обиколка (МКОБ) на България.
 - Дарение на сдружение „Български стрелкови съюз“.

Екологичен отпечатък

Отговорно използване на ресурсите и защита на околната среда

Показатели	2022	2021
Разходи за суровини (ел. енергия, топлоенергия, горива, вода, и др., без основните суровини, брак и обезценка) /разходи хил. лв./	22 868	16 859
Разходи за транспортни услуги	3 603	3 181
Разделно събиране на отпадъци (Фигура 1)	314 т.	442 т.
Емисии отпадни газове в атмосферния въздух	0*	0*
Емисии в отпадните води	Отпадните води се пречистват в ГПСОВ**	
Обучение и участие на персонала за начините за опазване на околната среда	Инструктаж на служителите при постъпване; Инструкции за оползотворяване и разделно събиране на отпадъците; Инструкции как се работи с отпадъчни вещества в звената.	

*Заводите на „Софарма“ АД са сертифицирани по Добри Производствени Практики (GMP), които изискват и контрол на степента на замърсяване на околната среда. Емисиите отпадни газове са под 50 тона годишно, което според стандартите клони към 0.

**От години в производството в заводите на компанията не се използват органични вещества за филмиране на таблетките, което гарантира нулевото замърсяване на отпадните води.

Основната част от оборота, оперативните и капиталовите разходи на Компанията са свързани с икономически дейности, които се квалифицират като екологично устойчиви, с изключение на някои транспортни дейности от трети лица и вътрешно-транспортни дейности, които се увеличават на 3,603 х.лв. през 2022 г. или с 13.3% от 3,181 х. лв. през 2021 г.

„Софарма“ АД отстоява и спазва ангажиментите си в съответствие с националното законодателство в областта на опазване на околната среда. Компанията прилага мерки за:

- Разделно събиране на отпадъци, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци;
- Осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването;
- Отговорно изпълнение на изискванията за оползотворяване, заложен в Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и заплаща продуктова такса, съгласно Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (НООО);
- Преминаване от пластмаса на paper sticks при производството на клечки за уши;

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма” АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

- Разделно събиране на битови отпадъци (хартия, пластмаса, батерии) на работното място. Осигурени контейнери на всички производствени площадки;
- Намаляване на печатните рекламни материали с 50% годишно до 2025 г., чрез преминаване към дигитално съдържание;
- Ежегодно се измерват емисиите на отпадни газове в атмосферния въздух от Завод за твърди лекарствени форми;
- Ежемесечно „Софийска вода” АД измерва емисиите в отпадни води на производствените площадки „А” и „Б”;
- Инвестиции в създаването на „умни“ сгради, съоръжения за възобновяеми източници на енергия. През 2022 година Компанията инвестира в изграждането на фотоволтаични централи, които ще доведът до намаляване на CO2 емисиите с до 1 400 тона годишно;
- Провеждат се собствени периодични измервания (СПИ), веднъж на две години, на отпадни газове в атмосферния въздух от Инсталация “Парова централа” на площадки „А” и „Б”;
- Нулево замърсяване на отпадните води и атмосферата, чрез използване на воден филм, вместо органични вещества за филмиране на таблетките в производството в заводите на компанията;
- Създаване и развитие на вътрешен информационен портал със секции с обучителни материали в подкрепа на развитието на служителите, специални отстъпки и условия от търговски партньори на компанията и полезна ежедневна информация за живота в Софарма;
- Всяко тримесечие се дава за изпитване (кратък химичен и микробиологичен анализ) в акредитирана лаборатория питейната вода от: Завод за супозиторни лекарствени форми, Завод за ампулни лекарствени форми; Завод за лиофилни лекарствени форми и Завод за твърди лекарствени форми;
- Два пъти годишно се дават за изпитване в акредитирана лаборатория подземните и отпадъчните води, съгласно разрешителните за водовземане и за ползване на повърхностен воден обект.

Предадените отпадъци през 2022 г. с общо количество – 314,17 тона по видове и площадки на „Софарма” АД са:

Фигура: 1

Видове отпадъци	пл. София тона	пл. Врабево тона	пл. Казанлък тона	пл. Сандански тона	Общо за всички площадки тона
предадени за рециклиране	153,09	28,29	11,82	46,86	240,06
предадени за обезвреждане/ оползотворяване	71,24	2,87	-	-	74,11
Общо:	224,33	31,16	11,82	46,86	314,17

През 2022 г. разделно събраните и предадени отпадъци са с 28.8 % по-малко спрямо предходната година, като предадените за рециклиране са се увеличили с 22%, а за обезвреждане/ оползотворяване са намалели с 28%.

Производствените отпадъци се предават на лицензирани фирми за рециклиране. Измерваните ежегодно емисии на отпадни газове в атмосферния въздух, както и емисиите в отпадни води са в изискуемите норми. Изпълнени са условията от Разрешителното за заустване. Веднъж месечно се прави отчет за внесените и/или пуснати на пазара опаковки по вид на материала, за който се заплаща месечна вноска в „Екобулпак България“ АД, с която „Софарма“ АД има сключен договор за оползотворяване на отпадъците от опаковки.

4. Служители

Фокусирани сме върху отговорното поведение на служителите ни и предоставяме равни възможности за работа

„Софарма“ АД инвестира в своите служители с убеждението, че са най-ценният ѝ актив. Като отговорен работодател Компанията следва определени принципи на трудови взаимоотношения:

- Нулева толерантност към всякакъв род дискриминация на работното място;
- Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- Осигуряване на възможности за развитие, основани на равнопоставеност;
- Осигуряване на право на сдружаване и трудова защита на служителите.

Безопасни условия на труд

Поради естеството си на дейност „Софарма“ АД гарантира безопасните и здравословни условия на труд, следвайки стандартите на GMP.

- За работните места, професиите и видове работа, за които се полагат Лични предпазни средства, в това число специално работно облекло, се следва заповед, подписана от Изпълнителния директор на „Софарма“ АД - Огнян Донев, изготвена съгласно Наредба №3 за минимални изисквания за безопасност и опазване здравето на работещите при използване на ЛПС на раб. място /обн. ДВ, бр. 46/2001 г./, Наредба за безплатно работно и униформено облекло/обн.,ДВ,бр.9/2011г./ и в съответствие с чл.284 от Кодекса на труда.
- За безопасна работа с машини и оборудване се следват Инструкцията за безопасна работа за всяка една от тях, с която обслужващите машините са запознати и длъжни да спазват. /Утвърдени от заместник - директор „Производство“/.

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

- Превенция за недопускане на рискови ситуации, касаещи здравето на работещите - провежда се тримесечен периодичен инструктаж във всички заводи по участъци на работещите в тях, документирани с личния подпис на работещия.

Работни места, съответстващи на знанията и уменията на служителите

Инвестираните в повишаване на квалификацията на служителите средства (обучение) през 2022 г. са в размер на 134 хил. лв.

Извън преките си ангажименти като работодател, „Софарма“ АД създава и развива социални проекти и програми и участва в колективни такива, насочени към служителите и към техните общности.

Здравословен живот:

- Допълнително здравно осигуряване;
- Наличие на медицинска сестра в заводите на Компанията;
- Ежегодни безплатни прегледи при специалисти;
- Безплатен фитнес;
- Включване в програмата за физическа активност Мултиспорт;
- Включване на служителите като @SopharmaTeam в различни състезания: състезание по тенис на корт; състезание по велосипедизъм; участие в ултра маратони.

@SoSociety, SoSopharma

Показател	2022	2021
Родителски грижи		
Служители, ползвали родителски отпуск /% от общия брой персонал/	4%	4%
Служители, прекратили ползването на родителски отпуск и върнали се на работа	<1%	<1%
Служители, ползвали неплатен родителски отпуск	<1%	<1%
Общ брой на служителите, които са се върнали на работа след приключване на родителския отпуск и още работят 12 месеца след завръщането си	3.8%	3%
Бebешки комплект за всяко новородено дете / брой	30	43
Помощ за всеки първокласник - раница с всички необходими помагала / брой	34	34

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

Безплатна детска градина на територията на Софарма за деца на служителите на компанията, открита 2012 г. / брой деца	28	28
Свободно време и отдиш		
Безплатна библиотека/ брой служители, ползващи услугите	-	60

Структура на служителите по пол 2022 (2021)

Пол на служителите	2022	2021
Мъже	37%	37%
Жени	63%	63%

Структура на служителите по образование 2022 (2021)

Служители / Образование	Брой	дял %	Брой
	2022	2022	2021
Висше	799	47%	811
Полувисше	32	2%	35
Средно	844	50%	899
Основно	21	1%	23

Структура на служителите по възраст 2022 (2021)

Служители / Възраст	Брой	дял %	Брой
	2022	2022	2021
до 30 г.	143	8%	148
31- 40 г.	273	18%	300
41 – 50 г.	444	26%	492
51 – 60 г.	662	39%	643
Над 60 г.	174	10%	185

Структура на служителите на „Софарма“ АД през 2022 г.

Служители	Общо		Жени		Мъже	
	2022	Отн. дял %	2022	Отн. дял %	2022	Отн. дял %
Йерархия						
Топ мениджмънт	5	2	40 %		3	60%
Мениджърски състав	59	25	42%		34	58%

III. Сфери на нефинансов отчет

1. Пазар

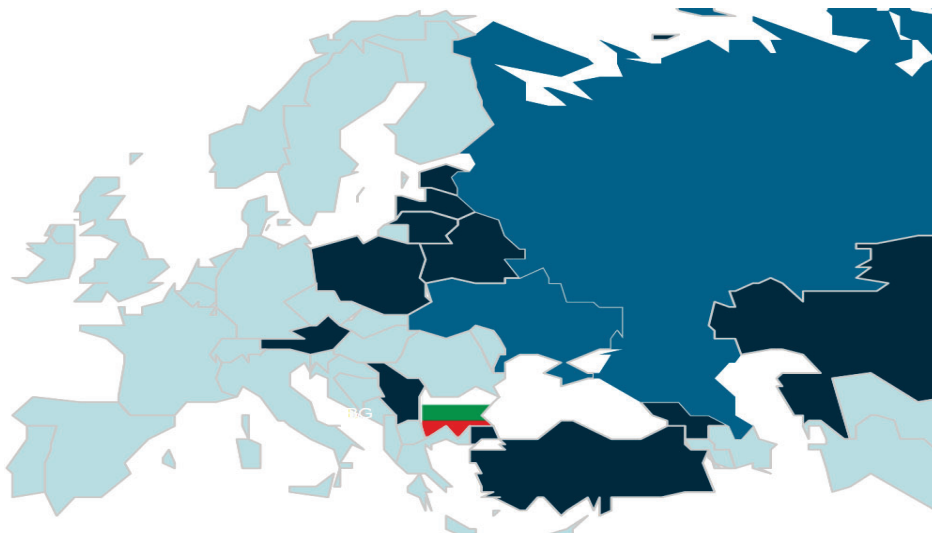
„Софарма“ АД осъзнава ролята си на значим фактор във фармацевтичния сектор на европейско ниво и в българската икономика.

Като водещ български производител, износител и дистрибутор на фармацевтични продукти, Компанията налага стандарти на фирмите по веригата, като следва принципите на прозрачност и отговорност.

„Софарма“ АД инвестира в сферите наука и развитие, управление на качеството, индустриална собственост, публичност и прозрачност.

Продуктите и бизнес моделът, които създава, позиционират “Софарма“ АД сред топ 10 на компаниите на българския фармацевтичен пазар и на първо място по продажби в натурално изражение с 9.46% от пазара.

„Софарма“ АД е представена в повече от 45 държави, като стратегическият план се фокусира върху по-нататъшно разширяване на присъствието в региона.

Преглед на резултатите

Ключов индикатор	Мерна единица	2022	2021
Пазарен дял в натурално изражение	%	9.46	10.5
Пазарен дял като % от обема в стойност	%	2.48	2.8

Пазарният дял в натурално изражение на продуктите на „Софарма“ АД, както и делът на ОТС продуктите, са показател за позиционирането на Компанията в съзнанието на потребителите. Репутацията на Компанията, като функция от устойчивия бизнес модел, качеството на продуктите, както и адекватната КСО стратегия, влияят и върху избора на крайния потребител при покупка на лекарства.

Позициите на основните конкуренти на дружеството на територията на страната са както следва: Novartis – 6.86% (4.03% в бр.), Roche – 5.35% (0.14% в бр.), Merck Sharp & Dohme – 4.37% (0.15% в бр.), Pfizer – 3.72% (0.65% в бр.), Teva – 3.55% (9.19 в бр.), Astrazeneca – 3.11% (0.36% в бр.), Abbvie – 3.05% (0.06% в бр.), Swiix Biopharma – 2.95% (0.92 в бр.), Bayer – 2.61% (1.82% в бр.). Продуктите с най-голям дял от продажбите в страната са Аналгин, Софазолон, Вицетин, Фамотидин, Витамин С, Парацетамол, Бромхексин, Метилпреднизолон.

Производствена дейност

„Софарма“ АД има 9 производствени завода в България, които функционират спрямо изискванията на ЕС и на българското законодателство.

1. Завод за твърди лекарствени форми, гр. София
2. Завод за ампулни лекарствени форми, гр. София
3. Завод за лиофилни лекарствени форми, гр. София
4. Цех за супозиторни лекарствени форми, гр. София
5. Завод за производство на активни вещества, гр. София
6. Гама облъчвател „БУЛГАМА“, гр. София
7. Завод за твърди, полутвърди и течни лекарствени форми, с. Врабево
8. Завод за твърди лекарствени форми, фитохимични и синтетични продукти гр. Казанлък
9. Завод за медицински продукти, твърди и течни лекарствени форми, гр. Сандански

„Софарма“ АД е най-големият български производител на ампули и супозитории и единствен производител на лиофилни лекарствени форми в България.

Производствената дейност се развива в направленията:

- Субстанции и препарати на основата на растителни суровини (фитохимично производство);
- Готови лекарствени форми в т.ч.: твърди таблетки, обвити таблетки, филмирани таблетки, капсули;
- Галенични - супозитории, капки, сиропи, унгвенти, гелове, кремове;
- Парентерални - инжекционни разтвори, лиофилни прахове за инжекции;
- Разтвори за хемодиализа;
- Медицински изделия и козметични продукти в т.ч. пластири; превързочни продукти; санитарно-хигиенни продукти; лечебна козметика.

Продукти

„Софарма“ АД произвежда продукти за следните терапевтични групи: сърдечно-съдови, гастроентерологични, дерматологични, психоневрологични, антиалергични, респираторни, аналгетични, ревматологични.

Компанията има повече от 200 продукта в портфолиото си, основно генерици и 15 традиционни продукти, от които 12 на растителна основа.

Отчитайки отговорността, свързана с пазарната си позиция, „Софарма“ АД инвестира в нови производствени мощности, технологии и продукти за постигане на по-ефективно лечение и в нови дигитални приложения за маркетингане на продуктите си.

Инвестиции	2022	2021
Подновени Разрешения за употреба/ брой	48	45
Подадена документация за регистрация на лекарствени продукти към агенции на нови дестинации / брой	70	32
Фарм. разработки на лекарствени продукти и активни вещества/ брой	26	18
Инвестиции в нови технологии /трансферирани и валидирани/ брой	24	19
Разрешения за употреба на лекарствени продукти за нови дестинации / брой	3	18
Козметични продукти, хранителни добавки и медицински изделия нотифицирани / регистрирани в България и в други държави	8	14

Дружеството инвестира в обогатяване на генеричното портфолио, като работи за внедряване на генерични продукти:

- Доказано ефективни
- Утвърдени като златен стандарт в лечението на различни заболявания
- Актуални спрямо пазарите

Отговорен маркетинг

„Софарма“ АД следва гъвкава маркетингова политика, вземайки предвид възможното нарастване на доставните цени на суровините и материалите, промените в изискванията към производителите на лекарства за доставчиците на суровини, както и спецификите на пазара на лекарства.

Дейностите са съобразени с критериите за контрол на промените (ICH Q10 3.2.3) и изискванията към материалите и процесите съгласно Good Manufacturing Practice (GMP) Насоки част 1, като вътрешните процедури са утвърдени в стандартна оперативна процедура по контрол на промените и стандартни оперативни процедури по одобрение на производители на активни, помощни вещества, опаковъчни материали, изходни суровини и се управляват чрез вътрешна eDMS система. Критериите за избор и оценка обхващат качествени критерии, регулаторно съответствие, сертификационен статус, документална обезпеченост както и икономически, финансови критерии и доставни параметри. Одобрените производители и изпълнението на доставките са обект на продължителен мониторинг като част от управлението на процеса на закупуване.

„Софарма“ АД има разработена политика и процедури за оценка на контрагентите си, като се прави регулярна оценка на риска. Компанията си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства, с доказана история на взаимоотношенията на основните пазари.

Комуникационните послания на Компанията са в съответствие с национални етични правила за реклама и търговска комуникация.

Етична конкуренция

„Софарма“ АД стриктно спазва националното и европейско законодателство и изискванията, свързани с правилата за етична конкуренция. Компанията е водена в дейността си от убеждението, че етичното поведение е задължително условие за развитие на свободния пазар. Дружеството е изложено на силна конкуренция от една страна и от друга – на нови форми на сътрудничество в сферата на здравеопазването.

„Софарма“ АД инвестира предимно в развитие на генерично производство, като се очаква ролята на генеричната индустрия за устойчиво здравеопазване в България и в Европа да расте.

2. Организационна структура

Председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор			
Заместник председател на Съвета на директорите	Член на Съвета на директорите	Независим член на Съвета на директорите	Независим член на Съвета на директорите
Бизнес развитие	Производство	Финанси	Пазарно присъствие на “Софарма” АД в: Украйна Полша Казахстан Балтийски държави и Беларус Турция Азербайджан Грузия Армения Тунис Китай Израел и Палестинските територии
Търговска дирекция	Ресурси	Логистика	
Оперативна дирекция	Връзки с инвеститорите	Ефективност на процесите и качество на продукта	
Коопериране и лицензи	Охрана на труда	Осигуряване на качеството	
Административна дирекция	Човешки ресурси	Развойна дейност и регулаторно съответствие	
Интелектуална собственост	ФСО	Качествен контрол	
Правен отдел	Техническа дирекция		

3. Развитие на компанията

1933 г.	Първата производствена сграда на Българското аптекарско кооперативно дружество	Аптекарското съсловие, обединено в своя стопанска организация „Българско аптекарско кооперативно дружество“, започва изграждането на първата производствена лаборатория за лекарствени средства в страната.
1942 г.	Фармацевтична фабрика „Галенус“	Производствената лаборатория се премества в специално построена за нея сграда на ул. „Илиенско шосе“ и прераства в „Галенус“ – фармацевтична фабрика, в която по-добрите условия са предпоставка за по-бързо развитие, резултат от увеличени производствен капацитет и разширена продуктова листа. „Галенус“ е първият модерен промишлен завод за производство на лекарствени продукти на Балканския полуостров, конкуриращо се с известни германски и швейцарски фирми.
1953 г.	Химико-фармацевтичен завод – София	Всички машини за производство на твърди лекарствени форми са преместени във фабрика „Галенус“. Средният производствен капацитет на една машина достига 5 576 таблетки за един час. Основните продукти са Аспирин, Хинин и Доверин, произведени с вносни и висококачествени суровини. През същата година, след национализацията, фабрика „Галенус“ се преименува в „Химико-фармацевтичен завод“, предшественик на днешната „Софарма“.
2000 г.	Приватизация	След успешна приватизация, „Софарма“ става частна фармацевтична компания. Първите години след приватизацията са период на непрекъсната модернизация и усъвършенстване. В рамките на две години след приватизационния период, „Софарма“ обединява шест предприятия в модерна и динамична корпоративна структура, включваща: „Софарма“ АД, „Унифарм“ АД, „Врамед“ АД, „Фармахим Холдинг“ АД, „НИХФИ“ АД и „Ростбалканфарм“.
2003 г.	Фармацевтичният завод „Софарма – Врабево“, напълно съответстващ на европейските стандарти за Добра производствена практика (GMP)	Президентът на Република България, Георги Първанов, официално открива новия фармацевтичен завод „Софарма – Врабево“. В този модерен завод за производство на лекарствени продукти, „Софарма“ инвестира 20 милиона лева. Всяка стъпка от изграждането на завода съответства на международно приетите GMP стандарти.

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на „Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

2004 г.	„Софарма“ изцяло лицензира своите производствени мощности в съответствие с Европейските стандарти за Добри производствени практики.	През 2004 г. „Софарма“ лицензира своите производствени мощности в съответствие с европейската GMP, което ѝ осигурява стратегическа позиция след присъединяването към Европейския съюз през 2007 г. През същата година „Софарма“ увеличава своя производствен капацитет, като добавя друг член към своята група фирми – „Българска роза – Севтополис“ АД.
2005 г.	Най-модерния български логистичен център	През 2005 г. „Софарма“ отваря най-модерния логистичен център в България (логистичен терминал) за дистрибуция на фармацевтични продукти. Логистичният център напълно съответства на европейските изисквания за Добра дистрибуторска практика (BDP).
2006 г.	Изграждане на нов високотехнологичен таблетен завод за производство на твърди лекарствени форми	„Софарма“ стартира процеса на проектиране и изграждане на нов високотехнологичен таблетен завод за производство на твърди лекарствени форми с удвоено капацитет и инвестиционен потенциал от над 40 млн. евро. Всички дейности свързани с проектирането, строителството и валидирането напълно съответстват на европейските стандарти за фармацевтично производство и са одобрени от Изпълнителната агенция по лекарствата. За този проект „Софарма“ получава наградата „Сертификат за първи клас инвеститор“.
2007 г.	Завършване на нов завод за ампули в София	През 2007 г. „Софарма“ – производствена стъпка в модернизиранието и увеличаването на мощността в таблетното производство в „Българска Роза“ АД, Казанлък.
2008 г.	Официалното откриване на новия завод за фармацевтични субстанции се състоя през 2008 г.	Като единствен производител на ампули в България, през 2007 г. „Софарма“ предприема реконструкция на своето съоръжение за ампули, за да увеличи производствения му капацитет.“
2010 г.	Регистриран е първият оригинален продукт на „Софарма“ в Западна Европа.	Започва изграждането на два нови производствени завода в Сърбия и България и е учредено дъщерно дружество на „Софарма“ АД в Полша.

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма” АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

2011 г.	Следваща стъпка като публично дружество	Регистрация на Варшавската фондова борса.
2012 г.	Откриване на административния офис	За първи път в новата история на дружеството откриваме нов административен офис, по-достъпен за нашите гости и партньори. За трета поредна година „Софарма“ получава приза „Най-добра публична компания” от класацията Капитал Топ 100.
2013 г.	Откриване на най-модерния ни завод за твърди лекарствени форми	Новият най-съвременен завод за твърди лекарствени форми на „Софарма“ е пуснат в експлоатация и печели три награди в областта на строителството. "Софарма" предприема редица дейности по консолидация на Групата.
2014 г.	Отваряме нова страница	След включването на големите проекти за модернизация на производствените мощности вече можем да поставим силен акцент на научноизследователската и развойна дейност.
2015 г.	Консолидация и нови хоризонти	"Българска Роза - Севтополис" АД най-после се влива в "Софарма" АД. "Софарма Трейдинг" АД влиза на сръбския пазар.
2016 г.	Нови хоризонти	"Софарма" АД придобива общо 68% от капитала на "Вета Фарма" АД.
2017 г.	Консолидация и нови хоризонти	"Софарма" АД придобива 51% от капитала на молдовския дистрибутор на лекарствени продукти "РАП Фарма Интернешънъл". "Софарма" АД придобива 75% от успешния стартъп за разработване и маркетинг на хранителни добавки „Аромания“. "Медика" АД се влива в "Софарма" АД.
2018 г.	Консолидация и нови хоризонти	"Унифарм" АД се влива в "Софарма" АД. Дружеството отбелязва своя 85-годишен юбилей.

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма” АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

2019 г.	Нови хоризонти	„Софарма“ АД регистрира първи генерик - „Уримакс дуо“ в областта на урологията.
2020 г.	Нови хоризонти и консолидация	„Софарма Трейдинг“ АД придобива едноличен контрол върху дружествата „Ес Си Ес Франчайз“ АД и „Санита Франчайзинг“ АД, с което затвърждава позициите си на аптечния пазар. „Софарма“ АД продава притежаваните от него акции от капитала на „Аромания“ АД, след като е усвоила всички значими марки и дейности. През отчетния период са получени Разрешения за употреба за 5 нови лекарствени продукта – Solifenax 5 мг филмирани таблетки (България), Ambrolitin 30 мг/5 мл сироп (България, Латвия, Естония), Ketoprofen 100 мг/2 мл инжекционен разтвор (България), Sofazolon 40 мг прах и разтворител за инжекционен разтвор (България), Dexketoprofen 50 мг/ 2 мл инжекционен разтвор (Латвия, Литва, Естония).
2021 г.	Нови хоризонти	„Софарма“ АД реализира успешна емисия варианти в размер на над 12 милиона лева. През отчетния период са получени Разрешения за употреба за 18 нови лекарствени продукта - Амбролитин 30 мг таблетки (Естония); Декскетопрофен Софарма 50мг/2мл инжекционен/инфузионен разтвор (Полша); Алисум 7мг/мл сироп (Румъния); Амбролитин 30 мг таблетки (България); Амбролитин Макс 30 мг/5 мл сироп (Полша); Витамин В6 Софарма 25 мг филмирани таблетки (Азербайджан); Витамин В Комплекс 5 мг/ 1 мг/ 5 мг/ 50 мг/мг инжекционен разтвор (Казахстан); Зондарон 2 мг/мл инжекционен/инфузионен разтвор (Молдова); Бронхолитин Айви 7 мг/ мл сироп (Узбекистан); Деавид Нео 0,5мг/ мг перорални капки, разтвор (Узбекистан); Ксанабел 10; 15; 20 mg филмирани таблетки (България); Росувистат Софарма филмирани таблетки - 10 mg, 20 mg (България); Карсил 22,5 mg филмирани таблетки (България); Бетагама 50 mg/ 50 mg/ 0,5 mg/ 10 mg инжекционен разтвор (България); Бронхолитин 40 mg таблетки (Узбекистан); Sofalor 5 mg филмирани таблетки (Узбекистан).
2022 г.	Ефективност и синергия	„Софарма“ АД стартира мащабен проект в Групата за обединяване на дейности и бизнес процеси с цел оеднаквяване на политиките, по-висока ефективност на използване на ресурсите – както материални така и човешки и постигане на оптимална синергия. През отчетния период са получени Разрешения за употреба за 7 нови лекарствени продукта – Диклофенак диетиламин 23,2 мг/г гел (ДСР); Парацедол Дуо 200 мг/500 мг (България); Dusopharm 100 mg таблетки

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

		(Русия); Dusopharm 200 mg таблетки (Русия); Nexopral 20 mg стомашно-устойчиви таблетки (България); Felogel Max 23,2mg/g гел (Полша); Tempaforte ефервесцентен прах за перорален разтвор – (Беларус).
--	--	--

4.Рискове

„Софарма“ АД мониторира следните рискове, които е идентифицирала като значими и с потенциално влияние на дейността ѝ:

- Рискове, свързани с макроикономическата обстановка в страната;
- Рискове, свързани с бизнеса на Дружеството и с промишления отрасъл, в който Дружеството извършва дейността си;
- Рискове, свързани с пазарите, на които Компанията оперира;
- Рискове, свързани с валутни курсове и действащия в България валутен борд;
- Кредитен риск.

Риск	Нисък	Среден	Висок
Социално – политически		Загуба на доверие в медиите (потребителят спира да вярва и на рекламите); Намаляване на макроикономическата стабилност; Нестабилната политическа обстановка в България и страните, в които „Софарма“ АД оперира, може да се отрази върху дейността на компанията; Спад на чуждестранните инвестиции; Задлъжнялост на домакинствата.	Репутацията на „Софарма“ АД може да бъде повлияна неблагоприятно от невярна или подвеждаща информация в медиите; Промени в законодателството и регулациите, които могат да доведат до увеличаване на разходите на „Софарма“ АД; Загуба на доверие в експертността (на лекарите или фармацевтите напр.); Ограничаване на потреблението на домакинствата
Служители		Текучество поради силно конкурентния пазар; Натиск за увеличаване на заплатите.	Недостиг на квалифицирани служители с опит.
Екологични	В резултат на сертифицираното производство екологичните рискове са сведени до минимум;		

Потенциален риск в резултат на природен катаклизъм.		
Антикорупция	СОП за взимане на решения.	Опит за въвличане в непрозрачни практики от страна на наблюдаващи институции; Неетична конкуренция.

Отговорен избор и прозрачност

Прозрачният и отговорен бизнес е единственият начин за изграждане на устойчива репутация и овластяване на обществото.

В бизнес стратегията на „Софарма“ АД има нулева толерантност към всякакъв вид корупция, от служителите се очаква и изисква не само етично поведение, но и действия за борба с корупцията. Служителите ни взаимодействат с всички нива на управление на заинтересованите ни страни и следователно имат правото и отговорността да изразяват открито корпоративната гражданска позиция на Компанията.

IV. Стратегията за корпоративна социална отговорност

1. Дефиниция

За „Софарма“ АД, отговорното корпоративно гражданство е единственият начин за устойчиво бизнес развитие - с ясна визия за целите, необходимите ресурси за постигането им и отпечатъка от дейността на Компанията в икономическата, социалната и екологичната сфера. Успоредно с инвестициите в бизнеса си „Софарма“ АД работи по постигането на SDG 2015 на ООН.

„Софарма“ АД активно комуникира дейността си с всички заинтересовани страни. КСО стратегията, инициативите и конкретните активности се създават, координират и осъществяват от Групов Мениджър „Корпоративни комуникации“ след одобрение на стратегията от Съвета на директорите на „Софарма“ АД.

Политиките и конкретните проекти са насочени в 4 основни направления:

- Здраве и здравословен начин на живот
- Устойчив бизнес и грижа за околната среда
- Образование
- Общество

Стратегическо управление

Пазар	Служители	Околна среда	Общество	Корпоративно гражданство
Прозрачно корпоративно управление	Отговорен работодател: Нулева дискриминация по отношение правото на труд	Системи за управление на околната среда	Принос към икономическото развитие	Антикорупция
Гарантирано качество и безопасност на продуктите и услугите	Гарантиране на правото на сдружаване	Намаляване на екологичния отпечатък	Развитие на системата на здравеопазване	Работа по SDG 2015
Устойчивост	Развитие на служителите: йерархично и като квалификация и образование	Отговорно използване на ресурсите	Превенция на здравето	Участие в създаването и прилагането на международни стандарти, свързани с фармацията
Етична конкуренция	Достойно заплащане на труда	Намаляване на прякото въздействие	Предоставяне на достъпно и качествено лечение	Работа с партньорски организации
Отговорен маркетинг	Гарантиране на здравословни и безопасни условия на труд	Намаляване на непреките въздействия	Инвестиции в образованието	Съвместни проекти на организации, в които компании от Групата членуват
Отговорно снабдяване	Социални придобивки за служителите	Участие в екологични проекти	Инвестиции в публичните комуникации	Развитие на генеричната индустрия в страната
Развитие на сферата на фармацията	Вътрешна комуникация	Обучение на служителите за разделното събиране на отпадъците и по въпросите, свързани с опазване на околната среда		

2. Членства

За адекватното създаване и реализиране на КСО стратегията си „Софарма“ АД работи с партньорски организации като фондация BCAUSE, Българско дружество за връзки с обществеността, Европейска асоциация на комуникационните директори, Асоциация за връзки с инвеститорите. Компанията членува в редица бизнес и браншови организации, с които адресира ясно целите и предизвикателствата пред КСО у нас.

„Софарма“ АД е член на:

- Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). <http://krib.bg/>
- Германо-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК), свързващо звено между икономиките на Германия и България, в което членуват повече от 450 германски, български и международни фирми. <http://bulgarien.ahk.de/bg/>
- Член-учредител на Съюза на българските фармацевтични производители, понастоящем Българска генерична фармацевтична асоциация (БГФАРМА), чиито приоритети са хармонизиране интересите по отношение на общите национални и международни механизми, регулиращи производството и употребата на лекарства, усъвършенстване на прилагането на принципите на Добрата производствена практика и съблюдаване принципите на лоялна конкуренция. <http://www.bgpharma.bg>
- Член-учредител на Българския Национален Комитет на Международната търговска камара, приет за пълноправен член на Международната търговска камара (МТК). МТК е най-престижната организация в областта на международната търговия и международните икономически отношения, която насърчава трансграничната търговия и инвестиции. <http://www.icc-bulgaria.bg>
- Член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН <http://www.unglobalcompact.bg>
- Член на Националната Комисия по корпоративно управление, която е създадена за целите на насърчаване прилагането на добрите практики по корпоративно управление и развитието на Българския национален кодекс за корпоративно управление (Кодекса). Комисията е постоянно действащ независим орган, създаден под егидата на Българска фондова борса (БФБ) и Комисия за финансов надзор (КФН), с подкрепата на Световната Банка и Международната финансова корпорация (IFC) <http://www.nkku.bg>

3. Ангажимент към заинтересованите страни

За „Софарма“ АД заинтересована страна е всяка група, която директно или индиректно е свързана с дейността на Компанията, има потенциал за въздействие върху нея и може да повлияе върху взимането на решение за бизнес развитието на Компанията.

Взаимоотношенията със заинтересованите страни са индикатор за степента на успех на Компанията, за мястото ѝ в икономическия и обществен живот в страната и доколко правилна е приетата посока на развитие.

- Ключова заинтересована страна са пациентите, за които са предназначени продуктите на „Софарма“ АД, като средство за подобряване качеството им на живот.
- Акционери – като публична компания „Софарма“ АД отчита задължението си да предоставя адекватна и навременна информация за своята дейност в сферата на КСО на всички акционери и потенциални инвеститори в Компанията.
- Държавна и местна власт.
- Партньори – успехът на „Софарма“ АД зависи от успеха на компаниите по веригата от доставчици и партньорските компании.
- Служители – днес служителите са сред най-ценните активи на всяка компания, особено във високотехнологично производство, каквото е фармацията и инвестицията в тях е с висока възвращаемост. Те са първите посланици на мисията на компанията и корпоративната култура и репутация. Отвъд здравословната работна среда, възможностите за професионално развитие, социалните придобивки, които са задължителен минимум в трудово-правните взаимоотношения на компанията, „Софарма“ АД се стреми да изгради общи ценности със своите служители и да се включва в обществени проекти, значими за самите тях.
- Местна общност – „Софарма“ АД притежава 9 завода в страната и като основен инвеститор в някои региони носи отговорност, надхвърляща бизнес ангажиментите. Компанията инвестира ресурси в проекти, които са важни за конкретния регион. Същевременно, като най-големият български фармацевтичен производител, „Софарма“ АД реализира и мащабни национални кампании.

„Софарма“ АД поддържа непрекъснат отворен диалог с всички заинтересовани страни чрез различни комуникационни канали в зависимост от целевата група: официалните корпоративни медии, официални съобщения към БФБ, социални мрежи.

Диалогът с акционерите, централната и местна власт, бизнес-партньорите, неправителствените организации се осъществяват, както чрез традиционните канали за комуникация, така и при участие и подкрепа в събития, дискусии и съвместни проекти.

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на „Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

Традиционни комуникационни канали са сайта на Sopharma Group, отчетите за дейността на компанията, Комюнике по напредъка към ГД на ООН, бюлетини на партньорските организации. Неформални комуникационни канали: профили на „Софарма“ АД в социалните мрежи, мобилни приложения на компанията.

„Софарма“ АД комуникира с всички заинтересовани страни чрез различни канали и с различна честота:

Заинтересовани страни	Канали за комуникация	Честота
Пациенти	Продуктови сайтове; Официалните корпоративни медии на „Софарма“ АД. Сайт на групата www.sopharmagroup.com Профили на компанията във ФБ, Instagram, Twitter, социалната платформа „Табекс“, мобилното приложение.	Всяка седмица; При наличие на актуална информация; “Софарма“ АД използва сайта на групата за доставяне на достоверна информация, свързана с европейските генерични асоциации; промени в регулаторните рамки, касаещи крайния потребител и др. Ежедневно Ежедневно При необходимост
Акционери	Общо събрание на акционерите; Уведомления; Срещи; Официалните корпоративни медии на „Софарма“ АД – Сайт на групата www.sopharmagroup.com	Регулярно
Държавна и местна власт	Участие във онлайн форуми, посветени на проблемите във фармацията; Официални сайтове на държавната и местната власт, на контролните органи; Официалните корпоративни медии на „Софарма“ АД. Участия в работни групи, свързани със системата на здравеопазване и фармацията.	Дигитална трансформация във фарма сектора; Форум за пазарите в Евразийския съюз. Всеки ден Регулярно, в зависимост от програмата на конкретната група.
Партньори по веригата	Работни срещи;	Регулярно

Нефинансова декларация към Годишния индивидуален финансов отчет на “Софарма“ АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството за 2022 година

Служители	Инtranет страница; Фб страница на Софарма; Сайт на групата www.sopharmagroup.com Нова инфо страница с вътрешна информация за служителите; Табла за обяви; Вътрешен мейлинг.	При необходимост Ежедневно При необходимост При необходимост При необходимост При необходимост При необходимост
Общество	Проекти за здравословен живот; Проекти за публични комуникации; ФБ страници Софарма; Профили в социалните мрежи Instagram, YouTube.	Ежедневно 4 пъти в годината Ежедневно Ежедневно
Партньори от членства	Срещи и конференции; Работни срещи.	Регулярно

4. Общество

„Софарма“ АД използва експертната и ресурсите си, за да допринесе не само за икономическото и социалното развитие, но и за повишаване на културата и качеството на живот чрез конкретни проекти. Компанията подкрепя развитието на активно гражданско общество у нас и заема категорични позиции по различни социално-значими теми.

Местни общности

- „Софарма“ АД инвестира в локалните производства, за да защити икономическия живот на местните общности. Традиционно компанията подкрепя различни проекти във Врабево, народно читалище „Христо Ботев“ във Врабево и читалището в гр. Сандански.
- „Софарма“ АД работи съвместно с община Велико Търново и Български Червен кръст с дарения на лекарства, на домове за възрастни хора и пенсионни клубове;
- През 2022 г. „Софарма“ АД продължи да прави дарения на медикаменти и средства за измерване на здравни показатели.
- Дарения за научни разработки в областите фармацевтика и биология и подпомагане издаването на учебник.
- Дарение на лекарствени средства (ОТС и хранителни добавки) от първа необходимост на ЦСРИ и ДЦСХ гр. Димово.
- Дарения към болници, университети, читалища, Български червен кръст, домове за възрастни хора и други.
- Подкрепя за образованието и въвеждане на добри практики в обучението на различни възрастови групи.
- Подкрепя за реализацията на културни събития.
- Инициативи по линия на Мрежата на глобалния договор на ООН: „Гордея се с труда на моите родители“ – активност за младежко кариерно ориентиране.
- Подкрепя за Коледна активност на Читалището в Община Врабево.

Партньорства

1. БМГД

Като активен член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, „Софарма“ АД участва в редица проекти фокусирани върху здравето и здравословния начин на живот.

Инвестиции в публичните комуникации

„Софарма“ АД подкрепя развитието на публичните комуникации като основа за всяка демокрация. Компанията работи извън представите на традиционните за фармацията проекти и подкрепя форуми и фестивали, свързани с дълголетие, здравословния начин на живот, развитието на обществените комуникации.

Дигитална социална отговорност

„Софарма“ АД комуникира със заинтересованите си страни чрез сайта си: <http://www.sopharmagroup.com/bg> и чрез продуктови страници на фокусни ОТС продукти и хранителни добавки. За първи път българска публична компания предоставя интерактивни инструменти за инвеститори и акционери, свързани с акциите на Компанията и структурата на групата.

Компанията общува с всички заинтересовани страни, чрез новите дигитални инструменти и продължава да инвестира и развива дигиталните си канали. Компанията комуникира чрез Youtube канала на „Софарма“ АД и своите профили в Туитър и Фейсбук.

Фармацевтична индустрия

Европейската индустрия за генерични и биоподобни лекарства “изпълнява своята мисия за предоставяне на висококачествени лекарства на пациентите в Европа, като увеличава техния достъп до ефективно лечение и партньорство за устойчиво здравеопазване”. Генеричната и биоподобната индустрия създава модел на устойчиви фармацевтични иновации, свързани със създаването и производството на продукти с добавена стойност, които могат да подобрят здравните приходи и ефикасността на болниците.

Целта на настоящия документ е да даде възможност на потребителите на информацията в него да усетят отношението на ръководството към устойчивото развитие на Компанията и ролята ѝ като корпоративен гражданин.

28.03.2023 г.
гр. София

OGNIAN
IVANOV
DONEV

Digitally signed
by OGNIAN
IVANOV DONEV
Date: 2023.03.28
18:39:54 +03'00'

Д.и.н. Огнян Донеv
Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ

за корпоративно управление

*съгласно чл.40 от Закона за счетоводството и чл.100н, ал.8 от ЗППКЦ
на „СОФАРМА“ АД*

Долуподписаният Огнян Иванов Донеv, в качеството си на изпълнителен директор на „Софарма“ АД, декларирам следното:

I. Информация относно спазване по целесъобразност на Българския Кодекс за корпоративно управление изготвен от Националната Комисия по корпоративно управление (НККУ), одобрен от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор и практиките на корпоративно управление, които се прилагат от “Софарма” АД (Дружеството) в допълнение на кодекса.

“Софарма” АД прие с Решение на СД и продължава да спазва създадения през октомври 2007 г., с последващи изменения през 2012 г., 2016 г. и 2021 г., Национален кодекс за корпоративно управление /НККУ/, одобрен от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор.

Доброто корпоративно управление е съвкупност от балансираны взаимоотношения между Управителните органи на Дружеството, неговите акционери и всички заинтересованы страни - служители, търговски партньори, кредитори на Дружеството, потенциални и бъдещи инвеститори и обществото като цяло.

Съветът на директорите на “Софарма” АД се придържа към Програмата за добро корпоративно управление, която е в съответствие с ефективното регулиране, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и българския Национален кодекс за корпоративно управление.

Наред с принципите, носещи препоръчителен характер, “Софарма” АД установява определен набор от изисквания за корпоративно управление, спазването на които е задължително за управителните органи на Дружеството, а именно:

- Защита правата на акционерите;
- Осигуряване на справедливо третиране на всички акционери, независимо от броя на акциите, притежавани от тях;
- Признаване на правата на заинтересованите страни и насърчаване сътрудничеството между Дружеството и заинтересованите страни;
- Осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани с Дружеството, включително и финансовото състояние, резултатите, собствеността и управлението на Дружеството;
- Подпомагане на стратегическото управление на Дружеството, контрола върху дейността на Съвета на директорите и отчетността му пред Дружеството и акционерите.

Кодексът за корпоративно управление се прилага на принципа **“спазвай или обяснявай”**. Това означава, че дружествата спазват Кодекса, а в случай на отклонение техните ръководства следва да изяснят причините за това. Информация за прилагането на Кодекса дружествата ще публикуват в годишните си отчети и на своите уеб страници.

Действията на ръководството на “Софарма” АД са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на Дружеството.

Съветът на директорите утвърждава Политика за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и Устава.

“Софарма” АД участва в учредяването на Сдружение „Национална комисия по корпоративно управление“.

1. РЪКОВОДСТВО НА ДРУЖЕСТВОТО – СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

1.1. Функции и задължения

Съветът на директорите на “Софарма” АД управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на Дружеството и интересите на акционерите. Членовете на Съвета на директорите дават гаранция за своето управление в размер на тримесечното им брутно възнаграждение, определено от Общото събрание на акционерите. По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност, лоялност, управленска и професионална компетентност. Съветът на директорите спазва Етичен кодекс на служителите на Дружеството, приет с протокол на СД от 26.03.2007 г.

Ръководството на “Софарма” АД, в лицето на Съвета на директорите, също така:

- следи за резултатите от дейността на Дружеството и при необходимост инициира промени в управлението;
- третира равнопоставено всички акционери, действа в техен интерес и с грижата на добър търговец;
- се стреми да следва икономическите социални и екологически приоритети на Дружеството;
- насърчава прилагането и наблюдава спазването от страна на дъщерните дружества на възприетите принципи за устойчиво развитие на групово ниво, също така съдейства за утвърждаването на култура за устойчиво развитие;
- осигурява и контролира интегрираното функциониране на системите за счетоводство и финансова отчетност;
- осигурява и контролира изграждането и функционирането на система за управление на риска, в т.ч. за вътрешен контрол и вътрешен одит;
- отговаря за създаването и надеждното функциониране на финансово-информационната система на Дружеството;
- дава насоките, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на Дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в Устава на Дружеството;
- се отчита за своята дейност пред Общото събрание на акционерите, като изготвя годишен доклад за дейността си и го предоставя за приемане пред ОСА.

1.2. Избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите

Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД, съобразно закона и Устава на Дружеството, като се спазват принципите за непрекъснатост и устойчивост на работата на Съвета на директорите. Всички членове отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността си.

При предложения за избор на нови членове на Съвета на директорите се спазват принципите за съответствие на компетентност на кандидатите с естеството на дейността на Дружеството.

Договорът за управление с Изпълнителния директор е съобразен с Устава на Дружеството и с разработената от Съвета на директорите Политика за определяне на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, утвърдена от Общото събрание на акционерите на 25 септември 2020 г. В договора за възлагане на управлението се определят задълженията и задачите на лицето, критериите за размера на неговото възнаграждение, задълженията му за лоялност към Дружеството и основанията за освобождаване.

1.3. Структура и компетентност

Броят на членовете и структурата на Съвета на директорите са определени в Устава на Дружеството. Дружеството се управлява и представлява от Съвет на директорите, който се състои от пет физически лица, отговарящи на изискванията на чл.234 от ТЗ и чл.116а, ал.2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите е структуриран по начин, който гарантира професионализма, безпристрастността и независимостта на решенията и действията на неговите членове във връзка с управлението на Дружеството.

Съветът на директорите осигурява надлежно разпределение на задачите и задълженията между своите членове. Основните функции на членовете на Съвета на директорите и броят на независимите членове са залегнали в Устава на Дружеството и закона. Основната функция на независимите директори е да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на Дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. В Съвета на директорите на „Софарма“ АД има един независим член.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, Устава и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД имат подходящи знания и опит, който изисква заеманата от тях позиция. След избирането им, новите членове на Съвета на директорите следва да бъдат запознати с основните правни и финансови въпроси, свързани с дейността на Дружеството. Дружеството стимулира повишаването на квалификацията на членовете на Съвета на директорите.

Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на своите задачи и задължения. В Устава на Дружеството не е определен броят на дружествата, в които членовете на Съвета на директорите могат да заемат ръководни позиции, с цел да не се ограничава тяхната дейност.

Изборът на членовете на Съвета на директорите на Дружеството става посредством прозрачна процедура, която осигурява освен всичко останало и навременна и достатъчна информация относно личните и професионалните качества на кандидатите за членове.

Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите осигурява ефективната работа на Дружеството и спазването на законовите изисквания. Съгласно Устава на Дружеството членовете на Съвета на директорите могат да бъдат преизбрани без ограничение.

1.4. Възнаграждения на членовете на Съвета на директорите

Съветът на директорите на „Софарма“ АД е изготвил и прилага Политика за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, приета от Общото събрание на акционерите на 25 септември 2020 г. Политиката за възнагражденията е разработена в съответствие с Наредба № 48 от 20 март 2013 г. на Комисията за финансов надзор и със Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Размерът и структурата на възнагражденията се определят от Общото събрание на Дружеството.

В съответствие със законовите изисквания и добрата практика за корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията отчитат:

- Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета на директорите в дейността и резултатите на Дружеството. Членовете на Съвета на директорите получават постоянно възнаграждение под формата на определена от Общото събрание на акционерите сума, изплащана при условията и в сроковете на сключените между тях и Дружеството договори за управление.

- Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите на „Софарма“ АД. Тези изисквания се прилагат чрез Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, приета от Общото събрание на акционерите на 25 септември 2020 г.

- Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите, дългосрочните интереси и устойчивото развитие на Дружеството. Възнагражденията на членовете на Съвета на директорите са формирани въз основа на резултатите от дейността на Дружеството и са в съответствие с бизнес стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Дружеството.

- Изпълнителният член на Съвета на директорите получава постоянно възнаграждение под формата на определена от Общото събрание на акционерите сума, изплащана при условията и в сроковете на сключения между него и Дружеството договор за управление. Съгласно Устава на Дружеството, при положителен финансов резултат /печалба/ и по решение на Общото събрание, Изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение в размер до един процент от нетната печалба на Дружеството.

- Възнагражденията и тантиемите на членовете на Съвета на директорите и на Изпълнителния директор на Дружеството задължително се определят от Общото събрание на акционерите.

- Възнаграждението на независимите директори, е само основно без допълнителни стимули и отразява участието им в заседания, както и изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на Дружеството.

Досега на изпълнителния член на СД не са предоставяни акции, опции върху акции или други финансови инструменти.

С квалифицирано мнозинство Съветът на директорите може да вземе решение, с което да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер до 2% от стойността на печалбата на Дружеството за всяка отделна финансова година. Същото е възможно само при наличие на решение на Общото събрание на акционерите за определяне конкретния размер на сумата на бонуса, на което е приет съответния заверен годишен финансов отчет и е налице положителен финансов резултат /печалба/.

Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите е в съответствие със законовите норми и Устава на Дружеството.

Акционерите имат лесен достъп до приетата дружествена политика за определяне на възнагражденията и тантиемите на членовете на Съвета, както и до информацията относно получените от тях годишни възнаграждения и допълнителни стимули. Информация за възнагражденията на членовете на СД се представя в годишния финансов отчет, в Доклада за прилагане на Политиката за възнагражденията на Съвета на директорите и се публикува на интернет страницата: www.sopharmagroup.com

1.5. Конфликт на интереси

Членовете на Съвета на директорите се стремят да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси са регламентирани в Устава на „Софарма“ АД, в Етичния кодекс на Дружеството, както и в Политиката за разкриване на информацията на „Софарма“ АД във връзка с изискванията на ЗППЗФИ и Регламент 596/2014 г. на ЕС.

Членовете на Съвета на директорите имат задължение да разкриват незабавно конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информацията за сделки между Дружеството и негови дъщерни дружества и членове на Съвета на директорите или свързани с тях лица.

Потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато Дружеството възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което Член на Съвета на директорите или свързани (заинтересовани) с него лица имат финансов интерес.

В чл. 114 от ЗППЦК подробно са описани хипотезите, при които лицата които управляват и представляват публично дружество, включително лицата - представители на юридическо лице, което е член на управителен орган на публичното дружество, без да бъдат изрично овластени за това от общото събрание на публичното дружество, не могат да извършват определени сделки. Член 114 от ЗППЦК и следващи, осигуряват възможност на акционерите да разглеждат и одобряват предварително сделки с участието на заинтересовани лица и свързаните с тях лица с цел избягване на конфликти на интереси и нарушаване правата на акционерите.

1.6. Комитети

Работата на Съвета на директорите се подпомага от комитети, като Съветът на директорите определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на Дружеството.

В съответствие с изискванията на действащото законодателство и въз основа на определените от него критерии, Съветът на директорите предлага на Общото събрание на акционерите на Дружеството да избере одитен комитет в състав, който отговаря на законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството.

Комитетите се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане. Одитният комитет на “Софарма” АД е в състав от трима души, с 3-годишен мандат определен от ОСА. Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията на Закона за независимия финансов одит.

2. НЕЗАВИСИМ ФИНАНСОВ ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Одитният комитет на „Софарма“ АД и неговите членове, в качеството си на лица натоварени с общото управление, осигуряват надзор на дейностите по вътрешен одит и следят за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на Дружеството.

Ръководството на „Софарма“ АД, подпомагано от Одитния комитет, писмено мотивира пред Общото събрание предложението си за избор на одитор, като се ръководи от установените изисквания за професионализъм.

Ръководството на „Софарма“ АД осигурява спазването на приложимото право по отношение на независимия финансов одит.

Прилага се ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор. Одиторите се избират от ОСА за всяка финансова година.

„Софарма“ АД има изградена система за вътрешен контрол, която включително идентифицира рисковете, съпътстващи дейността на Дружеството и подпомага тяхното ефективно управление. Тя гарантира и ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

3. ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Ръководството на „Софарма“ АД, в лицето на Съвета на директорите, гарантира равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери и защитава техните права, както и улеснява упражняването им в границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на Устава на Дружеството. Ръководството осигурява информираност на всички акционери относно техните права, финансовите резултати на Дружеството и корпоративните събития, чрез система за разкриване на информация и електронната страница на Дружеството.

3.1. Общо събрание на акционерите

На разположение на всички акционери е информация за правилата, съгласно които се свикват и провеждат общите събрания на акционерите, включително процедурите за гласуване. Корпоративното ръководство на “Софарма” АД предоставя достатъчна и навременна информация относно датата и мястото на провеждане на общото събрание, както и пълна информация относно въпросите, които ще се разглеждат и решават на събранието.

По време на общото събрание, ръководството на „Софарма“ АД, осигурява правото на всички акционери да изразяват мнението си, както и да задават въпроси.

- Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас в Общото събрание на Дружеството лично или чрез представители, както и чрез кореспонденция или по електронен път. Редът за участие на акционерите в Общото събрание е оповестен в Поканата.

- Ръководството поддържа база данни с контакти на своите акционери, притежаващи 5 или над 5% от капитала на дружеството, която позволява изпращане на директни съобщения до тях или до определено лице.

- Ръководството осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

- Ръководството организира и провежда редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на Дружеството, съгласно законоустановените процедури, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните, и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

- Ръководството определя процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

- Ръководството предприема действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите, когато това е възможно и необходимо, и не противоречи на НККУ.

Всички членове на Ръководство се стараят да присъстват на Общите събрания на акционерите на Дружеството.

3.2. Материали на Общото събрание на акционерите

Материалите, свързани с Общото събрание на акционерите, са на разположение на акционерите от деня на обявяването на поканата за свикването му в Търговския регистър. Те се предоставят на Комисията по финансов надзор и се публикуват на сайта на Дружеството: www.sopharmagroup.com както и в съответните медии, най-малко 30 дни преди датата на провеждане на Общото събрание и при поискване се предоставят безплатно на акционерите.

Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание са конкретни и ясни и не въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Дружеството поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.

Ръководството на Дружеството съдейства на акционерите, имащи право съгласно действащото законодателство, да включват допълнителни въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на Общото събрание.

3.3. Ръководството на Дружеството гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите

Протоколите от проведените общи събрания на акционерите се публикуват в законоустановения срок, като се спазват разпоредбите относно изискванията за максимална публичност и прозрачност на предоставената информация, едновременно ѝ публикуване, използвайки достатъчно достъпни платформи за разкриване на информация, включително и собствената интернет страница на Дружеството. Всички материали от проведените общи събрания на акционерите се съхраняват достъпни за акционерите и всички заинтересовани страни за срок, определен в ЗППЦК.

През 2022 година “Софарма” АД проведе едно Общо събрание на акционерите.

Съветът на директорите счита, че са създадени предпоставки за достатъчна прозрачност във взаимоотношенията с инвеститорите, финансовите медии и анализатори на капиталовия пазар.

3.4. Еднакво третиране на акционери от един клас

Всички акционери от един клас са третирани еднакво. Всички акции в рамките на един клас дават еднакви права на акционерите от същия клас.

3.5. Ръководството на “Софарма” АД гарантира предоставянето на достатъчно информация на инвеститорите относно правата, които дават всички акции от всеки клас преди придобиването им

3.6. Консултации между акционерите относно основни акционерни права

В границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на Устава на Дружеството, корпоративното ръководство не пречатства акционерите, включително институционалните такива, да се консултират помежду си по въпроси, които се отнасят до техните основни акционерни права, по начин, който не допуска извършване на злоупотреби.

3.7. Сделки на акционери с контролни права и сделки на злоупотреба

Ръководството на „Софарма“ АД не допуска осъществяването на сделки с акционери с контролни права, които нарушават правата и/или законните интереси на останалите акционери, включително при условията на договаряне сам със себе си.

3.8. Политика за възнаграждения

Съветът на директорите на „Софарма“ АД изготвя Доклад за прилагане на политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите през 2022 година. Докладът разкрива начина, по който се прилага Политиката на възнагражденията, като се обръща специално внимание върху избягване създаването на стимули за прекомерно поемане на риск, конфликт на интереси или друго поведение, водещо до неблагоприятни последици. Размерът и структурата на възнагражденията се определят от Общото събрание на Дружеството.

4. РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Ръководството на Дружеството утвърждава политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и Устава.

В съответствие с приетата политика за разкриване на информация Ръководство създава и поддържа система за разкриване на информация.

Политиката за разкриване на информация гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и не позволява злоупотреби с вътрешна информация и манипулиране на пазара на финансови инструменти.

Ръководството на Дружеството също така:

- гарантира, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки;
- своевременно оповестява структурата на капитала на Дружеството и споразумения, които водят до упражняване на контрол съгласно неговите правила за разкриване на информация;
- в границите на действащото законодателство и в съответствие с разпоредбите на Устава на Дружеството гарантира, че правилата и процедурите, съгласно които се извършват придобиването на корпоративен контрол и извънредни сделки като сливания и продажба на съществени части от активите, са ясно и своевременно оповестявани;
- утвърждава и контролира спазването на вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и реда за разкриване на информация;
- е приело Политика за разкриване на информация, която осигурява своевременното оповестяване на всяка съществена периодична и инцидентна информация относно Дружеството, неговото управление, корпоративните му ръководства, оперативната му дейност, акционерната му структура;
- оповестява нефинансова информация на годишна база в съответствие с националното законодателство и приложимото европейско право. Нефинансовата декларация е част от годишния отчет, където е включена информация как и до каква степен дейностите на компанията могат да се квалифицират като екологично устойчиви, като например: каква част от оборота му е в резултат на продукти и услуги, които са свързани с икономически дейности, които се квалифицират като екологично устойчиви; каква част от капиталовите му разходи, когато е приложимо, както и каква част от оперативните разходи са свързани с активи или процеси свързани с икономически дейности, които се квалифицират като екологично устойчиви.

Като част от системата за разкриване на информация, „Софарма“ АД поддържа интернет страница на Дружеството с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната информация. Интернет страницата на Дружеството е: www.sopharmagroup.com

Разкриваната информация чрез интернет страницата на Дружеството включва:

- основна, идентифицираща Дружеството търговска и корпоративна информация;
- актуална информация относно акционерната структура;

- Устава на Дружеството и приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на Дружеството;
- информацията относно структурата и състава на управителните и контролни органи на Дружеството, както и основна информацията относно техните членове, включително и информацията за комитетите;
- финансови отчети за последните 10 години.
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на Дружеството, както и допълнителни такива, постъпили по законен ред;
- информацията за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните три години, вкл. информацията за разпределените от Дружеството дивиденди за този период;
- информацията за одиторите;
- информацията за предстоящи събития;
- информацията относно емитираните акции и други финансови инструменти.
- важна информация, свързана с дейността на Дружеството;
- информацията за правата на акционерите, в т.ч. достатъчно информацията относно правото на акционерите да искат включването на въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на Общото събрание по реда на чл.223а от Търговския закон;
- информацията за контакт с Директора за връзки с инвеститорите на Дружеството.

Дружеството поддържа и чуждоезични версии на корпоративната интернет страницата с аналогично съдържание на следните езици: английски език, руски език и полски език.

Дружеството периодично разкрива информацията за корпоративното управление. Разкриването на информацията за корпоративното управление става в съответствие с принципа „спазвай или обяснявай“.

Ръководството осигурява оповестяването на всяка съществена периодична и инцидентна информацията относно Дружеството, посредством канали, които предоставят равнопоставен и навременен достъп до съответната информацията от потребителите.

През 2022 година Ръководство на „Софарма“ АД разкрива публично регулираната информацията чрез предоставянето ѝ на Комисията за финансов надзор и на обществеността. Регулираната информацията се разкрива на обществеността по начин, който осигурява достигането ѝ до възможно най-широк кръг лица едновременно, и по начин, който не ги дискриминира. Това се осъществява посредством информационна система X3NEWS, информационна система Investor.bg, както и на Варшавската фондова борса, включително и чрез Полската информационна агенция (PAP).

5. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ.

Устойчивото развитие е постигане на баланс между социалните и екологичните принципи, като социално оправдано и екологосъобразно икономическо развитие. То има за цел да отговори на потребностите на настоящото поколение, без да излага на риск способността на бъдещите поколения да посрещат собствените си нужди.

Корпоративното Ръководство е ангажирано с установяване на конкретни действия и политики относно устойчивото развитие на компанията, включително разкриването на информацията, свързана с климата и социални аспекти от дейността им.

Корпоративното Ръководство осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Към тази категория се отнасят определени групи лица, на които Дружеството директно въздейства и които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т.ч. доставчици, клиенти, служители, кредитори, групи за обществен натиск и други служители. Дружеството идентифицира кои са заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие.

В своята Политика за разкриване на информация, ръководството се съобразява със законовите изисквания и принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика.

Ръководството на Дружеството гарантира достатъчна информираност на всички заинтересовани лица относно законово установените им права.

В съответствие с тази политика, ръководството на „Софарма“ АД изработи и конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица, които правила осигурят и тяхното привличане при решаване на определени, изискващи позицията им въпроси. Тези правила гарантират баланса между развитието на Дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

Корпоративното ръководство поддържа ефективни връзки със заинтересованите лица. Периодично, в съответствие със законовите норми и добрата международна практика за разкриване на информация от нефинансов характер, Дружеството информира за икономически, социални и екологични въпроси, касаещи заинтересованите лица, като например: борба с корупцията; работа със служителите, доставчиците и клиентите; социалната отговорност на Дружеството; опазването на околната среда и нарушаване правата на човека.

Ръководството гарантира правото на своевременно и редовен достъп до относима, достатъчна и надеждна информация относно Дружеството, когато заинтересованите лица участват в процеса на корпоративно управление.

6. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ, ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ДРУГИ ПОСРЕДНИЦИ

Корпоративното ръководство осигурява ефективно взаимодействие на Дружеството с неговите акционери – институционални инвеститори, а също така и с регулираните пазари на финансови инструменти и инвестиционните посредници на тези пазари.

Ръководството на Дружеството използва услугите на инвестиционни посредници, чиито препоръки или действия се базират на пазарни информация и принципи. Същото се отнася съответно и за операторите на пазари, на които се търгуват финансови инструменти, издадени от Дружеството.

„Софарма“ АД насърчава ангажираността на инвестиционните посредници и институционалните инвеститори при определянето на политиката и практиките за корпоративно управление.

Дружеството е листвано на Българската и Варшавската фондова борса, като пазарните оператори оповестят и документират критериите и процедурите за признаване на изискванията за листване на основния пазар.

II. Обяснение кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" от чл. 100 "н" ал. 8 не се спазват и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление – основания за това

„Софарма“ АД спазва всички части на Кодекса за корпоративно управление, които са приложими за Дружеството.

III. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност на „Софарма“ АД е разработена в резултат на проучвания на добри отчетни и контролни практики в България и на големи фармацевтични групи, както и при спазване на националните законови изисквания, вкл. за листвани на регулирани пазари компании и групи. Тя е в постоянен процес на наблюдение от страна на ръководството и на доразработване и усъвършенстване.

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност на „Софарма“ АД представлява комплекс от поведенчески и технически принципи, правила, средства, процедури и контролни действия, които са специално разработени и приспособени към спецификата на Дружеството, неговата дейност и отчетна система. Тя е насочена към:

- осигуряване на текущо наблюдение и насочване на отчетните дейности спрямо техните цели и очакванията на различните й потребители, и постигане на необходимата им ефективност и ефикасност, вкл. при използването на заетите ресурси; и
- осигуряване на адекватно и своевременно адресиране на установени бизнес рискове, които имат влияние върху финансовата, управленска и оперативна отчетност.

По-специално, тя е разработена по начин, който да създава комфорт на ръководството, че:

- Дружеството спазва приложимите законови изисквания в областта на счетоводството, отчетността и другите пряко свързани с тях области, и особено изискванията на Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане;
- в Дружеството се спазват инструкциите и насоките на висшето ръководство по отношение на отчетността и документацията;
- налице е изискваната ефективност и ефикасност на финансово-счетоводния процес, вкл. консолидационния и документалната обосновааност;
- налице е висока степен на сигурност по опазването и поддържането на активите на дружеството, вкл. и превенция от измами и грешки; и
- налице е осигуряване на достоверна, качествена и своевременно финансова и оперативна информация за вътрешни и външни потребители.

Основните компоненти на вътрешната контролна система относно финансовото отчитане и отчетност включват:

а) възприемане и спазване на етичните принципи и правила на поведение, които са приети с Етичния кодекс на поведение на служителите на „Софарма“ АД и по отношение на финансовото отчитане и отчетност и всички свързани с нея процеси, процедури и действия на целия персонал на дружеството;

б) разработване и определяне на оптимална структура от звена, ангажирани в процесите, свързани с финансовата отчетност, с ясно дефинирани отговорности и делегации, правомощия и задължения, вкл. чрез разработени писмени вътрешни документи;

в) разработване на политики за подбор, обучение и развитие на персонала, зает в процесите на счетоводството и финансовата отчетност;

г) разработване, внедряване и поддържане на контролни процедури и правила за всеки етап от процесите, свързани със счетоводството, финансовото отчитане и отчетност, с приоритетно постепенно въвеждане на формализирани писмени процедури;

д) разработване на процедури по идентифициране, наблюдение и управление на рисковете, свързани със счетоводството, финансовото отчитане и отчетност, вкл. разработването на адекватни мерки и действия за тяхното минимизиране;

и

е) разработване и поддържане на адекватна организация на информационната система, вкл. контроли за достъп, въвеждане, обработка и извличане на данни, промени в системата, разпределение на отговорностите на заетите в нея лица, както и съхранение и опазване на целостта и истинността на данните в системата.

Контролна среда

Етични принципи и правила свързани с процесите на счетоводство, финансовото отчитане и отчетност

Ръководството на различните нива на „Софарма“ АД е въвело и постоянно наблюдава спазването на етични ценности като почтеност, независимост и обективност като фундаменти на професионалното поведение на всички лица, заети в процесите, свързани със счетоводството и финансовото отчитане в дружеството. Те се явяват рамката, спрямо която е изградена контролната среда, и които са повлияли върху ефективността на проектирането на модела, администрирането и текущото наблюдение на останалите компоненти на вътрешния контрол в областта на счетоводната дейност и финансовата отчетност. Почтеността и етичното поведение са продукт на установените общи етични и поведенчески стандарти на дружеството. Те са ясно комуникирани с целия финансово-счетоводен и контролен персонал, както и те непрекъснато се утвърждават на практика.

Етичните принципи, които ръководят професионалното поведение, които следва да се спазват от всички лица, ангажирани пряко или косвено в счетоводната дейност и процесите по и свързани с финансовото отчитане са: обективност; безпристрастност; независимост; консервативност; прозрачност; методологическа обосновааност; последователност и използване на независими експерти. Тези принципи се прилагат на всички етапи на финансовото отчитане при: избор на счетоводна политика; счетоводно приключване; изготвянето и прилагането на приблизителни счетоводни оценки и изготвянето на публични и управленски финансови отчети, на други публични доклади и документи, съдържащи и финансова информация.

Управленски органи, отговорни за отделните компоненти на цялостния процес по счетоводство и финансово отчитане

Управленските органи, които носят определени отговорности и правомощия относно процеса на финансово отчитане и респ. На други свързани с него процеси са: Съвета на директорите, Одитния комитет, финансовия директор, главния счетоводител, ръководителя на отдел „Рипортинг“ и ръководителя на отдел „Вътрешен одит“. Техните функции и отговорности могат да се обобщят по следния начин:

- Съветът на директорите приема и потвърждава: счетоводната политика и промените в нея за всеки отчетен период, разработените счетоводни приблизителни оценки към датата на всеки отчетен период, вкл. прилаганата методология; финансовите отчети и доклади, и други публични документи, съдържащи финансова информация; функциите, организацията и отговорностите на всички структурни звена и техните ръководители, заети в процесите по и свързани с финансовото отчитане; разработването, внедряването и текущото наблюдение функционирането на отделните компоненти на вътрешната контролна система, вкл. дейността на отдел „Вътрешен одит“;
- Одитният комитет независимо наблюдава реализацията на процесите по финансово отчитане, прилаганите счетоводни политики и ефективността на вътрешната контролна система на дружеството, вкл. управлението на риска, както и изпълнението и резултатите от външния и вътрешен одит;
- Финансовият директор отговаря за цялостната организация, функциониране и текущ контрол на счетоводната дейност и на финансовото отчитане. Той пряко ръководи целия процес, взема всички ключови решения свързани с финансовите отчети и други публични документи с финансова информация. Също така той одобрява на първо ниво счетоводната политика, основните отчетни методики и оценява и приема работата на използвани независими експерти (оценители, актюери, консултанти и др.), участващи в процеса на финансово отчитане. Той следи текущо, заедно с главния счетоводител и ръководителя на отдел „Рипортинг“ ефектите и рисковете върху финансовите отчети от установените бизнес рискове за дружеството;
- Главният счетоводител организира и ръководи счетоводно-отчетната дейност на дружеството – контролира и методологически направлява текущото счетоводство, ръководи изготвянето на финансови и управленски отчети; отговаря за разработването и внедряването на счетоводно-отчетните методики и техники; отговаря за процеса по счетоводно приключване и изготвянето на всички счетоводни приблизителни оценки, предлага и разработва счетоводни политики и промени в тях, следи за текущи промени в МСФО. Той е прекият контакт с използваните вътрешни и външни експерти за целите на финансовата отчетност;
- Отделът „Рипортинг“ и неговият ръководител осъществяват цялостна организация, методологично обезпечаване и реализация на процеса, свързан с изготвяне на консолидираните финансови отчети на дружеството, вкл. текущия контрол, инструктиране, наблюдение и анализи на финансовите отчети за целите на консолидация на дружествата от групата Софарма;
- Отдел „Вътрешен одит“ извършва последващ контрол върху операциите и дейностите, свързани с изготвянето на финансовите отчети на дружеството и спазването на въведените вътрешни контроли по отделните рутинни и нерутинни процеси.

Политика и практика, свързани с човешките ресурси във финансово-счетоводните отдели

В Дружеството има установени политики и правила, свързани с управлението на човешките ресурси, заети в процеса на финансово отчитане и другите процеси, свързани с него. Те включват наложени и прилагани политики и процедури при подбора и назначаването на такива кадри, насочени към образованието и професионалния опит, компютърната грамотност и владението на чужди езици от кандидатите. При подбора водещи са изискванията, заложи в длъжностните характеристики на отделните позиции.

Към политиките за управление на персонала са включени и такива, свързани с постоянното допълнително професионално обучение, осъвременяване и разширяване на знанията и уменията на заетите специалисти. Задължително се провеждат обучения при промяна на нормативни актове, МСФО, данъчни закони и други, касаещи пряко тяхната работа. Целта на тази политика е да се постигне увеличаване на тяхната експертиза и усъвършенстване на уменията им за повишаване на ефективността при изпълнение на служебните им задължения.

Процес на Дружеството за оценка на риска свързан с финансовото отчитане

Съветът на директорите, одитният комитет, финансовият директор и главният счетоводител имат ключова роля в процеса за постоянно идентифициране, наблюдение и контрол на бизнес рисковете, вкл. за установяване и контрол на ефектите от тези от тях, които оказват и пряко влияние върху отделни процеси и обекти от счетоводството, финансовото отчитане и отчетността на дружеството. Те, заедно, осигуряват цялостния мониторинг върху процеса по управление на рисковете.

Рисковите фактори, имащи отношение към надеждната финансова отчетност, включват външни и вътрешни събития, сделки и обстоятелства, които могат да възникнат и да се отразят негативно върху способността на предприятието да създава, поддържа и обработва счетоводни и оперативни данни по начин, който да гарантира достоверна финансова отчетност, отчети и доклади. В Дружеството са дефинирани като основни следните фактори:

а) като външни рискове се определят: промяна в бизнес средата и пазарната среда на дружеството и неговите основни продукти; дейността на конкурентите; промяна в законовата и регулаторна рамка; промени в ключови доставчици или клиенти; недоброръководни или злонамерени действия от външни лица; бърз корпоративен растеж и растеж на групата; развитие на дружествата, в които то държи значителни инвестиции под формата на участия и/или предоставени заеми.

б) към вътрешните рискове се причисляват: промяна на технологичната база на дружеството, на начина и интензитета на използване на неговите активи и ресурси; нови продукти и дейности; нови счетоводни политики и МСФО; промени в персонала на отделите, отговорни за и/или с финансовата отчетност; промени в информационните системи; грешки в работата и/или недостатъчни знания или умения на персонала, бързо разширяване дейността в чужбина; приложение на множество приблизителни оценки – особено приложение на справедливи стойности и изчисляване на възстановими стойности на определени нетекущи активи, с участието на външни експерти.

Рисковите фактори, които имат повтарящ се характер и/или са свързани с приложение на счетоводни политики и приблизителни оценки, текущо се следят от главният счетоводител, който предлага решения за управлението и правилното отразяване на техните ефекти във финансовите отчети. Новите рискови фактори се идентифицират от финансовия директор, като те се оценяват и разработват от него, съвместно с главния счетоводител и ръководителя на отдел „Рипортинг“. При необходимост, се използва и консултантска помощ от независими консултанти, вкл. и за приложението на нови МСФО. Общото наблюдение на процеса по управлението на рисковете, свързани с финансовото отчитане се осъществява от одитния комитет на Дружеството.

Информационна система на дружеството. Отдел „Счетоводство“ на дружеството - организация на счетоводната функция в дружеството и процеса на финансово отчитане

Информационна система

Информационната система на “Софарма” АД включва инфраструктура (физически и хардуерни компоненти), софтуер, хора, процедури и данни. Дружество е внедрило през 2013 г. ERP система Microsoft Dynamics AX. Тя обхваща всички процеси по продажби, склад, главно планиране, производство и счетоводство. Системата е адаптирана и внедрена, при отчитане на спецификите на самото дружество, но и са взаимствани добри практики от фармацевтичния сектор и други производствени браншове.

Освен основната информационна система, в дружеството се използват и следните системи: Хермес – система за управление на човешките ресурси, която покрива целия управленски цикъл, свързан с планирането, оценката, възнагражденията и развитието на човешкия капитал в „Софарма“ АД. Връзката между тях, е че се вкарват данни от Хермес в Microsoft Dynamics AX. Качеството на информация, генерирана от системата Microsoft Dynamics AX и другите продукти осигуряват значителни възможности на ръководството да взема адекватни, обосновани и своевременни решения при управлението и контрол на дейностите по изготвянето на различни финансови и управленски отчети, както и на други публични документи с финансова информация.

Информационната система, имаща отношение към целите и процеса на финансовото отчитане, обхваща методи и документация, които:

- идентифицират и отразяват всички валидни сделки и операции;
- описват своевременно сделките и операциите с достатъчно подробности, позволяващи подходящата им класификация за целите на финансовото отчитане;
- оценяват стойността на сделките и операциите по начин, който позволява отразяване на тяхната подходяща парична стойност във финансовия отчет;
- определят времевия период, през който са възникнали сделките и операциите, за да позволят записването им в подходящия счетоводен период;
- представят подходящо сделките и операциите и свързаните с тях оповестявания във финансовия отчет съгласно изискванията на отчетната рамка.

За доброто и безрисково функциониране на информационната система в дружеството отговаря отдел „Информационни технологии“.

Отдел „Счетоводство“ - изпълнение на счетоводната функция и ключова роля в процеса на финансовото отчитане

Счетоводният отдел на Дружеството е на пряко подчинение на Изпълнителния директор. Той се ръководи от главен счетоводител. В неговия състав са: зам.-главен счетоводител, и ръководители на сектори и оперативни счетоводители. В структурно отношение той се състои от следните сектори: дълготрайни активи, материали, себестойност, реализация, валутни операции, левови операции, заплати. Съгласно неговата функционална характеристика той обхваща и реализира изцяло счетоводно-отчетната функция в дружеството, вътрешния счетоводен контрол и изготвянето на финансови отчети. В неговите отговорности е коректното и последователно приложение на разработените счетоводни политики, разработването и приложението на вътрешен сметкоплан; отчетни методики, текущото водене на счетоводството; текущия счетоводен анализ и контрол на отчетните данни и документация; сводирането и класифицирането на отчетните данни за целите на финансовите отчети; изготвянето и/или обработката на входящите данни за приблизителните счетоводни оценки заедно с ангажираните експерти, както и докладване на установени отклонения и несъответствия на финансовия директор; и спазването на нормативните изисквания в областта на счетоводството, данъците и други свързани с тях области.

Счетоводната политика на Дружеството подлежи ежегодно на одобрение на две нива – от финансовия директор и от Съвета на директорите. Най-важните нейни аспекти, необходими за правилното разбиране на финансовите отчети, задължително се оповестяват.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от главния счетоводител, финансовия директор и одитния комитет. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Изготвянето на финансовите отчети на Дружеството за публично ползване е резултат на цялостен процес по счетоводно приключване на отчетен период. Този процес е формализиран чрез приети от ръководството документи с правила и инструкции. Те са свързани с извършването на определени действия и процедури, и респ. изготвянето на определени документи от лица от отдел „Счетоводство“ или от други длъжностни лица и тези действия и процедури са насочени към: извършване на инвентаризации; анализи на сметки; изпращане на потвърдителни писма; определяне на най-добри приблизителни оценки като амортизации, преоценки, обезценки и начисления, които да са базирани на разумно обосновани предположения, сводиране и класификация на счетоводните данни; проучвания и анализи на определени правни документи (договори, съдебни дела, становища на правни консултанти); проучвания и оценка на доклади на експерти (оценители, актюери, вътрешни одитори, други вътрешни експерти и длъжностни лица); изготвяне на справки и финансови пакети за консолидация; изготвяне, анализи и обсъждания на проекти на финансови отчети.

Процесът по счетоводно приключване се ръководи пряко от главния счетоводител, като финансовият директор извършва мониторинг и той взема крайните решения по ключови въпроси, свързани с признаването, класификацията, оценките, представянето и оповестяванията относно определени обекти, операции и събития, както и за цялостното представяне на финансовите отчети.

Контролни дейности

Контролните действия, които са предвидени в разработените и внедрени вътрешни контроли по процеси включват: прегледи на изпълнението и резултатите от дейността; обработка на информацията; физически контроли и разделение на задълженията и отговорностите.

Общите контроли, които имат отношение към финансовото отчитане, могат да бъдат категоризирани като процедури, свързани с текущи и периодични прегледи и анализи на финансовите показатели и входящите данни за тях, чрез които се представя във финансовите отчети изпълнението и резултатите от дейността на дружеството. Те от своя страна включват такива прегледи и анализи на фактически отчетени данни за резултати спрямо бюджетни, прогнозни, предходни периоди и отрасли. Такива финансови анализи се правят с платформата QlikView – надграждаща ERP системата Ахарта 2009. Те обичайно могат да съдържат и предложения за оптимизации или преразглеждане на определени бюджети.

Контролите, заложи към информационните системи на дружеството обхващат както контролите на приложните програми, така и общите ИТ контроли, които представляват политика и процедури, които спомагат за гарантиране на непрекъснатото правилно функциониране на информационните системи. Типичните контроли върху приложните програми, които са заложи, са: проверка на математическата точност на записите, поддържане и преглед на сметки и оборотни ведомости, автоматизирани контроли, като проверки на входящите данни и проверки за последователността на номерацията и неавтоматично проследяване на докладите за изключения. Общите ИТ контроли включват: контроли върху промяната на програмите, контроли, които ограничават достъпа до програми или данни, контроли върху внедряването на нови издания пакетни софтуерни приложни програми и контроли върху системен софтуер, ограничавачи достъпа или текущото наблюдение върху ползването на системните помощни функции, които биха могли да променят финансови данни или записи, без да оставят следа за последващо проследяване.

Прилаганите физически контроли обхващат:

а) мерки за физическата сигурност на активите - безопасени съоръжения и помещения, както и специални условия за достъп до активи и документи;

б) специална процедура за одобрение на достъп до компютърни програми и файлове с данни;

в) периодични инвентаризации - процедури по организацията и провеждането на инвентаризации чрез физическо преброяване/претегляне на наличностите/изпращане на подходящи писма за потвърждаване и сравняване със сумите, отразени в контролните описи и счетоводните документи/регистри. Въведени са е процедури по своевременното анализиране на резултатите от инвентаризациите, разработване на решения за счетоводното им отчитане и респ. одобрение от изпълнителния директор.

В разработените и внедрени процедури по управление, организация и изпълнение на основните рутинни процеси (доставки и продажби), както и за процесите по изготвянето и приемането на комплексните приблизителни оценки (амортизация, обезценки, преоценки, актюерски изчисления и дългосрочни провизии) са предвидени и вътрешни контроли. Те са насочени към: оторизация на отделната операция и издаваните първични документи; преглед и проверка на издаваните документи и ангажираните в операцията активи; последващо преизчисляване и сравняване с други документи (договори, заявки, потвърждения, ценови листи и др.) и лица, както и разделянето на задълженията и отговорностите на участващите длъжностни лица на всяка стъпка от съответния процес, да се осигури взаимен контрол между тях, както и за намаляване на възможностите да се позволи на някое лице да бъде в позиция както да извърши, така и да прикрие грешки или измама в обичайния ход на изпълнение на задълженията си.

Дружеството е в процес на постоянно разширяване на формализираните контролни процедури и дейности.

Текущо наблюдение на контролите

Важна приоритетна цел на ръководството, в лицето на финансовия директор, е да се установи и поддържа непрекъснат и ефективен вътрешен контрол. Текущото наблюдение на контролите от страна на ръководството включва преценка дали те работят както това е предвидено и дали те биват модифицирани по подходящ начин, за да отразят промените в условията. Текущото наблюдение на контролите може да включва дейности, като например, преглед от ръководството дали своевременно се изготвят вътрешните управленски отчети и дали ключови данни в тях са в равнение с потвърждение от трети лица и неговите предвиждания, оценка от вътрешните одитори на спазването на политиките и процедурите по осъществяването на рутинните процеси (продажби и доставки) от страна на заетия в тях персонал, вкл. заложените вътрешни контроли, вкл. и при съпоставяне с договорите с контрагентите, както и надзор върху спазването на етичните норми или политиката за бизнес практика от страна на правния отдел на Дружеството и отдела за връзки с инвеститорите. Текущото наблюдение се извършва с цел гарантиране, че контролите продължават да действат ефективно във времето.

Вътрешните одитори, както и друг персонал изпълняващ надзорни, мониторингови или контролни функции, вкл. счетоводният отдел и отдел "Репортинг", също допринасят за текущото наблюдение върху вътрешните контроли по процесите на предприятието чрез своите оценки за отделни контроли или групи контроли. Обикновено те периодично предоставят такава информация, в хода на изпълнение на своите задължения и функции, и свои преценки относно функционирането на определени вътрешни контроли, фокусирайки значително внимание върху оценката на ефективността им, комуникират със съответните лица информацията за установените силни и слаби страни на вътрешни контроли и отправят препоръки за тяхното подобряване.

Дейностите по текущо наблюдение включват ползването на информация от външни страни, която посочва проблеми или да очертава области, нуждаещи се от подобрение. Такива страни са клиентите, доставчиците и обслужващите банки. В допълнение, регулаторният орган в лицето на КФН, също може да комуникира с ръководството на предприятието въпроси, които засягат функционирането на вътрешния контрол, например, обмен на информация, пряко наблюдавана от комисията, свързана с изпълнението на дадени действия или сделки от Дружеството или проверки от самата КФН. Също така при изпълнение на дейностите по текущо наблюдение ръководството винаги взема под внимание и комуникацията с външните одитори, свързана с вътрешния контрол и установените от тях слабости и направени препоръки.

IV. Информация по член 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

1. Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

През годината няма достигане, надхвърляне или падане под една от следните граници от 10%, 20%, 1/3, 50% и 2/3 от акционерния капитал на Дружеството.

2. Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Няма ценни книжа със специални права. Съгласно Устава на „Софарма“ АД, всички емитирани от Дружеството акции са от един клас, поименни, безналични, обикновени и неделими. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни с номиналната стойност на акцията.

3. Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Няма ограничения върху правата на глас.

4. Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в Устава;

Съветът на директорите предлага на Общото събрание изменения и/или допълнения в Устава, промени в състава на Съвета на директорите, освобождаване и избиране на нов Съвет на директорите.

Членове на Съвета на директорите могат да бъдат физически и юридически лица, отговарящи на изискванията на чл.234 от ТЗ и чл.116а, ал.2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Когато член на Съвета на директорите е юридическо лице, то определя представител/и/ за изпълнение на задълженията му в Съвета. Юридическото лице е солидарно и неограничено отговорно заедно с останалите членове на Съвета за задълженията, произтичащи от действията на неговия представител.

Физическите лица, които представляват юридическите лица – членове на Съвета на директорите, трябва да отговарят на изискванията на чл. 234, ал.2 от ТЗ.

Не могат да бъдат членове на Съвета на директорите лица, които са били членове на управителен или контролен орган на Дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори.

Не може да бъде член на Съвета лице, което е било управител, член на управителен или контролен орган на Дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхраняване на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти.

Най-малко една трета от членовете на Съвета на директорите трябва да бъдат независими лица. Независимият член на съвета не може да бъде:

- служител в публичното дружество;
- акционер, който притежава пряко или чрез свързани лица най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание или е свързано с дружеството лице;
- лице, което е в трайни търговски отношения с публичното дружество;
- член на управителен или контролен орган, прокурист или служител на търговско дружество или друго юридическо лице;
- свързано лице с друг член на управителен или контролен орган на публичното дружество.

Членовете на Съвета на директорите могат да бъдат преизбирани без ограничение.

При промени в законодателството, на следващото Общо събрание на акционерите се взима решение за изменение и допълнение на Устава с оглед привеждане в съответствие на неговите разпоредби с тези на действащите нормативни актове. До взимане на това решение, засегнатите текстове на Устава се тълкуват в съответствие с Конституцията и законите на страната.

Уставът се изменя и допълва с решение на Общото събрание на акционерите с мнозинство 2/3 /две трети/ от представения на Общото събрание капитал. Актуалният Устав е вписан в Търговския регистър под номер № 20210412150242.

5. Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Правомощията на Съвета на директорите са регламентирани в Устава на Дружеството. Одобрението за издаване на облигации е решение, което Съветът на директорите може да вземе с квалифицирано мнозинство от 2/3 от своите членове.

Съветът на директорите е упълномощен за обратно изкупуване на акции при определени условия, съгласно глава Трета, чл. 11а от Устава на дружеството, както и във връзка с взети решения на ОСА, проведени на 23.06.2010 год., на ИОСА от 30.11.2011 г., на ИОСА от 01.11.2012 год., на ИОСА от 28.02.2013 г. и на ИОСА от 23.02.2018 г.

V. Състав и функциониране на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

1. Състав на членовете на Съвета на директорите:

Дружеството се управлява и представлява от Съвет на директорите, който се състои от пет физически лица, отговарящи на изискванията на чл.234 от ТЗ и чл.116а, ал.2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Съставът на Съвета на директорите може да бъде променен от Общото събрание по всяко време.

Съставът на Съвета на директорите е описан в т. I. Обща информация за “Софарма” АД в Доклада за дейността.

Съгласно чл.116а, ал.2 от Закона за публично предлагане на ценни книжа най-малко една трета от членовете на Съвета на директорите трябва да са независими лица. В случая това е:

- Александър Викторов Чаушев

Членовете на Съвета на директорите се запознават с правата и задълженията, свързани със заеманата от тях позиция.

2. Ред за работа на Съвета на директорите

“Софарма” АД има разработени Правила за работа на Съвета на директорите, които съответстват и са продължение на принципите, залегнали в Програмата за добро корпоративно управление. Уставът на Дружеството е в съответствие с изискванията на ЗППЦК и е застъпено правото на акционерите за своевременно уведомяване по различни въпроси.

Съветът на директорите се събира на редовни заседания най-малко веднъж месечно.

3. Протоколи

За решенията на Съвета на директорите се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Протоколите се съхраняват от Директора за връзки с инвеститорите на дружеството в специален регистър съгласно разпоредбата на чл. 116г, ал. 3, т. 3 от ЗППЦК.

Протоколите представляват търговска тайна. Факти и обстоятелства от тях могат да бъдат публикувани, оповестявани или довеждани до знанието на трети лица единствено по решение на Съвета на директорите или когато нормативен акт изисква това.

4. Отговорност

Членовете на Съвета на директорите задължително дават парична гаранция за своето управление в размер, определен от Общото събрание, но не по-малко от 3-месечното им брутно възнаграждение.

Членовете на Съвета на директорите отговарят солидарно за вредите, които са причинили на Дружеството.

Всеки от членовете на Съвета на директорите може да бъде освободен от отговорност, ако се установи, че няма вина за настъпилите вреди. Общото събрание може

да освободи от отговорност член на Съвета на директорите на Редовно годишно общо събрание при наличие на заверени от регистриран одитор Годишен финансов отчет за предходната година и междинен счетоводен отчет за периода от началото на текущата година до датата на провеждане на общото събрание.

Съветът на директорите отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите.

5. Роля на Съвета на директорите за прилагане на принципите на добро корпоративно управление

Съветът на директорите взема решения по всички въпроси, свързани с дейността на Дружеството, с изключение на тези, които съгласно действащото законодателство и Устава са от изключителната компетентност на Общото събрание.

Възлага изпълнението на своите решения и осъществяването на функции по оперативното управление на Дружеството на един от своите членове /изпълнителен директор/. Изпълнителният директор може да бъде сменен по всяко време.

Членовете на Съвета на директорите представят декларация до Комисията по финансов надзор /КФН/, до „БФБ – София“ АД и до самото Дружество по чл. 114б от ЗППЦК и по чл. 247, т. 4 от Търговския закон. Промяната в тези обстоятелства се декларира в съответните срокове след нейното настъпване.

При осъществяване на дейността си Съветът на директорите се съобразява с приетите принципи за корпоративно управление на Дружеството.

Съветът на директорите полага най-добри усилия за осигуряване на лесен и своевременен достъп до публичната информация с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземането на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

6. Дължимата грижа. Недопускане на конфликт на интереси

Членовете на Съвета на директорите са длъжни:

- да осъществяват функциите си с грижата на добър търговец, да бъдат лоялни към Дружеството и да действат в най-добър интерес на неговите акционери;
- да изпълняват задълженията си с присъщото на професионалиста умение, старание и отговорност и по начин, който обосновано считат, че е в интерес на всички акционери на Дружеството, като ползват само информация, за която обосновано считат, че е достоверна, пълна и навременна;
- да предпочитат интереса на Дружеството и на инвеститорите във Дружеството пред своя собствен интерес и да не ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица за сметка на Дружеството и акционерите факти и обстоятелства, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения;
- да избягват преки или косвени конфликти между своя интерес и интереса на Дружеството, а ако такива конфликти възникнат – да ги разкриват своевременно и пълно и да не участват, както и не оказват влияние върху останалите членове на съвета, при вземането на решения в тези случаи;

- да не разпространяват информация за разискванията и решенията на заседанията на Съвета на директорите, както и друга непублична информация за Дружеството, включително и след като престанат да бъдат членове на Съвета на директорите, до публичното оповестяване на съответните обстоятелства от Дружеството;

- да предоставят и оповестяват информация на акционери и инвеститори съгласно изискванията на нормативните и вътрешните актове на Дружеството.

Съветът на директорите е подпомаган от Одитен комитет, който съгласно Закона за независимия финансов одит и Международните одиторски стандарти, изпълнява следните функции:

- наблюдава процесите по финансово отчитане в предприятието;
- наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол в предприятието;

- наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете в предприятието;

- наблюдава независимия финансов одит в предприятието;
- извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор на предприятието в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители, включително наблюдава предоставянето на допълнителни услуги от регистрирания одитор на одитираното предприятие.

На Извънредно Общо събрание на акционерите на “Софарма” АД, проведено на 20.11.2008 г., е избран Одитен комитет в състав от трима души: Цветанка Златева, Васил Пиралков и Васил Найденов с 3-годишен мандат, който е преизбиран 3 последователни пъти. С решение на ОСА от 02.06.2017 г. Васил Пиралков е заместен от Кристина Атанасова.

VI. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

“Софарма” АД полага всички усилия за осигуряването на равни възможности при назначаване и за спазване по форма и същество на целия диапазон от закони, отнасящи се до справедливи практики в работната среда и предотвратяване на дискриминация.

Дискриминацията, независимо дали се базира на раса, пол, усещане за или изразяване на полова принадлежност, цвят на кожата, убеждения, вероизповедание, национален произход, националност, гражданство, възраст, инвалидност, генетична информация, семейно положение (включително съжителства без брак и граждански съюзи, дефинирани и признати от действащото законодателство), сексуална ориентация, култура, родословие, статут на ветеран, социално-икономическо положение или други защитени от закона лични характеристики, са неприемливи и напълно несъвместими с традиции на Дружеството, за предоставяне на почтено, професионално и достойно работно място. Репресивните мерки към лица, повдигащи оплаквания за дискриминация или тормоз, са също забранени.

Основните цели, които Дружеството си поставя, при прилагането политиките на многообразието са:

- Привличането, наемането и задържането на работа на хора с широк спектър от професионални умения. Разнообразните способности на ръководителите и служителите отварят нови възможности за новаторски и творчески решения, повишават креативността и иновативността. Това от своя страна, би довело и до по-ефективна адаптация към въздействието на глобализацията и технологичните промени.

По-разнообразната работна сила може да увеличи ефективността на компанията да постига целите си. Тя може да повдигне духа на служителите, да даде достъп до нови сегменти от пазара и да увеличи производителността.

- Насърчаване на работна атмосфера, която приема етнокултурното многообразие и в която различията между хората се ценят и уважават.

- Решаване на един от най-важните проблеми за работодателя – този за недостига на работна ръка, както и проблемите, отнасящи се до наемането и задържането на работа на висококвалифицирани работници.

- Подобряване на репутацията и цялостното представяне на компанията пред външните заинтересовани страни и обществото.

- Създаване на възможности за групите в неравностойно положение и изграждане на единството на обществото.

„Софарма“ АД се стреми да постигне заложените цели, като утвърждава и прилага на практика значимите за дружеството видове многообразия. Възприемайки добри практики от други компании и институции, ръководството на дружеството иска да превърне управлението на многообразието във функционираща част на компанията. „Софарма“ АД полага усилия служителите, потребители, клиенти и инвеститори да бъдат информирани относно значимостта на многообразието за тях и тяхната работа, като цели да изгради у тях доверие и желание за подкрепа.

Политиката на многообразие осигурява разнообразие на членовете на ръководните органи, което гарантира надеждна система за управление и контрол, а доброто корпоративно управление е основен елемент на сигурното и стабилно функциониране на „Софарма“ АД. Те отговарят на високите стандарти, прилагани от Дружеството, с цел реализиране на неговите цели и стратегии.

Съставът на Съвета на директорите и броят лица, включени в него, е съобразен с големината, сложността и обхвата на дейността на Дружеството и гарантира наличие на достатъчно ниво на общи експертни знания.

Членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД притежават богат професионален опит, както теоретичен, придобит чрез образование, обучения и квалификации, така и практически, придобит по време на заемани предишни длъжности. Те са лица с добра репутация и управленски способности, с високи професионални и нравствени качества.

В състава на Съвета на директорите на Дружеството има икономисти, финансисти, както и физически лица с висше образование в областта на международните отношения и други сфери на бизнеса.

Спазен е принципът на равнопоставеност на половете, доказателство за което са множеството жени заемащи висши ръководни постове в Дружеството, като г-жа Весела Стоева и г-жа Бисера Лазарова- членове на Съвета на директорите, г-жа Цветанка Златева и г-жа Кристина Атанасова - членове на одитния комитет, са само примери за такива.

Политиката на многообразие по отношение на управленските органи не допуска ограничение на възрастовия състав.

В Дружеството има представители от различни малцинствени етнически групи-етноси. В Дружеството работят и хора в неравностойно положение. Стремещт е да се осигурят на младите хора възможности за професионално и личностно развитие.

Съотношението мъже-жени е 37% към 63% в полза на жените и се налага от характера на производствения процес.

Политиката на многообразие по отношение на персонала (директори на дирекции, ръководители на структурни звена, работници и служители) не допуска ограничение на възрастовия състав.

В Дружеството няма случаи на дискриминация по каквито и да е признаци.

В Раздел V от Правилника за вътрешния трудов ред на „Софарма“ АД са регламентирани правата и защитата на служителите, що се касае до всякакви дискриминационни действия от страна на работодателя.

На основание Наредба за трудоустрояване /ДВ, бр.7/1987 г.,изм. и доп. бр.111 от 28.12.2001 г., изм.,бр.78 от 30.09.2005 г., влязла в сила от 01.10.2005 г./, Наредба № 8 за определяне на работните места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност /ДВ, бр.52/1987г., ДВ, бр.47/1990 г./ и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 за определяне на работните места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност /ДВ, бр.44/1993г./ и съгласно чл. 27 от Закона за интеграция на хора с трайни увреждания, всяка година се създава Комисия по трудоустрояване в „Софарма“ АД. Комисията изготвя списък на подходящи места и длъжности за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност и с трайни увреждания в съответствие с процента, определен за отрасъла по реда на чл. 315 от КТ и на бременни работнички и работнички кърмачки. Комисията разглежда конкретните случаи за трудоустрояване и посочва подходящи за целта места съгласно утвърдения списък.

28.03.2023 г.
гр. София

OGNIAN
IVANOV
DONEV

Digitally signed
by OGNIAN
IVANOV DONEV
Date: 2023.03.28
18:40:29 +03'00'

Д.и.н. Огнян Донеv
Изпълнителен директор

ДОКЛАД

ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ НА "СОФАРМА" АД ЗА 2022 Г.

Изготвен на основание чл. 12, ал. 1 от Наредба № 48 на Комисията за финансов надзор от 20 март 2013 г. и чл. 8 (2) от Политиката за определяне на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД, разработена от Съвета на директорите и утвърдена от Общото събрание на акционерите на 25.09.2020 г.

В настоящия доклад Дружеството разкрива начина, по който прилага Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите и на Изпълнителния директор, като обръща специално внимание върху избягване създаването на стимули за прекомерно поемане на риск, конфликт на интереси или друго поведение, водещо до неблагоприятни последици.

1. Информация относно процеса на вземане на решения при определяне на политиката за възнагражденията, включително, ако е приложимо, информация за мандата и състава на комитета по възнагражденията, имената на външните консултанти, чиито услуги са били използвани при определянето на политиката за възнагражденията

Политиката за възнагражденията е приета съгласно Наредба № 48 от 20 март 2013 г. и в съответствие с разпоредбите на Закона за публичното предлагане на ценни книжа за възнагражденията на членовете на управителните и контролните органи на публично дружество. Последните промени в политиката за възнагражденията са приети на Общото събрание на акционерите на 25.09.2020 г.

Възнагражденията на членовете на Съвета на директорите са формирани въз основа на резултатите от дейността на Дружеството и са в съответствие с бизнес стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Дружеството и осигуряват недопускане на дискриминация, конфликт на интереси и неравносйно третиране на лицата при определяне на възнагражденията.

В Дружеството няма създаден Комитет по възнагражденията. При разработването на Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите не са използвани услугите на външни консултанти.

През 2022 година „Софарма“ АД прилага Политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите в съответствие с нормативните изисквания и препоръките на Националния Кодекс за корпоративно управление.

2. Информация относно относителната тежест на променливото и постоянното възнаграждение на членовете на управителните и контролните органи

Съгласно Политиката за възнагражденията членовете на Съвета на директорите и Изпълнителният директор имат право на възнаграждение, чийто вид, размер и срок, за който са дължими, се определя с решение на Общото събрание и се изплащат при условията и в сроковете на сключените между тях и Дружеството договори за управление.

На основание чл.24, ал.3, буква „А” от Устава на дружеството и решение на Общото събрание от 03.06.2022 г. постоянното месечно възнаграждение на член на Съвета на директорите е в размер на 10 000 /десет хиляди/ лева или 120 000 /сто и двадесет хиляди/ лева годишно, а на Изпълнителния директор в размер на 30 000 /тридесет хиляди/ лева или 360 000 /триста и шестдесет хиляди/ лева годишно.

На Изпълнителния директор на Дружеството е определено допълнително възнаграждение в размер на 1% от размера на печалбата, реализирана през 2021 г. съгласно приетия индивидуален Годишен финансов отчет за 2021 г. (на Общото събрание на акционерите), а именно 242 706 лв. /двеста четиридесет и две седемстотин и шест лева/, като 40% са разсрочени от ОСА за срок от 3 години.

Съотношението на постоянното към променливото възнаграждение на изпълнителния директор през 2022 г. е 1,48.

3. Информация относно критериите за постигнати резултати, въз основа на които се предоставят опции върху акции, акции на дружеството или друг вид променливо възнаграждение и обяснение как критериите по чл. 14, ал. 2 и 3 от Наредба 48 допринасят за дългосрочните интереси на дружеството

В действащата Политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите не се предвижда предоставяне на възнаграждение на членовете на Съвета на директорите под формата на акции на Дружеството, опции върху акции или други права за придобиване на акции. Не се предвиждат и възнаграждения, основаващи се на промени в цената на акциите на Дружеството.

Критериите за променливото възнаграждение на Изпълнителния директор са обективни и измерими и касаят постигнати резултати от дейността, предварително определени от дружеството в политиката за възнагражденията, които насърчават стабилността на дружеството в дългосрочен план и включват нефинансови показатели, и които са от значение за дългосрочната дейност на дружеството, като например спазването на приложимите правила и процедури.

4. Пояснение на прилаганите методи за преценка дали са изпълнени критериите за постигнатите резултати

Финансовите критерии за постигнати резултати, които са заложили в Политиката за определяне на възнагражденията и се използват в оценката за определяне на променливото възнаграждение на Изпълнителния директор през 2022 година са реализирането на приходи от обичайната дейност на "Софарма" АД и реализирането на положителен брутен финансов резултат.

Конкретните параметри на финансовите критерии са определени в края на 2020 година с решение на Съвета на директорите от 14 декември 2020 г., на база анализ на постигнатите резултати по заложените за предходната година финансови критерии, както и утвърдения бюджет и стратегия за следващата календарна година. Преценката относно изпълнението на финансовите критерии за постигнати резултати се извършва ежегодно, на база заверения от одитор годишен финансов отчет на дружеството.

Нефинансовите критерии за постигнати резултати за 2022 година са определени от Съвета на директорите на "Софарма" АД, съобразно непосредствената необходимост от промяна и гъвкав подход при приспособяването на работната среда, процесите и взаимоотношенията с трети страни с цел запазване на нормалния ритъм на работа в условията на кризата предизвикана от враждебното нахлуване на Русия в Украйна и последвалите военни действия на територията на Украйна, икономическите санкции наложени на Русия, както и последствията от тях засегнали логистиката, ценовите споразумения и довели до повишаване на инфлацията и промяна на почти всички бизнес практики в Европа.

В допълнение, чл. 12 от Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите съдържа клауза, даваща възможност на Дружеството да изисква връщане на изплатено променливо възнаграждение, определено въз основа на принципите по т. 9.3 от същата. На връщане подлежат суми, предоставени въз основа на данни, които в последствие са се оказали неверни. Решението за връщане се взема от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

5. Пояснение относно зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати

В глава II-ра и III-та от Политиката за формиране на възнагражденията са определени основните принципи, които се прилагат при определяне на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите.

6. Основните плащания и обосновка на годишната схема за изплащане на бонуси и/или на всички други непарични допълнителни възнаграждения

На основание чл.24, ал.3, буква „Б“ от Устава на Дружеството на Изпълнителния директор на Дружеството е определено допълнително възнаграждение в размер на 1% от размера на печалбата, реализирана през 2021 г. съгласно приетия Годишен финансов отчет на Общото събрание на акционерите в размер на 242 706 лв. /двеста четиридесет и два седемстотин и шест лева /.

През 2022 година на Изпълнителния директор са начислени тантиеми в размер на 242 706 лева и изплатени – 278 817 лева.

Съгласно чл.9.3, ал. 4 от Политиката за възнагражденията 40% от допълнителното възнаграждение на Изпълнителния директор се разсрочва за период от три години. Към 31.12.2022 г. разсроченото променливо възнаграждение на Изпълнителния директор е в размер на 355 981,40 лв. и се разпределя както следва:

- 153 290,87 лева е с падеж 2023 г.;
- 108 811,82 лева е с падеж 2024 г.;
- 93 878,71 лева с падеж 2025 г.

7. Описание на основните характеристики на схемата за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и информацията относно платените и/или дължимите вноски от дружеството в полза на съответния член на управителен или контролен орган за съответната финансова година, когато е приложимо

По отношение на членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД не е налице ангажимент на Дружеството за допълнително доброволно пенсионно осигуряване на членовете на Съвета на директорите и Дружеството няма задължения за внасяне на вноски в полза на членовете за отчетната финансова година.

8. Информация за периодите на отлагане на изплащането на променливите възнаграждения

Съгласно Устава на Дружеството, при положителен финансов резултат /печалба/ и по решение на Общото събрание, Изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение в размер на един процент от нетната печалба на дружеството.

Изплащането на 40% от променливото възнаграждение се разсрочва за период от три години. Изплащането на разсрочената част от променливото възнаграждение се извършва еднократно през годината на падеж.

9. Информация за политиката на обезщетенията при прекратяване на договорите

При предсрочно прекратяване на Договор за управление с член на Съвета на директорите, съответно с Изпълнителния директор, общият размер на обезщетенията, дължими във връзка с предсрочното прекратяване, както и плащанията, свързани със срока на предизвестие или предвидени в клаузата, забраняваща извършването на конкурентна дейност, не могат да надвишават сумата от изплатените годишни постоянни възнаграждения на лицето за две години. Обезщетения от посочения вид не се дължат, ако прекратяването на договора се дължи на незадоволителни резултати и/или на виновно поведение на член на Съвета на директорите, съответно на Изпълнителния директор.

10. Информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани, при променливи възнаграждения, основани на акции

В действащата Политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите не се предвижда такъв тип обезщетения.

11. Информация за политиката за запазване на определен брой акции до края на мандата на членовете на управителните и контролните органи след изтичане на периода по т. 10, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани

В Политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите не се предвижда такава възможност.

12. Информация относно договорите на членовете на управителните и контролните органи, включително срока на всеки договор, срока на предизвестие за прекратяване и детайли относно обезщетенията и/или други дължими плащания в случай на предсрочно прекратяване

Членовете на Съвета на директорите са избрани с решение на Общото събрание от 04 юни 2021 г. за срок от 5 години.

13. Пълният размер на възнаграждението и на другите материални стимули на членовете на управителните и контролните органи за съответната финансова година

Общо начислените възнаграждения на членовете на Съвета на директорите за текущата финансова година са в размер на 1 271 772 лева.

14. Информация за възнаграждението на всяко лице, което е било член на управителен или контролен орган в публично дружество за определен период през съответната финансова година:

а) пълния размер на изплатеното и/или начислено възнаграждение на лицето за съответната финансова година

В лева	Изплатени възнаграждения	Начислени възнаграждения
Огнян Иванов Донеv	638 817	602 706
Весела Любенова Стоева	194 315	194 315
Бисера Николаева Лазарова	120 000	120 000
Александър Викторoв Чаушев	120 000	120 000
Иван Венецков Бадински	174 751	174 751
Прокурист – Иван Бадински	60 000	60 000
Прокурист – Симеон Донеv	488 413	488 413

б) възнаграждението и други материални и нематериални стимули, получени от лицето от дружества от същата група

Общо получените възнаграждения от други дружества от същата група, за Огнян Донеv са в размер на 24 000 лева.

в) възнаграждение, получено от лицето под формата на разпределение на печалбата и/или бонуси и основанията за предоставянето им

През 2022 г. на Редовното общо събрание на 03.06.2022 г. е гласувано (на основание чл.24, ал.3, буква „Б“ от Устава) на Огнян Иванов Донеv, в качеството му на Изпълнителен директор на Дружеството и член на Съвета на директорите да му бъде изплатено допълнително възнаграждение в размер на 1% (един процент) от размера на печалбата, реализирана през 2021 г., съгласно приетия Годишен финансов отчет.

Никой от останалите членове на Съвета на директорите на „Софарма“ АД не е получавал възнаграждение от Дружеството под формата на разпределение на печалбата и/или други бонуси.

г) всички допълнителни плащания за услуги, предоставени от лицето извън обичайните му функции, когато подобни плащания са допустими съгласно сключения с него договор

На Весела Любенова Стоева – член на Съвета на директорите на „Софарма“ АД са изплатени и 74 315 лева по трудов договор на длъжност „Съветник по икономическите въпроси към изпълнителния директор“.

На Иван Венецов Бадински – член на Съвета на директорите на „Софарма“ АД са изплатени 54 751 лева по трудов договор на длъжност „Директор коопериране и лицензи“ и 60 000 лева в качеството му на прокурист на Дружеството.

На Симеон Огнянов Донеv – в качеството му на прокурист на Дружеството, са изплатени 60 000 лева и 428 413 лева по трудов договор на длъжност „Директор Бизнес развитие“.

Договорите с останалите членове на Съвета на директорите на „Софарма“ АД не предвиждат извършване на допълнителни плащания за услуги, предоставени от лицата извън обичайните им функции и с тях не са сключвани други споразумения за услуги.

д) платеното и/или начислено обезщетение по повод прекратяване на функциите му по време на последната финансова година

Няма.

е) обща оценка на всички непарични облиги, приравнени на възнаграждения, извън посочените в букви "а" -"д"

През 2022 г. никой от членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД не е получавал непарични облиги, приравнени на възнаграждения, извън посочените в букви "а" -"д".

ж) информация относно всички предоставени заеми, плащания на социално-битови разходи и гаранции от дружеството или от негови дъщерни дружества или други дружества, които са предмет на консолидация в годишния му финансов отчет, включително данни за оставащата неизплатена част и лихвите

През 2022 г. на никой от членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД не са предоставени заеми, гаранции от Дружеството или от негови дъщерни дружества или други дружества, които са предмет на консолидация в годишния му финансов отчет. Начислени са осигуровки на членовете на Съвета на директорите за сметка на работодателя в размер на 14 790,19 лева.

15. Информация по отношение на акциите и/или опциите върху акции и/или други схеми за стимулиране въз основа на акции:

а) брой на предложените опции върху акции или предоставените акции от дружеството през съответната финансова година и условията, при които са предложени, съответно предоставени;

б) брой на упражнените опции върху акции през съответната финансова година и за всяка от тях, брой на акциите и цената на упражняване на опцията или стойността на лихвата по схемата за стимулиране на база акции към края на финансовата година;

в) брой на неупражнените опции върху акции към края на финансовата година, включително данни относно тяхната цена и дата на упражняване и съществени условия за упражняване на правата;

г) всякакви промени в сроковете и условията на съществуващи опции върху акции, приети през финансовата година.

Съгласно действащата Политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД не е предвидена възможност за предоставяне на опции върху акции, акции на Дружеството или други схеми за стимулиране въз основа на акции на членовете на корпоративното ръководство и такива не са изплащани или предоставяни.

16. Информация относно годишно изменение на възнаграждението, резултатите на дружеството и на средния размер на възнагражденията на основа пълно работно време на служителите в дружеството, които не са директори, през предходните поне пет финансови години, представени заедно по начин, който да позволява съпоставимост.

Година	2014 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.	2019 г. хил. лв.	2020 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Брутно възнаграждение на всички членове на СД за година (вкл. тантиеми)	1,168	999	1,157	1,120	1,190	1,141	1,233	1,122	1,083
Среден размер на възнаграждение на член на СД за година	234	200	231	224	198	228	247	187	217
Резултати на дружеството (нетна печалба)	27,291	25,354	38,347	44,228	33,298	40,382	28,664	24,271	39,429
Брутно възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в дружеството (без СД)	23,729	24,886	24,367	30,273	34,671	34,879	36,397	33,256	36,767
Среден размер на възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в дружеството (без СД)	13	13	13	15	15	16	18	19	22

17. Информация за упражняване на възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение

Връщането на изплатено променливо възнаграждение е регламентирано в Глава IV, точка 12 от Политиката за формиране на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на „Софарма“ АД, приета на ИОСА на 25.09.2020 година.

18. Информация за всички отклонения от процедурата за прилагането на политиката за възнагражденията във връзка с извънредни обстоятелства по чл. 11, ал. 13, включително разяснение на естеството на извънредните обстоятелства и посочване на конкретните компоненти, които не са приложени

През текущия период няма отклонения от процедурата за прилагането на политиката за възнагражденията.

Програма за прилагане на политиката за възнагражденията за следващата финансова година.

В настоящата Политика на Дружеството се приемат за водещи принципите на Препоръка 2009/386/ЕО за допълнение на Препоръка 2004/913/ЕО и Препоръка 2005/162/ЕО по отношение на режима за възнагражденията на директорите на дружества, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, въведени с Наредба № 48 от 20 март 2013 г. на Комисията за финансов надзор.

Съветът на директорите счита, че залегналите в Политиката принципи за определяне на възнагражденията към настоящия момент са ефективни, с оглед постигнатите финансови резултати през отчетния период.

Към датата на изготвяне на доклада Съветът на директорите не е предлагал промени в приетата и утвърдена от Общото събрание на акционерите Политика за възнагражденията.

Съветът на директорите е отговорен за своевременното оповестяване на утвърдената от Общото събрание на акционерите Политика за формиране на възнагражденията и последващите изменения в нея по ясен и достъпен начин.

Дружеството ежегодно изготвя Доклад за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, който е самостоятелен документ към годишния финансов отчет. Докладът съдържа необходимата информация, посочена в чл.13 от Наредба № 48 на КФН и след приемането му от Общото събрание на акционерите се публикува на интернет страницата на Дружеството – www.sopharmagroup.com

Дата: 28.03.2023 г.

OGNIAN Digitally signed
by **OGNIAN**
IVANOV IVANOV DONEV
DONEV Date: 2023.03.28
18:41:08 +03'00'

д.и.н. Огнян Донеv

Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Долуподписаният **Огнян Иванов Донеv**, в качеството си на представляващ „Софарма” АД, **Борис Анчев Борисов**, в качеството си на Финансов директор и **Йорданка Николова Петкова**, в качеството си на Главен счетоводител на „Софарма” АД, вписано в Търговския регистър на СГС по фирмено дело № 9359/1991 г., със седалище и адрес на управление: гр. София, район “Надежда”, ул. “Илиенско шосе” № 16.

ДЕКЛАРИРАМЕ, че доколкото ни е известно:

1. Комплектът финансови отчети, съставени съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразяват вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата на „Софарма” АД;
2. Докладът за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на „Софарма” АД, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправено Дружеството.

28.03.2023 г.
гр. София

**OGNIAN
IVANOV
DONEV** Digitally signed
by OGNIAN
IVANOV DONEV
Date: 2023.03.28
18:41:38 +03'00'

**BORIS
ANCHEV
BORISOV** Digitally signed by
BORIS ANCHEV
BORISOV
Date: 2023.03.28
18:48:46 +03'00'

**Yordanka
Nikolova
Petkova** Digitally signed
by Yordanka
Nikolova Petkova
Date: 2023.03.28
18:43:01 +03'00'

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
СОФАРМА АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на **СОФАРМА АД** („Дружеството“), съдържащ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г., индивидуален отчет за всеобхватния доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуален отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на Кодекса на СМСЕС и ЗНФО. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на Приложение 2.2 към индивидуалния финансов отчет, където е посочено, че към датата на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет, все още не е издаден консолидирания финансов отчет на Дружеството към и за годината, приключваща на 31 декември 2022 г. Ръководството планира да издаде консолидирания финансов отчет на Дружеството за 2022 г. не по-късно от 30 април 2023 г. Нашето мнение не е квалифицирано във връзка с този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка, са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

<i>Ключов одиторски въпрос</i>	<i>Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит</i>
<p>1. Оценка на инвестиции в дъщерни дружества</p> <p>Дружеството притежава определени инвестиции в дъщерни дружества в размер на 25,319 хил. лв. включени в оповестяването в Приложение № 18 към индивидуалния финансов отчет.</p> <p>За тези дружества се наблюдават следните особености: специфична и проблемна икономическа и политическа среда на държавите, в които функционират част от дружествата; и/или много активна инвестиционна политика, свързана с бърза експанзия в трудни пазари; и/или непълно използване на капацитета и отчитане на загуби. Тези обстоятелства предполагат наличие на известен риск от надценяване на инвестициите в тези дъщерни дружества.</p> <p>Прегледът на индикаторите и тестовите на ръководството за необходимост от обезценка на инвестициите в тези дъщерни дружества е сложен процес, който налага ръководството да прилага съществени предположения, различни преценки и приблизителни оценки от негова страна по отношение на бъдещата възвръщаемост на инвестициите като за целите на измерване на възстановимата стойност се използва</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разглеждане и оценка на направения от Дружеството анализ на инвестицията му във всяко от тези дъщерни дружества и нейния потенциал на възвръщаемост чрез прилагане на метода на дисконтиране на бъдещите парични потоци; • Анализи и оценка на уместността на изготвените бюджети и прогнози от Дружеството към 31 декември 2022 г.; • Анализи и оценка на адекватността на основните преценки и допускания, използвани от ръководството на Дружеството, включително и на дисконтовата норма, при прилагането на модела на дисконтираните парични потоци; • Преглеждане и оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията в индивидуалния финансов отчет на Дружеството относно оценката на инвестициите в дъщерните дружества.

методът на дисконтираните бъдещи парични потоци. Последните са определени конкретно за всяко дъщерно дружество, като то е третирано като отделен обект, генериращ парични потоци (ОГПП), и се вземат предвид редица фактори като: специфика на дейността и локацията, бизнес средата, минал вече опит с това дружество, очакван растеж на обемите на продажби през следващите отчетни периоди, подходяща дисконтова норма, други рискове и пр. Поради това на тези оценки на ръководството е присъща несигурност.

Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители, външни за Дружеството експерти.

На тази база и по преценка на ръководството, част от инвестициите в тези дъщерни дружества са обезценени частично.

Поради обстоятелствата, че: а) процесът на определяне и тестване на евентуални загуби от обезценка на инвестициите в дъщерни дружества предполага множество преценки, по-високо ниво на субективност и несигурност при прогнозните допускания, включващи прогнозни приходи, прогнозни парични потоци и темп на растеж, степента на несигурност, включително и поради факта, че част от дъщерните дружества са в чужбина и работят при специфични икономически условия; и б) съществеността на самия отчетен обект, както е посочено по-горе, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

2. Оценка на търговски вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми на трети лица В тази област нашите одиторски процедури включиха:

Както е оповестено в Приложения № 21, 22, 24, 25 и 26 (А) към индивидуалния финансов отчет, Дружеството има търговски вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми на трети лица с брутна стойност в размер на 179,534 хил. лв. и коректив за обезценка в размер на 10,113 хил. лв.

През 2022 г. Дружеството прилага МСФО 9 „Финансови инструменти“, според който определянето на обезценката се основава на очаквани кредитни загуби.

Приложението на модела за определянето на обезценката за кредитни загуби на търговски вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми на трети лица води до значително увеличаване на сложността и необходимостта от преценки и ключови за крайните изчисления предположения от страна на ръководството на Дружеството – както по отношение на идентифицирането на проблемни експозиции, така и при самото определяне размера на кредитните загуби.

За да определи размера на обезценката за очаквани кредитни загуби, Дружеството прилага модел, основаващ се на значими преценки и допускания при:

- Получаване на разбиране на процеса на прилагането на МСФО 9, с фокус върху внедрената методология в модела на Дружеството за определяне на обезценка за кредитни загуби, включително използването на ключови предположения и преценки.
 - Проучващи запитвания, обхождания и получаване на разбиране за процеса, свързан с определяне на обезценката за кредитни загуби на търговски вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми на трети лица.
 - Оценяване и тестване на дизайна и оперативната ефективност на ключови контроли в процеса по наблюдение и определяне размера на обезценката за кредитни загуби.
 - Преглед и оценка на адекватността на методологията, използвана от Дружеството, за целите на идентификация на кредитни загуби и изчисление на обезценката съгласно концепциите и изискванията на МСФО 9.
 - Анализ и оценка на обосноваването и уместността на изчисленията на показателите за „вероятност за неизпълнение“ и „загуба при неизпълнение“ чрез проверка на използваните допускания и изходни данни, както и подхода на включване прогнозна информация в моделите.
 - Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Дружеството, свързани с кредитния риск и обезценката за кредитни загуби на търговски вземания, вземания от
- Интерпретация на изискванията за определяне на обезценка съгласно МСФО 9, на която се основава модела на Дружеството за установяване и изчисляване на очаквани кредитни загуби;
 - Изчисления и интерпретации на ключовите показатели „вероятност за неизпълнение“, загуба при неизпълнение“ и „експозиция при

неизпълнение”.

- Предположения и преценки при набор от сценарии за очаквани бъдещи парични потоци, основаващи се на минали събития, текущи условия и бъдещи икономически прогнози;
- Предположения, прилагани от ръководството при прегледа на индивидуално значими експозиции свързани със скорошни загуби, набор от вероятностни сценарии на бъдещи парични потоци и резултати по тях, и за бъдеща събираемост.

свързани лица и предоставени заеми на трети лица.

Поради значимостта на посочените по-горе обстоятелства: а) съществеността на търговски вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми на трети лица като отчетен обект за индивидуалния финансов отчет на Дружеството, както и б) присъщото ниво на несигурност при използването на множеството преценки и предположения от ръководството на Дружеството при специфичните изчисления на размера на кредитните загуби, свързани с търговски вземания, вземания от свързани лица и предоставени заеми на трети лица съгласно внедрения модел, резултат от прилагането на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларация за корпоративно управление, нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуалния финансов отчет, който не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Одитният комитет („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във индивидуалния финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.

— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

— достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление, нефинансовата декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК, както и чл. 100н, ал. 13 от ЗППЦК във връзка с чл. 116в, ал. 1 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- a) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.

- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- д) Докладът за изпълнение на политиката за възнагражданията за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на индивидуалния финансов отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 б) „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т.3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в приложение 44 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“.

Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал.4, т.3, б. “в” от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз.

Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване за съответствие на електронния формат на индивидуалния финансов отчет, включен в годишния индивидуален финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.4 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, ние изпълнихме процедурите, съгласно „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС).

Тези процедури касаят проверка на формата и дали четимата от човек част на този електронен формат съответства на одитирания индивидуален финансов отчет и изразяване на становище по отношение на съответствието на електронния формат на индивидуалния финансов отчет на „Софарма АД“ за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, приложен в електронния файл „097900BGGW0000048796-31122022-BG-SEP.xhtml“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“).

Въз основа на тези изисквания, електронният формат на индивидуалния финансов отчет, включен в годишния индивидуален отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат.

Ръководството на Дружеството е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на индивидуалния финансов отчет в XHTML.

Нашето становище е само по отношение на електронния формат на индивидуалния финансов отчет, приложен в електронния файл „097900BGGW0000048796-31122022-BG-SEP.xhtml“ и не обхваща другата информация, включена в годишния индивидуален финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК.

На базата на извършените процедури, нашето мнение е, че електронният формат на индивидуалния финансов отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, съдържащ се в приложения електронен файл „097900BGGW0000048796-31122022-BG-SEP.xhtml“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД е назначено за задължителен одитор на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 3 юни 2022, за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Дружеството представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството.

Одиторско дружество № 129 Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
Digitally signed
by IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
Date: 2023.03.28
21:01:20 +03'00'

Ивайло Янчев
Регистриран одитор, отговорен за одита

28 март 2023 година

Galina
Dimitrova
Lokmadjieva
-Nedkova
Digitally signed by
Galina Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.28
21:14:38 +03'00'

Галина Локмаджиева - Недкова
Управител

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД
ул. Стара планина 5, ет. 5,
София, 1000, България

ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
СОФАРМА АД

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 3 от

Закона за публично предлагане на ценни книжа

Долуподписаният:

Ивайло Янчев Янчев, в качеството ми на регистриран одитор в одиторското дружество **Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД**, с ЕИК 131349346, със седалище и адрес на управление: гр. София – 1000, ул. Стара Планина 5 и адрес за кореспонденция: гр. София – 1000, ул. Стара Планина 5, **декларирам че:**

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД беше ангажирано да извърши задължителен финансов одит на индивидуалния финансов отчет на **СОФАРМА АД** за 2022 г., изготвен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводната база, дефинирана в т. 8 на ДР на Закона за счетоводството под наименование „Международни счетоводни стандарти“. В резултат на нашия одит издадохме одиторски доклад на 28 март 2023 г.

С настоящото УДОСТОВЕРЯВАМЕ, ЧЕ както е докладвано в издадения от нас одиторски доклад относно годишния индивидуален финансов отчет на СОФАРМА АД за 2022 година, издаден на 28 март 2023 година:

1. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ Одиторско мнение: По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

2. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б“ Информация относно сделките на СОФАРМА АД със свързани лица. Информация относно сделките със свързани лица е надлежно оповестена в Приложение 44 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., във всички съществени аспекти, съгласно изискванията на МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

3. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „в“ Информация, отнасяща се до съществените сделки. Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изрязване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Удостоверяванията, направени с настоящата декларация, следва да се разгледат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим финансов одит на индивидуалния годишен финансов отчет на СОФАРМА АД за отчетния период, завършващ на 31 декември 2022 г., с дата 28 март 2023 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са поставени с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад от 28 март 2023 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, ал. 4, т. 3 от ЗППЦК.

За Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД:

IVAYLO
YANCHEV
YANCHEV
Digitally signed by
IVAYLO YANCHEV
YANCHEV
Date: 2023.03.28
21:19:14 +03'00'

28 март 2023 г.

гр. София

Ивайло Янчев

Регистриран одитор